

Mato Kovačević-Eskaviljo priznati slikar Slavonije i Hrvatskog Podunavlja rođen je 1944. godine u Podcrkavlju kod Slavonskog Broda, a najveći je dio svoje mladosti, radnog i slikarskoga vijeka proveo u Borovu Naselju i Vukovaru. Slikajući od 1975. godine život oko sebe, izvanredno nadaren, neponovljiv i plodan, kao slikar stvara ogromni opus slika u ulju, akvarela i crteža. Njegove slike pokazuju razumijevanje i duboko zanimanje za ljude, sudbine, patnje, tragiku života i smrti, odnos Boga i čovjeka. Kao cjelovita slikarska ličnost uz originalni osobni izraz i rafiniranu tehniku, Eskaviljo slika njemu i nama poznate idile krajolika uz rijeku, ljudske figure, a na svoj način slikama izražava užas i protivljenje nasilju rata. Obračanjem Bogu koji je i sam žrtva na križu, slikar molitvom traži nadu i spas. Do danas je priredio 50 samostalnih i više od 100 zajedničkih izložbi u Hrvatskoj i inozemstvu, dobio je brojne nagrade i priznanja, među kojima srebrenu medalju na izložbi u Bologni 1981. godine i plaketu grada Zagreba 1987. godine, te srebrenu medalju Commune di Montemitro u Italiji.

Mato Kovačević-Eskaviljo wurde 1944 in Podcrkavlje in Kroatien geboren. Mit der Malerei beschäftigt er sich seit 1975. Schon bald galt er als einer der angesehensten Künstler seines Heimatlandes. Eine seiner Ausstellungen zog 14000 Besucher an.

1991 war ein Jahr gravierender Einschnitte für Eskaviljo. Der Krieg auf dem Balkan hinterliess unübersehbare Spuren. Der Künstler büsste sein Atelier in der Heimat ein und verlor einen Grossteil seiner Arbeiten. Dass er zeitweise den Krieg in seinen Bildern thematisierte, war eine logische Folge seines Lebens. Einige seine Werke erinnern in erschütternder Eindringlichkeit an die traumatische Vergangenheit.

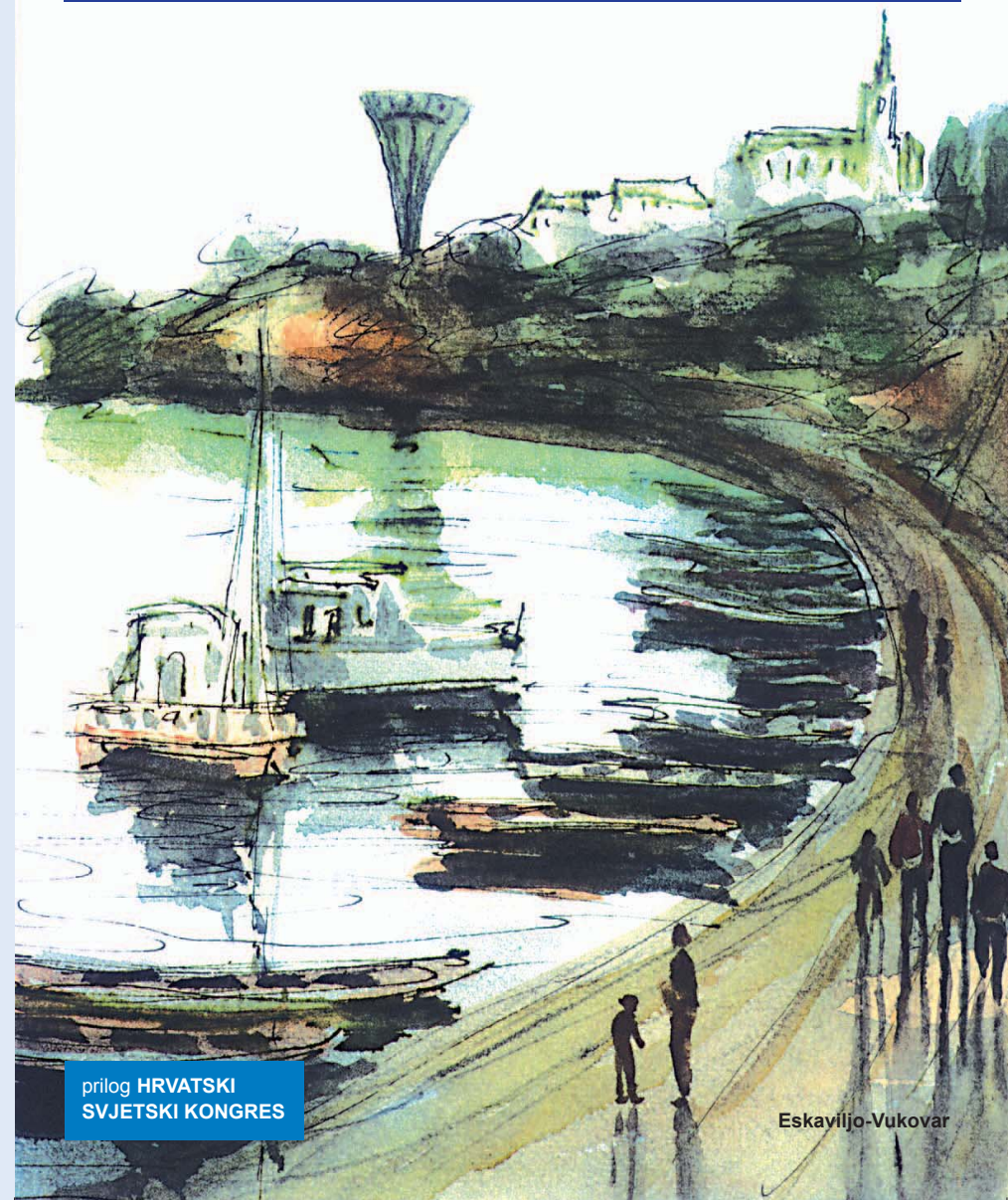
Infolge der Kriegswirren kam er 1991 als Flüchtling aus dem zerstörten Vukovar nach Speyer und lebt seit dieser Zeit in der Domstadt am Rhein.

BR./NR. 92 SIJEČANJ / JANUAR 2003

društvene obavijesti

GLASILO HRVATSKE KULTURNE ZAJEDNICE U ŠVICARSKOJ

prilog HRVATSKI
SVJETSKI KONGRES

Eskaviljo-Vukovar

SO VIEL (UN)GLÜCK AUF EINMAL*Priradio Šimun Šito Ćorić***MEIN VUKOVAR LEBT**

Der alte Wasserturm,
das Schloss Eltz,
die Brücke über
die Vuka und
die Andrić-Strasse davor
und danach: nur die Bilder leben
in ihrem Fluchtraum - ein verlassener
Bahnwagen, stillgelegt.
Sie redet
mit den Bildern und
Sie verstummt mit
den Bildern: Vukovar
ist tot aber mein Vukovar
lebt, mein Vukovar
zerfällt nicht.
Sie sagt es mit Augen die
zurückgekehrt sind, zurück
in ein verlorenes in
ein wiedergefundenes Land.

TOLIKO (NE)SREĆE ODJEDNOM**MOJ VUKOVAR ŽIVI**

Stari vodeni toranj,
dvorac Eltz,
most preko
Vuke i
Andrićeva ulica prije nje
i nakon nje: samo slike žive
u njenom izbjegličkom svijetu - napuštenom
vagonu, zaustavljenom.
Ona razgovara
sa slikama i
umukne sa
slikama: Vukovar
je mrtav, ali moj Vukovar
se ne raspada.
Ona to govori sa očima
koje su se vratile, vratile
u izgublenu i
ponovno nađenu zemlju.

Malo je pisaca koje rat do dna duše i vlastite inspiracije ne dirne, još manje njihovih pera koja u djelima ne progovore. Istina, pred "ratom pred vratima" mogu se ti trudenici riječi i oglušiti ili svrstati čak na nasilničku stranu, kao primjerice Austrijanac Peter Handke na Miloševiću, ali uvijek se nađe onih tankočut-nih, umjetnosti i istini riječima okrenutih kao što je to slučaj s većinom pisaca, pa evo i sa švicarskim liječnikom, svjetskim humanitarcom i književnikom Peterom Weibelom, koji nas je sad uistinu više nego ugodno iznenadio i osvježio svojom najnovijom zbirkom poezije "Mein Vukovar lebt" (Moj Vukovar živi).

Zbirka se ljudski i poetski predstavlja u pet poglavlja/podnaslova: Sehverlust (Gubitak vida), Mein Vukovar lebt (Moj Vukovar živi), Die Schreie weiterzuhören (I dalje slušati jauke), Der helle, helle Tag (Svijetli, svijetli dan) i Eine Hoffnung, ungeschützt (Jedna nada, nezaštićena).

Weibel se dao inspirirati vlastitim iskustvom koje je stekao boraveći višekratno sve do Vukovara u Hrvatskoj i Sarajeva u Bosni i Hercegovini, ali i pomno prateći iz daljine događanja pod tim do jučer ratnim podnebljem.

Medjutim, jasno vidimo u knjizi da putuje Weibel u svojim literarnim meditacijama i dalje od Ilidže i bombardiranog Dubrovnika: eno ga u palestinskim logorima Sabri i Šatili, naginje se nad masovne grobnice u Ruandi, zazivlje proljeće u potresom razrušenoj Indiji i primjećuje ostavljenog invalida u Jakarti. On uči jezik galebova i sluša razgovor živog oca s mrtvim sinom, a ne zaobilazi ni dan u kojem je smaknut Abu Ali Mustafa, ali ni onaj kad je židovska djevojčica ostala bez noge; osjeća duh Andreja Tarkovskog, ali i bajovite hrvatske melodije u maestralnoj izvedbi "Chorusa Croaticusa". Nije on zatvoren u svoj horizont ni u vlastiti pjesnički ghetu, pa ne boji se pozivati na B. Brechta, E. Frieda, I. Sarajlića, W. Szyborskasku ili A. Lasorta. Ukratko, izgleda da je Weibelov svijet povezan s brojnim krilima usmjerenima na mlazni pogon prema svakome tko je žrtva, tko je je u nevolji. I ono što je nezaobilazno: koliko se i pjesnik u takvom "okruženju" može lako izgubiti ili podlegnuti pukoj novinarskoj deskripciji ili površnoj trivijalnosti, Weibel se i tu dobro drži i sve to doživljava i u velikoj većini svojih pjesama oslikava nepatvorenom pjesničkom manirom i stilom, a što njegovoj

humanosti dopisuje nedvojbenu karakteristiku poetske, literarne značajnosti.

Kad se 1994. godine pojavila u Zagrebu (Školska knjiga) antologija suvremene hrvatske ratne lirike "U ovom strašnom času" u izboru I. Sanadera i A. Stamaća, nitko nije mogao ni zamisliti da će naići na tako nevjerovatan uspjeh u svijetu. Naime, dosad je prevedena na više od dvadeset jezika, sve do arapskog i japanskog. Netko od hrvatskih autora i izdavača bi učinio veliku stvar, kad bi sastavio i objavio antologiju ratne lirike i proze stranih pisaca, a koja je nastala inspirirana ratnom agresijom na Bosnu i Hercegovinu i Hrvatsku. I u tom kontekstu Peter Weibel bi ne samo kao osvjedočeni hrvatski prijatelj, nego kao zrelo pjesnik bio nezaobilazan strani autor.

(Knjiga se može naručiti kod Hrvatske kulturne zajednice)

Dr. Peter Weibel, Bern

Iz domovine

Družba "Braće
Hrvatskog Zmaja"

Priredio Dragutin Oparić

Grob Zrinski-Frankopana, B. Novo Mjesto

Hrvatska kluturna družba, koju 16. studenog 1905. godine osnivaše Emilij Laszowski i Velimir Deželić u času, kad se vodila borba između starih i mladih hrvatskih književnika i kulturnih djelatnika. Želja je osnivača bila, da se osnuje kulturna družba na temelju poštenog hrvatskog prijateljstva i bratstva, potpuno slobodno od svake političke stranke, a da to bude ipak izrazito hrvatska i domoljubna, uzvešći si za zadaću oživljavati uspomene na slavne činjenice hrvatske povjesnice i zaslužne Hrvate. Htjelo se uzkrisiti najprije pod imenom "Braća Zmaja Ognjenoga", a onda pod imenom "Braće Hrvatskog Zmaja" staro "Zmajsko društvo" odnosno "Red" (Ordo), što su ga 1408. zasnovali gotovo sami Hrvati uz kralja Žigmunda. Pridržao se i vanjski znak tog Društva, t.j. zmaj, koji ovjaga rep oko vrata s novom lozinkom "Pro aris et focis Deo propitio" (Za kuću i ognjište milosrdnom Bogu). Red Žigmundove Zmajevske Družbe imao je geslo: "O quam misericors et bonus est Deus" (O kako milostiv i dobar je Bog). Pravila družbe "BHZ-a" potvrđena su 1906., ali su se više puta mienjale. Zaštitnik družbe je sv. Juraj, kao i Družbe kralja Žigmunda (1408).

Prvo djelo "BHZ-a" bilo je postavljanje spomen-ploče hrvatskom učitelju i pedagogu Ljudevitu Tomašiću u Vinici nedaleko od Karlovca, a iza toga su postavili još mnoge druge u Zagrebu (I. Tkalčiću, Lj. Gaju, S. Vrazu, Lj. Vukotiniću, R. Lopašiću, A. Šenoi, A. Fijanu i dr., te poviestne spomen-ploče na Dvercima), pa izvan Zagreba (I. Trnskom u Rači, P. Stossu u Dubravici, Iliću u Novskoj, Zori Veroniki Zrinskoj u Celovcu, P. Vitezoviću i Marčeloviću u stolnoj crkvi u Beču, Zakmardiju i Franji Markoviću u Križevcima, Mulihu u Vukovini, Lepušiću u Apatovcu, Tomiću, Babukiću i Jurkoviću u Požegi, te ine druge po različnim mjestima). Družba "BHZ-a"

spremila je zemne ostatke Gajeve majke, Milana Sunka i opata ilirca Krizmanića.

Nu najveće je djelo Družbin nalazak i očuvanje zemnih ostataka hrvatskih narodnih mučenika bana Petra Zrinskoga i markiza Franje Krste Frankopana, koji su ležali zaboravljeni na groblju u Bečkom Novom Mjestu. Tiho ali dostojno "BHZ-a" su njihove častne kosti sahranila 7. srpnja 1907. g. na groblju u Bečkom Novom Mjestu, gdje je bila postavljena i kovna ploča, koja je po želji grada ostala na tom mjestu, dok su ostatci mučenika Petra Zrinskog i Krste Frankopana, zaslugom Družbe s velikim sjajem preneseni 1919. g. u Zagreb, gdje su u grobnici zagrebačke stolne crkve našli posljednje počivalište. Godine 1921. iz Rakovice prenesoše "Braća Hrvatskog Zmaja", kosti Eugena Kvaternika, koje su sahranjene u istoj crkvi do P. Zrinskog i K. Frankopana.

Godine 1906. osnivaše "BHZ-a" knjižnicu i muzej grada Zagreba, a 1909. "Društvo za spasavanje u Zagrebu". Nastojanjima "BHZ-a" stečen je i grad Ozalj kao hrvatsko narodno dobro, koji je 28. srpnja 1928. na ruke "BHZ-a" darovao narodu knez Albert Thurn von Taxis. U gradu urediše "BHZ-a" doličan muzej, knjižnicu i omiljeno ljetovalište. Godine 1935. stekoše "BHZ-a" i staru gradinu u Bakru, kao narodno dobro, namijenjeno tradicijama Vinodola i Bakra. Teške prilike nisu dopustile da se taj poviestni grad uredi. Hrvatsku tisuć-godišnjicu (925-1925) proslavi Družba po svim hrvatskim krajevima postavljanjem spomen-ploča i spomenika, među inima u Dubrovniku, Sarajevu, Ljubiji i Bos. Novom.

Kultumu zadaću vršila je družba "BHZ-a" i predavanjima, koja su već 1906. g. otpočela, te se predaje gotovo svake srijede ne samo na bratskim sastancima, već i javno. Družba je izdala 43 publikacije.

Za vrijeme prvog svjetskog rata Družba je puno radila za hrvatske ranjenike i njihove obitelji, koje su se nalazile u velikoj materijalnoj nuždi.

Kako bi se kulturna djelatnost što bolje mogla razvijati zasnovani su tkz. "Zmajski ratski stolovi" i "Ogranci" (Podružnice). Tako je Ogranak u Dubrovniku izveo lijepa i velika hrvatska umjetnička djela, te spasio i obnovio mnogu lijepu i sjajnu hrvatsku tradiciju. Ta izvođenja možemo danas smatrati kao

preteču Dubrovačkog festivala ili "Dubrovačkih ljetnih igara".

Iz unutarnjeg uređenja Družbe

Na čelu Družbe bio je veliki meštar (1905-1935 - Emilij Laszowski), a zatim (1936-1942) Milutin Mayer s odborom (meštrima) od 7 meštara i 7 zamjenika. Svaki meštar bio je pročelnik jednog od kulturnih odjelka. Odbor s Velikim mešтром birao se na 5 godina. Među redovnom braćom vladalo je pobratimstvo, koje se proglašivalo kod svečanog ustoličenja.

Sjedište Družbe bilo je u Zagrebu u Kamenitim vratima, domjenci se Družbe držahu svake srijede navečer, a glavna se skupština održavala svake godine o Jurjevu (23.IV.)

Zakonskom odredbom od 19. studenoga 1941. br. CDXBI-2304Z osnovan je po Poglavlniku Nezavisne Države Hrvatske "Viteški Red Hrvatskog Zmaja". Tom odredbom preneseno je djelovanje Družbe "BHZ-a" na "Viteški Red" s proširenim djelokrugom, na temelju posebnog poslovnika, a pod geslom: "Za Boga i Hrvatsku".

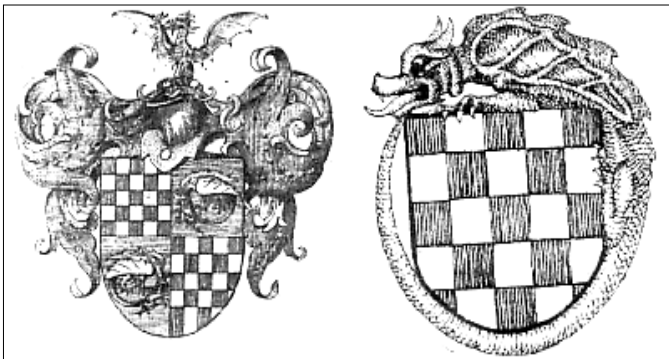
1945. godine današnji "Antifašisti" t.j. partizani i komunistički boljševici zabrane Družbu "BHZ-a". Tom zabranom počinjen je u biti strahoviti zločin nad tisućjetnom hrvatskom kultumom i poviestnom baštinom.

Nu s uskrnućem Republike Hrvatske 1990. g. uzkrsnula je ponovno Družba "Braće Hrvatskog Zmaja", te je otpočela, na temelju svojih, davne 1905. godine proklamiranih načela, koja su g. 1995. usklađena s modernim vremenima, vrlo častnim i uspješnim, te nadasve hvalje vrednim djelovanjem. Družba "Braće Hrvatskog Zmaja" s Velikim mešтром prof. dr. Juraj Kolarićem na čelu, stoluje danas u obnovljenim prostorima nad kamenitim vratima u Zagrebu. "Zmajski" se domjenci redovno održavaju u prekrasnom srednjievkovnom stilu uređenoj viteškoj dvorani.

Bibliografija:

Znameniti i zaslužni Hrvati 925-1925, Zagreb 1925.

Hrvatska enciklopedija, Zagreb 1942-1945
Pravila Družbe "Braće hrvatskog Zmaja", Zagreb 1995.

Grbovi braće hrvatskog Zmaja

160 godina Matice hrvatske

Priredila Dunja Gaupp

Igor Zidić

"Dokle smo došli ako svaki čelni čovjek hrvatske borbe za opstanak bude proglašen zločincem? A kad jednog dana svi budu optuženi za zločine, onda je stvar potpuno jasna: optužena je Hrvatska, Hrvatska država stvorena je na zločinu, i prema tome ona je nelegitimna država," Igor Zidić

U svojih 160 godina Matica hrvatska često je bila na udaru onih koji su joj željeli naškoditi, pa se čak i nedavno moglo čuti pitanje kakve koristi hrvatska kultura ima od te institucije. Matica hrvatska bila je i ostala najplodnija kulturna institucija hrvatskog naroda tokom godina svoga postojanja i nepotrebno je govoriti o njenoj važnosti onima koji su tražili njeno ukidanje, jer ne žele je upravo zbog njenog imena i njene važnosti za hrvatski narod.

Novi predsjednik Matice hrvatske, Igor Zidić, izabran na izbornom Saboru 2002., istaknuo je da se Matica hrvatska mora suprostaviti mentalnoj i stvarnoj rasprodaji Domovine. Matica će, rekao je on, otvoriti raspravu i o 'svetim kravama' današnjeg društva, kao što su to globalizacija, Europska unija i NATO. Članovima Matice preporučio je da se maksimalno angažiraju na poštivanju digniteta hrvatskih branitelja i onih koji su branili Hrvatsku, svedjedo da li perom ili oružjem. Protivi se pojavi da Hrvati u vlastitoj domovini budu tiši nego što su bili u bivšoj državi.

Donosimo intervju koji je sa Igorom Zidićem napravila Lada Žigo, a objavljen je u Kulturnom obzoru Večernjeg lista 29. rujna 2002.

Kad ste preuzeli mandat predsjednika Matice hrvatske, izjavili ste kako se Matica mora boriti i za nacionalni iden-

titet Hrvatske, u kojoj se u posljednje vrijeme potiskuju vrijednosti Domovinskog rata i koju neki nastoje pretvoriti u svojevrsnu koloniju. Nastavljate li time, samo naglašenije, i stav ranijeg predsjednika Josipa Bratulića koji je sumnjao da će Matica dobivati dovoljno donacija za normalan rad, jer se danas prešućuje sve s nacionalnim predznakom?

Općenito govoreći, polazim od toga da sve što se radi može uvijek biti učinjeno bolje. Očekujem, u budućem radu Matice, podršku od najširih slojeva društva, a ne tek od malobrojnih, rezigniranih znanstvenih kulturnjaka. Mene zanima šira kultura i kulturna politika, jer je Matica hrvatska, kako i njezina povijest pokazuje, bila ne samo društvo visokih kulturnih ciljeva nego i zamjena za onemogućavanu hrvatsku politiku, od vremena Bachova apsolutizma do naše novije povijesti. Kako se kaže, okolnosti su se promijenile, no u svakom vremenu ima potrebe za djelovanjem na oba polja. Ne bježim od asocijacija koje vezujete uz rad Josipa Bratulića, kolege i prethodnika, ali mi se čini da je došao trenutak koji zahtijeva odlučnije, pa i agresivnije napore Matice hrvatske.

Možete li temeljitije objasniti taj svoj stav?

Primjerice, MH ima 132 ogranka u zemlji i inozemstvu, a neki od njih već godinama ne dobivaju nikakvu pomoć od lokalnih vlasti, odnosno gradova i županija. Uzmimo Istru, područje koje je pod posebnom skrbi talijanske vlade, što se tiče talijanske manjine. I Talijani su, naravno, građani Republike Hrvatske i ne buni me što im matična država pomaže, ali se pitam na koji će način oživjeti i održati se hrvatska kultura u Istri ako za nju ne bude novca ni od koga. Mi sami sebe svojom politikom koloniziramo. Slušamo stalno priče o tome kako nema novca, a često smo istodobno svjedoci kako se novac rasipa, pa se imamo pravo upitati treba li podupirati svaki projekt koji dolazi izvana.

Koji Vam projekt izvana bode oči, dok govorite o zapostavljenim područjima hrvatske kulture?

Pa, recimo, trebamo li podupirati spektakle na Brijunima? Apsolutno se zalažem za to da se sve relevantno za kulturu podupire, ali na područjima gdje nemamo pravih preduvjeta za vlastiti rad gotovo je cinično podupirati ekskluzivne egzibicije na rezidencijalnim otocima. Mi moramo napraviti balans, obratiti pozornost na dijelove zemlje koji su, izuzev manifestacija folklorne kulture, gotovo netaknuti oblicima modernijeg života i kulture. Uzmimo naše otoke ili obalu. Što radimo s njom osim što je rasprodajemo ili zagađujemo? Vi se ne možete prema prirodi, kao ni prema čovjeku, odnositi tako da samo uzimate, a

ništa ne ulažete. Priroda vraća ono što se u nju unosi, što joj čovjek daje, a mi siječemo do korijena ono što imamo. Ne može se tako uništavati ni rasprodavati zemlja. No ako govorim o potrebi da se spriječi rasprodaja zemlje, lijepi mi se etiketa desničara. I Delbianco je iskazao inicijativu da se spriječi rasprodaja Istre na svim razinama. Hoće li netko i njemu reći da je desničar? I kakve to veze ima s našim problemima?

Na nedavnoj godišnjoj izbornoj skupštini Matice hrvatske Vi ste i javno kritizirali "rasprodaju zemlje" i otklonili ste se od aktualne, prikrivene, identifikacije agresora i žrtve. Obezvredinjanje žrtve za Vas je, sudeći po govoru, daleko više moralno nego političko pitanje...

Da se neki ljudi imalo pridržavaju moralnih kriterija koji su u našu civilizaciju usađeni s kršćanstvom, ne bi se mogli pomiriti s pseudojurističkim tonom optužbi koje pogađaju hrvatske generale. Kako staviti u isti lonac onoga koji se digao, kao star i odgovoran čovjek, u obranu domovine, a mislim sada na Janka Bobetka, i protivnika koji je tu domovinu napao? Pitam se je li legitimno braniti se ako ste napadnuti? Kardinal Kuharić je govorio protiv osvete i zalagao se za oprost, ali nije, kao ni mnogi drugi crkveni ljudi, porekao pravo čovjeka ili naroda na samoobranu. Sadašnji razvoj situacije ukazuje na to da je legitimna obrana njegova naroda i države, njegova borba za opstanak - zločin.

Osim što želite spriječiti u nekim područjima koloniziranje hrvatske kulture, npr. oživljavanjem rada ogranka MH, što Vam je još prioritet u planu promjena u Matici?

Nije Matica hrvatska osnovni problem, nego je problematična i kulturna politika koja ne izgrađuje produktivnu osnovu. Mi npr. imamo Nakladni zavod Matice hrvatske, imamo i izdanja same Matice, a nemamo knjižaru Matice hrvatske u Zagrebu. Imamo značajnu produkciju, a nemamo (odgovarajuću) distribuciju. To su nonsensi. Logično bi bilo istodobno stvarati izdavaštvo i mrežu koja će prodavati izdanja, odnosno širiti distribuciju, no nemamo za to kapital. Sretni smo kada uopće vidimo da knjiga dospjeva u nečije ruke ili kada uspijemo nešto pokloniti siromašnim hrvatskim školama u Hrvatskoj, Bosni i Hercegovini, nekom domu ili zatvoru. Mislim da bi sljedeći zadatak Matice trebao biti pokušaj unapređenja prodaje, otvaranje većeg broja knjižara, vlastitih salona, širenje knjižarske mreže, upošljavanje trgovačkih putnika, i svakako otvaranje barem jedne suvremeno opremljene knjižare u Zagrebu, na istaknutoj, uočljivoj lokaciji, koja će biti pulsirajuće mjesto hrvatske kulture, na kojem se neće taložiti prašina i "pauci".

Iz domovine

Osim što ste bili tajnik Matice od 1966. do 1968. godine, bili ste i urednik "Hrvatskog tjednika" i član DHK u kobnim sedamdesetima. Hoćete li sada, u vremenu krize DHK, ostati članom Društva?

Jednom sam bio prisiljen napustiti DHK (Društvo književnika Hrvatske, opaska ur.) - 1971. godine. Tada sam bio u gotovo svim upravnim tijelima Društva. U tom vremenu, kada sam se povukao iz zabranjenog lista "Tjednik" i otišao potom u zabranjeno "Kolo", svi smo bili pod različitim inkriminacijama, a mnogi ljudi shvatili su da se bolje povući s upadljivih mjesta nego se prepuštati kompromitacijama. Kada je došao kraj obnovi socrealizma u DHK, vratio sam se u Društvo na temelju vlastite molbe i do dana današnjega smatram da je pisac, koji se učlanjuje u Društvo, uvijek pisac samo po onome što je napisao, a ne po tome koliko je odsjedio na sastancima. Ostajem članom DHK i nemam uopće potrebu tumačiti ili opravdavati svoju odluku. Mogu, kao čovjek koji razumije pluralističko društvo, zamisliti ili prihvatiti i postojanje drukčijih društava i udruga, ali ne podnosim onu vrst (dodvoravačke) slabosti koja pisce dijeli po ideologijskim i stranačkim kriterijima i suparnicima lijepi etikete. Političko etiketiranje tumačim kao želju da se protivnik izbaci iz igre sredstvima koja toj igri nisu primjerena. Često, npr. u posljednje vrijeme, čitamo da su članovi DHK, odnosno desničari, "budakovci" ili "folkloristi". Budak je, kao što znamo, 1945. godine bio "justificiran", osuđen na smrt. Nudi li čovjek koji koristi, u pežorativnom smislu, termin "budakovac", više asocijaciju na književnost ili na smrt? Opisuje li ili "ubija" svoga suparnika? To su pogubne etikete u neurotičnom društvu i pitam se kako može netko biti pisac i igrati se olako takvim pojmovima i značenjima. Razumijem gnjev čovjeka koji se osjeća nedužnom žrtvom, ali i da jest tako, ne možeš gnjev okrenuti prema svima drugima ili prema svemu različitom.

Što je za Vas stvaranje novog književnoga društva: književni projekt ili odgovor na politiku drugom vrstom politike?

Sve rasprave i napisi u novinama u vezi sa stvaranjem novog društva književnika mogu biti zanimljiva tema, ali nisu bitna tema. Sve što počinje nedosljednostima i nejasnoćama, ima dobre izgleda da

neslavno završi. Primjerice, posve je nejasno hoće li se nova pisačka udruga sastati s ideološkim bojama. Najsmješnije mi je u toj igri odlaska i prelaska iz starog u novo društvo, koja puni stranice novina, uočiti da ima i takvih koji bi htjeli biti članovi oba društva. Kako je moguće biti u dvjema suprotstavljenim udrugama, težiti prema dva staža, dvije mirovine, biti naklonjen i "budakovštini" i lijevima?

Iako ste pjesnik, nikada se niste medijski nametali kao pisac. Očito, Vi razdvajate umjetnost od šireg područja kulture.

Razlikujem intimno od javnoga. Kao što stihove, dok ih pišem, doživljam kao osobnu stvar, ne mogu se drukčije ponášati ni spram javnosti. Pisac piše, on nije animator ni trgovac. Modernije je shvaćanje da čovjek nije nužno manje kulturno ako se razumije i u ekonomske ili marketinške poslove, ali mislim da u osnovi pisac nije taj koji prodaje (svoje) knjige. No možda bi se, s obzirom na suvremene trendove, moglo osnovati i treće društvo književnika - društvo pisaca prodavača knjiga.

HRVATSKO KULTURNO DRUŠTVO NAPREDAK

proslavilo stotu obljetnicu osnutka 14. rujna 2002.

Priredila Dunja Gaupp

Prije stotinu godina osnovana su u BiH dva društva, oba sa vrlo sličnim ciljem - pomagati izobrazbu siromašne djece. 14. rujna 1902. nastaje u Mostaru "Hrvatsko potporno društvo za siromašne đake i naučnike", a 21. prosinca 1902. u Sarajevu "Hrvatsko društvo za namještanje djece u zanate i trgovinu". Nekoliko godina kasnije, točnije 10. siječnja 1907. ova su se dva društva ujedinila u jedno pod nazivom HKD "Napredak". Sjedište društva bilo je (i ostalo) Sarajevo, ali su otvorene dvije podružnice, jedna u Mostaru za Hercegovinu, a jedna u Zagrebu za Hrvatsku.

Društvo svoj plodonosan rad nije prekidalo niti za vrijeme dvaju svjetskih ratova. Organizirali su tečajeve opismenjavanja, stipendirali više tisuća đaka i studenata, pokrenuli izdavačku djelatnost. Dva poznata imena, nobelovci Vladimir Prelog i Ivo Andrić bili su stipendisti Napredka. Rad društva prisilno je zaustavila komunistička vlast 1949. godine.

Tada je društvo imalo 20 tisuća članova, 151 podružnicu i veliku imovinu u vidu

zgrada i zemlje, djelomično naslijeđenu od poznatih hrvatskih velikana, poput operne dive Milke Trnine, publicista Josipa Horvata i arheologa don Frane Bulića. Prva secesijska građevina na svijetu bila je upravo "Napredkova palača" u glavnoj sarajevskoj ulici, a veliku imovinu posjeduju i u Zagrebu, samo što im ta do danas nije vraćena u vlasništvo.

Svoj rad društvo je obnovilo 1990. godine i danas u 66 podružnica širom svijeta ima ponovno 20 tisuća članova. Glavna aktivnost društva jeste danas, upravo kao i nekada, stipendiranje đaka i studenata. Ali "Napredak" ima i dvije radio-postaje, objavljuje nekoliko listova, ima više strukovnih udruga, tamburaških sastava, folklornih grupa, pjevačkih zborova, šahovske i nogometne klubove.

Na svečanoj akademiji dr. Franjo Topić, predsjednik društva rekao je kako se uvijek radilo tako da se volilo i njegovalo

svoje, ali se poštivalo tuđe. "Napredak" je bilo i ostalo nadstranačko društvo, koje se oduvijek bavilo samo promicanjem hrvatskih kulturnih vrednota.

"Sretan sam što sam rođen u gradu gdje su prije sto godina, tadašnji biskup i provincijal bili inicijatori Hrvatskog potpornog društva, sretan sam što sam rođen u rodnom gradu Napredka" oduševljeno je izjavio jedan Mostarac. "Za mene je ovo bio veliki dan, ponosan sam što sam bio na proslavi velikog jubileja - 100 godina jednog HRVATSKOG KULTURNOG DRUŠTVA za koje je dr. Topić rekao da je najveće u EUROPI. Hvala i pokoj vječni biskupu i provincijalu koji su osnovali ovo Društvo 1902. godine, u mom voljenom gradu."

Napredkove zgrade

ANTIFAŠIZAM U HRVATSKOJ

Piše Vjekoslav Pavao

U Hrvatskoj vrijeme stoji. Mi smo jedina zemlja na svijetu u kojoj drugi svjetski rat još nije završen, mada je treći već započeo. Kod nas nekakvi samozvani antifašisti, u stvari combiji raspadnutih komunista, proganjaju normalne slobodoumne ljude imputirajući im da su fašisti, a sa svrhom prikrivanja vlastitih svinjarija i podjarmljivanja ostatka pučanstva, metodologijom kako su to ranije, 45 dugih godina, činili u ime socijalizma i komunizma, a na vlastitu dobit i korist.

Hrvatu koji živi u slobodnom svijetu, nije jasno zašto si normalan čovjek u Hrvatskoj dozvoljava takvu glupost i bezobrazluk, pa se mora baviti nekakvim nametnutim dilemama umjesto da gleda svoj vlastiti prosperitet i prosperitet svoje djece i unučadi. Tko god je išao u školu zna u međuvremenu da nacizam i fašizam nisu hrvatsko djelo, već su u Hrvatsku doneseni na talijanskim i njemačkim čizmama, jednako kao i par godina kasnije komunizam na ruskim. I ne samo u Hrvatsku već praktički u sve zemlje Europe. I fašizam i nacionalsocijalizam su nestali s političke pozornice, jednako kao i ništa manje zločinački komunizam. Gotovo svuda. Ali ne u i Hrvatskoj. U Hrvatskoj postoji "fašizam" jer tako hoće "antifašisti". Ako ga nema oni će ga izmisliti. Kao i "rasizam", "antisemitizam" i slične nezanimljive stvari. Sami će oštetiti koju grobnicu, fingirati napad na sinagogu (zna li prosječan Zagrepčanin uopće gdje je ta?), napraviti će nered da bi poslije mogli raditi red. Kao vatrogasci koji sami podmetnu požar da bi se poslije istakli u gašenju.

Nije se lako snaći u toj smrdljivoj magli što je ispuštaju "antifašisti na hrvatski način".

Najbolje se snašao i opisao to društvo kjiževnik i novinar **Josip Pavičić**. Evo nekoliko citata iz njegove knjige **"Ispod jezika"**.

Hrvatski građani su s pravom alergični na antifašizam. Ono što se u drugoj Jugoslaviji i drugdje po realsocijalističkom Istoku predstavljalo kao anifašizam bilo je bliže fašizmu nego antifašizmu, tj. slobodi i demokraciji. Antifašizam je bio sužen na komunistički, socijalistički, ideološki ispravan antifašizam, na naš antifašizam, tj. na antifašizam koji je za razliku od sumnjivog antifašizma na trulom Zapadu, bio jedini pravi antifašizam.

Bio je to antifašizam masovnih mitinga na kojima su veličani Tito i Partija, antifašizam vojnih parada kojima se prijetilo svim unutarnjim i vanjskim neprijateljima, antifašizam kulta ličnosti Velikog Vođe Maršala, antifašizam jednopartijske vlasti i države, antifašizam gušenja slobode, antifašizam socijalne i nacionalne neravnopravnosti, antifašizam Rankovićeve tajne policije i antifašizam srpskih oficira koji su s pomoću dvaju svjedoka dokazivali da su prvoborci protiv fašizma, a ne borci četničkog vojvode Draže Mihajlovića koji se borio na strani fašista.

Bio je to antifašizam prešućivanja, falsificiranja i antihrvatsva.

Jedan moj prijatelj sa studija, Milan S., Sišćanin, dobio je kao gimnazijalac jedinicu iz povijesti. A znate li, zašto? Zato jer je zamolio profesoricu povijesti da mu rastumači zašto se u Hrvatskoj kao Dan anifašističkog ustanka slavi 27. srpnja, kad su se (1941) u Lici pobunili Srbi i do temelja spalili (pojedine kuće zajedno s kućedomaćinima, nedužnim civilima) selo Boričevac nastanjeno Hrvatima, a ne 22. lipnja, kad je (1941) kraj Siska osnovan prvi antifašistički partizanski odred u Hrvatskoj, Jugoslaviji i Europi, a s obzirom na to da je nedvojbeno da je događaj koji se zbilo 22. lipnja stariji od događaja 27. srpnja. Dobio je jedinicu, jer se to nije uklapalo u službeni povijest

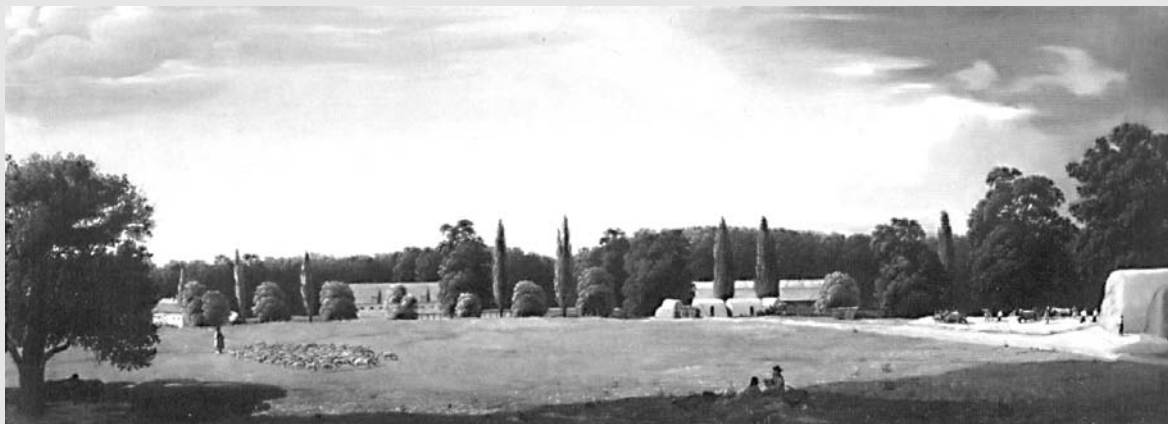
jugoslavenskog antifašizma. A nije se uklapalo jer su taj partizanski odred kod Siska osnovali Hrvati.

"Za nepun sat Boričevac je bio u plamenu", piše onaj koji je rulju vodio, Gojko Polovina (knjiga Svedočenje, Prva godina ustanka u Lici, Beograd, 1988., str.340). "Ostaje činjenica", kaže on, "da je u masi neboraca toga momenta u pljački i paljenju učestvovao i znatan broj boraca, od kojih su neki poslije toga bili sjajni ne samo partizanski borci nego i politički i vojni rukovodioci, komandiri, komandanti. Nikad nisam niti hoću javno pomenuti njihova imena". (Polovinina knjiga, str. 342.) Dakle, ti Polovinini pljačkaši, palitelji i ubojice postali su sjajni partizanski borci i vojni rukovodioci, komandiri, komandanti, odnosno, drugim riječima, uzorni jugoslavenski antifašisti. Ti su zločinci u drugoj Jugoslaviji stajali na počasnim tribinama, oni su nam vezali pionirske marame, ti su nas banditi predstavljali po svijetu, oni nam i danas dijele političke i moralne lekcije. To su naši veliki antifašisti!

Jugoslavenski je antifašistički pokret očito u sebi imao nešto što je pogodovalo jednostavnom prihvatanju svakakvog šljama iliti sjajnih partizanskih boraca najrazličitijih fela. Što? A što drugo nego jaku fašističku crtu, crtu koja je poslije, u uvjetima tobožnjeg socijalizma, partijske diktature i neslobode, obuhvatila cijelinu. Antifašizam se prometnuo u fašizam.

I zato drugovi Hrvatski Antifašisti ostavite nas na miru, jer i mi vas ostavljamo na miru. Vi sa onim što se u slobodnom svijetu zove antifašizam nemate nikakove veze, vi ste fašisti, koji su se transformirali u komuniste. I ne podvaljujte nam više da ste antifašisti.

(Knjigu "Ispod jezika" možete kupiti kod Hrvatske kulturne zajednice)

Vršidba, iz ciklusa Vukovarski krajolici

Iz domovine / iz društva

Globalizacija i u kulturi? Ili "neo/(ne)kultura"?

Piše Emil Čič

U "Vjesnikovom" prilogu **"Panorama"** od 02. ožujka 2002. članak pod naslovom **"Invazija kradljivaca kulture?"** berlinskog profesora **Wienfrieda Flucka** pun je nedorečenosti, netočnosti i pogrešnih zaključaka o amerikanizaciji europske kulture, a informativno čak i opasan, jer čitatelj navodi na krive zaključke kako je amerikanizacija europske kulture nešto "napredno", korisno i krasno. Nije točno. Pri amerikanizaciji se radi o vrsti ekspanzije, dekristijanizacije i kulturnoj kolonizaciji Europe, kako to uostalom i tvrde brojni protivnici američkog "neo/(ne)kulturnog" globalizma. A takvom mišljenju argumente su dali i neki vrlo kulturni Amerikanci, što ćemo ovdje temeljito obrazložiti. Već je relativno točna tvrdnja: "...U prošlosti je kultura bila vezana uz privilegije i bogatstvo. Sve do 18. stoljeća knjige su bile relativno skupe, a kupovali su ih pripadnici viših klasa. Štoviše, za razumijevanje većine kulturnih dobara bila je potrebna temeljitija naobrazba, poput poznavanja latinskog i grčkog (...)" **"Popularna kultura" naša je riječ za oblik kulture koji postupno ukida ta ograničenja (...)** **Poznavanje metra ili klasične poetike više nije bilo potrebno....** (istakao E.Č.) Razvijanje "kulture zabave", negdje na prijelazu u 20. stoljeće (...) dodatno su reducirali preduvjete za razumijevanje kulture. Izum radija i televizije još je više proširio publiku ove nove "masovne" kulture, a pomak filma i glazbe prema prioritetnom mjestu stvorio je "univerzalni" jezik, koji se nije ograničavao na neku posebnu zajednicu. Zbog niza razloga Amerika je bila na samom čelu kulturne revolucije ...". Već ove tvrdnje traže čitavu knjigu objašnjenja i demantija. Autor reduciranje kulturnih sadržaja na surugate i odsustvo odgoja i znanja nazočno u elitnoj kulturi naziva **"ukidanje ograničenja"**!

Praktički za prof. Flucka kultura se demokratizira - ne onda kada je masa kroz odgoj primila dobar (kulturni) kriterij i vrhunski ukus, kakav je imala nekadašnja kršćanska elita, već - onda kada je kulturni odgoj nadomješten simplifikacijama, surugatima! Da je tome tako potvrđuje razvoj njegova daljnjeg izlaganja. Kao prvo, temeljna europska kultura, nakon carskoga Rima, koja je zahvatila sve slojeve stanovništva bila je u Europi vezana uz Crkvu, evanđelje, liturgiju i vjeru općenito, a sve to razvijalo se u višim slojevima u spoju s grčko-rimskom kulturom. "Kultura" dolazi od latinske riječi "Cultura", "cultus" (... naobraženost, obrazovanje, njega, poštovanje itd.), a kult se nalazio u Crkvi, kao središtu života. Sve narodne zabave i narodni napjevi u dugom nizu stoljeća bili su u nekom odnosu prema religijskom osjećaju i Crkvi, te smo tako popularnu kulturu imali i prije, ali ona nije bila totalno laicizirana, tj. odvojena od reli-

gioznog sadržaja i religioznog smisla kao što je to slučaj u tzv. "modernim" vremenima. Kultura je mogla postojati kao pojestnostavljenje, ali nije bila tvornički surogat za impresioniranje neškoloranih masa. Kultura je bila jedinstvena projekcija zajedničke etike i jedinstvenog mišljenja Europe, i u umjetnosti je dobivala svoje projekcije kršćanskog življenog misaonog duha. Neki od svjetski poznatih muzikologa dali su svoja temeljita obrazloženja o razlozima mijenjanja masovnog ukusa u pravcu kulturne dekadencije, koja se danas naziva "amerikanizacija", o čemu sam već više puta pisao u raznim publikacijama.

Neki muzikolozi o uzrocima dekadencije

Godine 1977. američki muzikolog profesor **William Weber** sa **California State University**, Long Beach, objavio je članak pod naslovom **"Masovna kultura i preobrazba europskog glazbenog ukusa 1770-1870"**. Objašnjavajući pojam masovne kulture, Weber u svom članku dokazuje da je industrija bila prva koja je poremetila prvenstvo glazbenih vrijednosti utemeljeno na gregorijanskom koralu i crkvenoj polifoniji, te je omasovila svjetovne melodije za svačiji neškolorani ukus, a posredstvom građanstva koje se glazbeno školovalo privatnim putem. A kasnije se u ovakav razvoj upetljala i tendenciozna ljevičarska politika. Uzalud su pape u 19. i 20. stoljeću pisale glazbene enciklike: nitko ih nije ili malo tko ih je razumio, pa je i crkva postala poprište dominacije liturgijskog glazbenog smeća.

Austrijska znanstvenica **Irmgard Bontink** god. 1975. u članku **"Novi oblici glazbenog ponašanja mlade generacije u industrijskom društvu"** objavila je rezultate prema kojima se današnja mladež doslovno bavi oblicima subkulture i, štoviše, antikulture koja je u suprotnosti sa svim tendencijama iz proteklih stoljeća, koje su se razvijale u okviru zapadne kršćanske civilizacije. Za to su kao glavni krivac optuženi masovni mediji koji oblikuju nove glazbene sklonosti i šire loš ukus bez ikakvih objektivnih kriterija. Dakle, najviša dostignuća kršćanske kulture su potisnuta i zamijenjena surugatima, te ugrožena tehnološkim pristupom i spajanjem kršćanske glazbene tradicije s onime što u nju ne spada. **Kultura i "Frankfurtska škola"**

U više publikacija razni autori osvrtni su se na glavne političke uzroke omasovljenja kulturnog rasula i neukusa u svijetu u XX. st. Našli su da je glavni krivac za produbljeno rasulo kršćanske civilizacije tzv. **"Frankfurtska škola"**, koja je zahvatila u široki spektar sociološki profiliranih intelektualaca. "Frankfurtska škola" polazi od "...kritičke teorije i novi je izraz misaone tradicije Kanta, Hegela i Marxa tj. kritičkog mišljenja kao takvog..." ("Teorija društva u Frankfurtskoj školi" V. Katunarić, 1990. Zagreb, str. 21), a to je skretanje ulijevo, koje je bilo u sukobu s Crkvom još od svojih početaka, a kulminaciju svakako ima u

Marxu i popularnom staljinističkom boljševiku **Georgu Lukacsu**. Knjiga **"The Plot ..."** grupe autora (Washington D.C. 1994., EIR News Service, izdavač bračni par Gretchen & Dennis Small) detaljno objašnjava da je "Frankfurtska škola" zavlada ključnim velikim sociološkim katedrama u SAD i da se njihova filozofija dekonstrukcije kulture ili rastvaranja kršćanske civilizacije širi preko američkih intelektualaca i medija. " ...

"Institut za Socijalna Istraživanja" utemeljen je 1922. na Frankfurtskom univerzitetu od grupe sociologa i intelektualaca povezanih s Kominternom. Najutjecajniji lider te škole bio je kominternin agent **Georg Lukacs**, mađarski aristokrat koji je služio kao jedan od kulturnih komesara u Mađarskom Sovjetu u Budimpešti 1919. (...) Lukacs je tvrdio da se boljševički pokret zato nije uspješno proširio Europom, jer područjem dominira kršćanska kultura (koju treba uništiti, prim. E. Č.) ... Nakon što su Frankfurtovcima morali bježati u Ameriku ondje su zauzeli ključna mjesta na fakultetima i u politici. "...Jedna od najmoćnijih alati razvijanih u "Frankfurtskoj školi" (...) bilo je usmjerenje filmske industrije i televizije (Hollywood) - oboje oblikovano od vođa "Frankfurtske škole" od samog početka njihova djelovanja - kao nove sile koja određuje kulturu Zapada....", a ta sila nametala je ugođaje koje njemački profesor sa "Slobodnog berlinskog univerziteta", u skladu s Frankfurtovcima, definira kao **"...trijumf raspoloženja nad moralom**. Amerikanizaciju zapravo nose njezina obećanja većeg imaginarnog samoostvarenja pojedinaca, koji se time oslobađaju utega društvenih normi i kulturne tradicije ...". (istakao E.Č.) a sve u skladu sa učenjima njemačke ljevice u Americi ("Frankfurtska škola").

U svom djelu **"Esej o oslobođenju, kraj utopije"** frankfurtovac Marcuse kaže da je "socijalistička solidarnost autonomija, samoodređenje koje počinje kod kuće (...) Novi radikalizam je pobuna, kako protiv centralizirane birokratsko-komunističke, tako i protiv poludemokratske liberalne organizacije (...) **Inicijativa se prebacuje na grupe**, široko razasute, s visokim stupnjem autonomije, pokretljivosti, prilagodljivosti ..." ("Teorija društva u Frankfurtskoj školi" V. Katunarić, 1990. Zagreb, str. 399, istakao E.Č.) Tako se i kultura prebacuje na inicijativu grupe. Jasno je da Marcuse atomizirano društvo i društvene grupe vidi kao idealno sredstvo za ostvarivanje protokonzervativnih ciljeva, a društvo se može razbiti u grupe samo ako se u te grupe posiju nove ideje, različite od onih tradicionalnih ili konzervativnih. Društvene grupe dobivaju nove materijalističke ideale koji su u suprotnosti s kršćanstvom. I u tome je bit tzv. "Amerikanizacije" europske kulture, o kojoj su i prije njezina nastanka u svojim enciklikama zanimljive komentare dali rimski pape, a na našoj pameti je da sagleda domete takvog "napretka".

O ekstremizmima

Piše Nevenka Vučemilović

U nedavnoj TV emisiji "o ekstremizmima" koju vodi, po Sorosu nagrađeni, teško mi je napisati, antipatični i mrski Sorosevac, a koja je raspredala o tome što je "bijelo", a što "crno", što je "čisto" a što "nečisto", sudjelovao je farmaceut mr. Dragan Hazler. Gospodin je izrekao neke velike, neoborive, jake istine.

1. Jedini fašizam koji prijete Hrvatskoj jest srpski fašizam.
2. Uklonimo probleme, nestat će ekstremizmi.

Gospodin je u tijeku rasprave istaknuo usporedbu navodno fašističkoga pozdrava "Za Dom spremni!" s antifašističkim pozdravom "Smrt fašizmu-sloboda narodu!" Pozdrav "Za Dom spremni!" gospodin ne smatra fašističkim. Shvatila sam da u njemu vidi izraz domoljublja i da ga smatra prihvatljivim za sve istinske rodoljube. Izražavam zadovoljstvo što je gosp. Hazler izrekao takvu ocjenu i ističem njegovu hrabrost. Uvijek kada sam slušala izjave kako su Hrvati u razdoblju NDH bili fašisti, u meni se nešto bunilo. Negdje sam pročitala da je 2% stanovnika sudjelovalo u ustaškom pokretu. Zna li povijesna znanost koliki postotak od tog postotka otpada na fašiste?

Upitamo li se, treba li zato što smo željeli, zapravo žudjeli za svojom državom tražiti krivca, odgovor nalazimo u srpskoj represiji koju su Srbi desetljećima provodili nad Hrvatskom i Hrvatima. Srbi, jednako oni monarhistički kao i oni komunistički, izabrali su si ulogu da budu šefovi, zapravo komesari Hrvatima. I bi tako. Jedan istaknuti hrvatski glumac srpskoga podrijetla uoči raspada Jugovine na upit novinara je li za osamostaljenje Republike Hrvatske ne govora sa "da" ili "ne", nego upitom: "Bi li Srbin u toj Republici mogao biti njen predsjednik?"

Moj prosvjetarski komesar za vrijeme čitavoga službovanja bio je hrvatski Srbin Rade R. Pričalo se da je poslije rata bio milicionar, a zatim je, valjda putem kurseva i poznate srpske savitljivosti postao nastavnik, odmah zatim upravitelj osnovne škole, da bi ga komitet, uvidjevši njegov izuzetan talenat za komesarenje, imenovao vrhovnim šefom za prosvjetu kotara Koprivnice. Spomeniti drug niti je bio stručan, ni pravičan, ali bio je učinkovito represivan.

Upravo je ushodana srpska dominacija i represija iz svojega ubilačkoga gnijezda izrodila ustaše kojima je bio i pozdrav i poklič "Za Dom spremni!" Jer represija se više nije mogla podnositi. Riječi od kojih je sintagma spomenutoga pozdrava stvorena niti su ustaške niti fašističke. One su svevremenski hrvatske.

Spomeniti drug niti je bio stručan, ni pravičan, ali bio je učinkovito represivan.

Upravo je ushodana srpska dominacija i represija iz svojega ubilačkoga gnijezda izrodila ustaše kojima je bio i pozdrav i poklič "Za Dom spremni!" Jer represija se više nije mogla podnositi. Riječi od kojih je sintagma spomenutoga pozdrava stvorena niti su ustaške niti fašistilke. One su svevremenski hrvatske.

Čitava hrvatska javnost zna da su u nedavnom Domovinskom ratu proljevajući svoju krv, spremno darujući svoje živote u obrani Domovine - Doma, naši branitelji dokazivali i dokazali svojim životima spremnost da ga obrane. Dodajem, taj pozdrav nije bio samo tihi usklik hrvatskih branitelja, nego pozdrav i povik kojega osjećaju i doživljavaju gotovo svi iskreni čuvari i branitelji svoje domovine širom kugle zemaljske.

Riječi "zna se" bijahu promotivna krilatica HDZ-e. Bismo li se usudili tvrditi da su one isključivo hadezeovske? I nadalje se ljudi u svom usmenom izričaju njima služe. Hoćemo li stoga tvrditi da su ti ljudi hadezeovci? No u "zrelosti" je našega okruženja sve moguće, čak da se svaki čovjek koji koristi spomenutu sintagmu proglasi hadezeovcem, još k tome i fašistoidnim. Pogotovo ako ocjenu izriču usta braće Kajina kojemu se spomenuti atribut neprestano mota po ustima i lako se oklizne s njegova antifašističkoga jezika. Nije li tako?

Godina 1941., jednako kao i 1945., jednako kao i 1990. i jednako kao i 2002. istiskuje iz hrvatskih grudih povik negodovanja, u ustima je okus gorčine, u dušama pobuna protiv nepravdi koje nam probisvjetoivi nameću. Jer One koji su nas oslobodili, Naše Branitelje, koji su bili spremni za Domovinu poginuti, aktualna vlast na čelu sa Srosima želi servirati na trpezi haškoga sudišta. Treba li se čuditi fenomenu thompsonovih koncerata, smijemo li ih hladno osuđivati ili bismo trebali upitati: Quo vadis, hrvatska vlado?

Mnogi koji ubiru plodove žrtava koje su položili Naši Branitelji sada njih, Oslobođitelje, pakiraju za ždrijelo Haaga. Čak im daruju odvjetnike. Stoga u mnogim pripadnicima hrvatskoga naroda i u mnogim štovateljima Hrvatske države iskrsava poruka, da trebamo postati, biti i ostanati spremni za obranu naše Domovine; biti za Dom spremni!

Tko je kriv, na kome leži odgovornost što mnogi uznemireni, upravo sada taj povik osjećaju? Bi li, možda bio prikladniji pozdrav kojemu je prva riječ: SMRT - Riječ tvrda, suha, štura, nemilosrdna, bez ikakve blagosti, čak bez ijednoga vokala.

Usporedimo li odvojeno, isključivo po kriterijima ljepote, izvan ideoloških okvira, pozdrave koji su usporedno i istodobno odjekivali ovim našim prostorima kao: Za Dom spremni! i Smrt fašizmu - sloboda narodu! moramo priznati, svidjelo se to Sorosima ili ne, da je prvi pozdrav sebedarni, zanosan,

idealistički, dok je ovaj drugi, svidjelo se to Sorosima ili ne, pozdrav ubojica, koji uzdižući kulturu smrti žele doći do cilja.

Naši antifašisti, što nije ništa drugo nego li nacičfrano ime za komunisti, stavljaju čin ubijanja na prvo mjesto pozdrava. Često su, dolazeći do slobode preko leševa, postupali jednako kao i nacisti koji su preko židovskih leševa htjeli "očistiti" njemačku naciju. Zapravo trebalo je bogate Židove opljačkati, doći do kapitala, a za taj su "plemeniti" cilj izmislili krvavu teoriju koju su na ovim našim prostorima i u životnoj praksi, provodili naš antifašisti. Pobili bez suda i zakona tisuće Hrvata, pozatvarali sve bogatije građane, proglasili ih klasnim neprijateljima mada bi imali "valjani" razlog za pljačku njihove imovine. Ogolili ih preko noći i potrpali u logore. Jesmo li dobro pročitali: LOGORE, koji doduše nisu imali plinske, nego neke komore drugoga imena, ali jednako učinkovite.

Već sam u knjizi "Korov i ruže", str.107, neovisno od ovih, naročito u posljednje vrijeme, učestalih rasprava, stavila znak jednakosti između imena dvaju pokreta: fašizam = komunizam! Antifašizam, ime kojim se mnogi naši barjaktari krase, samo je krinka na komunističome obrazu. Ako smo odlučili staviti na Vagu Istine sve zločine, budimo čestiti i počnimo: jednako prema SVIMA. Ovako, kako se suvremena europska pravnička praksa provodi ispada, da su krivci i oni koji su branili, obranili i oslobodili svoju dugo željenu, nakon mnogih muka i patnji naroda rođenu državu Republiku Hrvatsku.

Na kraju pitanje: Što je s bleiburgskim zločincima? Jednako onim balkanskim kao i onima Sir/britanskim? Na njihove zločine europsko pravosuđe gleda kroz prste, ponaa se kao da se oni, zločini, i nisu dogodili. A dogodili su se i nastavili su se događati i još se uvijek čine velike nepravde. Jednako ove balkanske kao i one europske.

Oni, britanski činovnici, usuduju se nas prozivati, a sebe zaborave spomenuti, a kamoli imenovati. Oni drugi, balkanski, sastaju se i galame po Hrvatskoj, prijete i usput si, zajedno s našim kafedijom, zapjevaju "po gorama" svoje pjesmice, skrivajući se iza glamuroznih antifašističkih maski. Tamo, među njima, provlače se i neki pravi zločinci. Oni još uvijek slobodno šetkaju Lijepom Našom. Primaju pem(n)zije. I nikome ništa!

A na Marka - drvle i kamenje, jer se usuduje besperspektivno sadašnjici i isto takvoj budućnosti naše mladeži ponuditi pravu poruku: Zatreba li Domovini - budimo spremni za nju žrtvovati se. Štovani gospodine Hazler, Vaše istine stoje na čvrstim povijesnim i suvremenim nogama.

Vašoj poruci: **Jedini fašizam koji prijete Hrvatskoj jest srpski fašizam**, dodala bih i neodgovornost i lijenost koje caruju.

Iz života zajednice

30. jubilarni Sabor HKZ u Švicarskoj u ožrađu sjećanja na Vukovar

Priredio Upravni odbor

"Ovo sam godinama čekao!"

"20 godina posjećujem HKZ-Sabore i isto toliko dugo se ljutim na Zajednicu, a još više na sebe što uopće dolazim među ljude koji se neznaju kulturno ponašati. I sad, kada se dogodilo konačno ono što sam stalno priželjkivala, ne mogu vjerovati da je to istina. Čestitam organizatorima na ovom Saboru i priredbi za Vukovar".

"HKZ je konačno postala kulturna"

"Već je prošlogodišnji Sabor bio izvan svih očekivanja dobro organiziran, ali sa ovim ste nadmašili moje najsmionije nade"

"Čestitam, Sabor i priredba bili su na zavidnoj visini".

To su samo neke od pohvala koje smo primili tokom same večeri i u slijedećih nekoliko dana nakon 30. jubilarnog Sabora Hrvatske kulturne zajednice u Švicarskoj. Ni najbolje organizirana priredba ne može biti uspješna bez kulturne i pristojne publike. Bili smo iznenađeni sa kolikom pažnjom su praćeni i radni i komemorativni dio Sabora. Upravni odbor zahvaljuje svim posjetiteljima na odazivu, suradnji i pohvalama.

Zašto smo Sabor organizirali kao komemorativnu večer u znaku Vukovara?

Iako smo obilježavali 30 god. postojanja Hrvatske kulturne zajednice u Švicarskoj, nije nam bilo do slavlja. Sabor od 16. studenog održan je u ožrađu sjećanja na 11-tu godišnjicu agonije Vukovara: 15.11.1991, nakon 84 dana herojskog otpora opkoljene šačice hrvatskih branitelja, jedinice JNA ušle su u Borovo Naselje, a 18.11.1991 hrvatski branitelji Vukovara položili su oružje. Međutim nije samo vremenska koincidencija održavanja Sabora i pada Vukovara bila razlogom te komemorativne večeri.

Kao što nas je prije 11 godina potresao pad Vukovara, tako nas danas potresa činjenica da se Vukovar i sve što je vezano uz to ime zaboravlja. Masakri, duge kolone poniženih prognanika, očajnička borba hrvatskog naroda za očuvanje opstojnosti i uvjeti pod kojim se ta opstojnost izborila, ne samo da se zaboravljaju nego i omalovažavaju. Prognanici i branitelji, koji su prošli kroz pakao srpskih mučenja ili izgubili svoje najdraže od srpsko-četničkih krvnika, pretrpjeli su te strahote vjerujući u pravdu. Kako se osjećaju ti ljudi kad u svom rodnom gradu susretnu svoje nekadašnje mučitelje u odorama hrvatskih policajaca? Kako se osjećao gospodin Štengl kada je 6. rujna 2002. nepoznati počinitelj bacio

eksplozivnu napravu na njegovu obiteljsku kuću?

Kako se osjećaju naši branitelji, kada im pred sud stavljaju njihove i naše junake, naše generale?

To nikoga ne zanima, ni Europsku uniju (i ona bi nam trebala biti cilj?), niti Ujedinjene narode. Ali, ako mi dozvoljavamo da se takove stvari događaju, ako šutke prelazimo preko svega, ako smo mi sluge pokorne, zašto bi se veliki gazde bunili?

Pokušajmo si zamisliti što bi Svijet ne samo rekao, nego i napravio Hrvatskoj, da je eksplozivna naprava umjesto na kuću g. Štengla bila bačena na kuću nekog 'povratnika sa one strane'. Upitajmo se kako bi Srbi reagirali da se nalaze u položaju Hrvata, da su 'ustaše' i od Hrvatske kontrolirana JNA izvršili agresiju na nenaoružanu Srbiju, i da nakon uspješne obrane budu prozivani od Haaga? Okrenuli bi svijet na 'glavačke'.

Vukovar je simbol hrvatskog stradanja i herojskog otpora. Sjećajući se Vukovara poručujemo svim stradalnicima domovinskog rata u Hrvatskoj, u Bosni i Hercegovini, ma gdje bili: "narod pamti - nismo vas zaboravili!", a nećemo ni šutjeti.

Godišnji izvještaj NADZORNOG ODBORA za 2002. godinu

Gospođe i gospodo, drage Hrvatice i Hrvati, dragi gosti iz grada MUČENIKA

Skvake, pa evo i ove godine, čini mi se podugo, podnosim izvješće o protekloj godini, a ove se malo više nego do sada veselim da mogu biti i kratak i jasan, pa i veseo.

Protekla godina je išla i prošla u dogovorima između Upravnog odbora (UO) i Nadzornog odbora (NO), da se nismo ubili sastančenjima u nedogled i NO se tako sasta svega 3 puta i bilo je to dva puta u Neuchatel-u (Vlado nije morao putovati, o čuđal!). Veseo sam, jer je Vrhovni sud Švicarske HKZ-i osvjetlao obraz, a "Veliki Hrvati" su morali HKZ platiti (vratili) trošak suda i još simboličnu odštetu.

Procesi su nas koštali, ni krive ni dužne, jako puno, ako se gleda na štetu ugleda svih Hrvata radi tih nametnutih procesa i ako se vidi koliko smo međusobno podijeljeni i nimalo složni.

Nismo ništa izgubili ni sa "velikanima" koji su se ponadali obnovi njihovih snova povratka na staro, ne žalimo da smo izgubili ni one koji su tvrdili da svi imamo jednaka prava i onda kad sami 3 godine nisu platili članarinu, a nosioci su diploma socijalističkog-samoupravljačkog prava. Nismo ništa izgubili kad su se otkazali mnogi koji su bili u HKZ, pa i u Odborima Ogranaka, a nikada članarinu nisu plaćali. Ništa nismo izgubili sa svima koji su se ispisali sami iz straha pokazati da su Hrvati, da će što-god možda morati platiti i sami ako stanu iza HKZ-e!

Bože veliki, čitajući sve pismene objave, kako sam bio sretan da i on, pa i on, pa i ovaj i onaj, više ne žele biti naši, jer su se moje spoznaje o sebičnosti istih time samo potvrđivale! Sve ostaje u pohrani HKZ - osim onoga što je gospodin Smokvina, isključeni člana HKZ, bezpravno zadržao i samo pravnim putem bismo mogli i trebali doći do svoje dokumentacije od 1971. do 1997. godine.

Ostalo nas je puno, udruga od popriliči 200 nesebičnih, poštenih i jednako vrijednih i jednako voljnih žrtvovati se za kulturu Hrvata, za svoju malu, ali vrijednu udrugu voljni poraditi na suživotu dviju nam kultura - švicarske i

hrvatske, na međusobnom razumijevanju i sporazumijevanju.

Divno je sada kad su još mnogi odskočili, jer ne ide im sve po njihovim očekivanjima. Divno je da smo ostali uporni i voljni da svi budemo jedno i da se osvrćemo na svoje probleme zajedničkim snagama za što brži boljitak nas u drugoj domovini Švicarskoj, a da ne zanemarimo svoju uvijek voljenu Hrvatsku.

Davno, isto u Badenu, rekao sam jednu rečenicu koja se pokazala istinitom: U radu za Hrvatsku i njenu kulturu 'mali' ljudi su se pokazali i uvijek su bili veći od 'velikih'. Stoga složno braćo Hrvati, nije nas malo i ne moramo biti ni hrabri, nego samo voljni da se angažiramo i da želimo dobro Lijepoj našoj. Nema čini mi se sada više realsocijalističkog duha među nama, hvala dragom Bogu.

O obračunima i završnim izvješćima smo dali svoju podršku da su uredno vođeni i da ih se prihvati.

Hvala na strpljenju i pažnji,

Vlado Šimunović predsjednik Nadzornog odbora

Ivan Matarić i Dunja Gaupp

Pojašnjenje Glavnog odbora

S obzirom da smo gospodina Vladu Šimunovića, predsjednika Nadzornog odbora, željeli predložiti za počasnog člana, a bojali smo se njegovog suprostavljanja toj ideji, morali smo sve napraviti u tajnosti od njega i na Saboru ga time iznenaditi.

On nas zato u svom pismu "Osvrt na Sabor 2002." dobronamjerno grdi da smo to izveli "vrlo mučki, iza leđa i bez srama i obzira, sve uspješno krili". Primamo kritiku i radujemo se što nam je taj "mučki prepad" tako dobro uspio.

Osvrt na 30. Sabor

Piše dr. Vlado Šimunović, počasni član HKZ

Govori se o kulturi! U proteklih 20-tak godina uvijek i ponovno se o kulturi pričalo. Što je granica između kulture i politike? Smije li se jedna kulturna asocijacija baviti politikom? Je li politička kultura sastavni dio kulture ili politike?

Mi smo uvijek voljeli svoju rodnu grudu. Mi smo bili i ostali jednostavno rodoljubi. Hrvati. Odani Lijepoj našoj. Imali smo divnih primjeraka ljudina, na pr. fra. Lucijan. Nije ga se ni moralo posebno pozivati, samo mu javiti kada je Sabor, a Bog sam znade da je bio i plemenit i sa strašno puno obaveza, ali je uvijek bio nazočan. I znao se naljutiti na onoga tko je pokušavao zavesti sve u krive vode u diskusiji, on koji je i Bleiburg prošao, on koji je prvi misionar i misionario, a bio obični izbjeglica, pravi politički prognanik koji je božjom voljom ostao živ! Taj je cirkulirao cijelom Švicarskom, od Hrvata u nevolji do slijedećega i nosio makar novine, bilo iz izbjeglištva ili one iz komunističke "slobodne". Sada se u mislima vraćam na Sabore koji su u pravilu trajali 10-15 sati i sa puno žuci i nadmetanja! Tada sam vidio da smo loši organizatori i cijenitelji svoga slobodnoga vremena.

Bila su to vremena kada su nam vlasti podmetale, špijunirale i prigovarale na sve i na to što smo se zvali hrvatska kluturna. To nas je očito držalo zajedno i sa onima koji su nakon svakoga sastanka bilo kojega odbora sve dojavljivali u Bernu ambasadu. Znam da je bio veliki broj onih koji su još plaćali partijske članarine na YU ambasadu. A bili su iz Hrvatske. Ti su kasnije odjednom postali veći Hrvati od Hrvata!

Naš zadnji Sabor od 16. studenoga 2002.

godine, pripremljen, dogovoren, izvješća pročitana, odobrena i posao ide dalje. Divno i bez nadmudrivanja, bez natezanja oko dnevnog reda i njegovog odobravanja, bez onih koji su malo pametniji od pametnoga, sve prolazi kulturno, kako se to dolikuje kulturne udruge.

Odata je počast gradu Vukovaru, gradu mučenika! Gradonačelnik, gospodin Vladimir Štengel i gvardijan, Zdravko Špehar, su nas mogli upoznati u slozi i međusobnom poštivanju i kulturnom ophođenju. Dr. Peter Weibel je naš prijatelj, ali i bez nas je on dosta angažiran na humanitarnim pothvatima, pa je i Hrvatska i Vukovar bio meta njegova djelovanja i želje da doprinese svojoj oboli. Volio bih da su i puno naših, kako udruga tako i pojedinaca, njegova kova, njegovih nstojanja, kako prema drugima, tako i međusobno. Na moju žalost to nisu.

Izložba slika vukovarskog slikara Mate Kovačevića - Eskavilje, kulturni događaj. Divno!

Apel za orgulje u porušenoj crkvi - prava stvar, i samo tako u poznato i točno predodređeno!

"Kolovrat" je uljepšao Sabor, savršene nošnje, muzika i folklor. Ugođaj, nije bilo talambasanje da pucaju bubnjići nas članova ove ozdravljene kulturne udruge. Hvala i samo tako dalje.

Gospođa Marcela Sigur je odavno s nama uz folklor "Tamburice" iz Voralberga. Bila je sigurna, svirala je tiho i nije prekinula ni jednu žicu gitare. Bilo je to za uživanje.

Meni dragi "udar", neočekivan, ne znam je li zaslužen, ali bio sam šokiran. Znači da sam 20-ak godina bio uporniji od drugih. Da, tvrdim da sam bio nesebičan, vjerujem i dosadan, ali nisam dopuštao nepoštenosti. Ne isповјedam se, ali sigurno nikad ništa nisam napravio iz sebičnih pobuda. Nikada

Prijedlog Glavnog odbora Saboru o dodjeli počasnog članstva

Posebno nas raduje da na našem 30. jubilarom Saboru imamo priliku zahvaliti se i odati priznanje za rad osobi koja je već više od dva desetljeća vjeran i vrlo aktivan član.

Kroz Hrvatsku kulturnu zajednicu prošlo je mnogo ljudi. Mnogi su bili i radini, i dobronamjerni. Ali, nije nam poznat nitko tko je 20-tak godina radio sa tolikim žarom i ustrajnošću, da bi u posljednje 3 godine, kada su Zajednici mnogi okrenuli leđa, svoj angažman još i povećao. Pored svega toga, ostao skroman i samozatajiv, ne očekujući baš ništa za sebe osobno.

Zasigurno znamo, kako toj osobi nije stalo do posebnih priznanja, kao i to da nerado izlazi u javnost i pred publiku. Zato ne želimo nabrajati sve zasluge, jer one su vidljive i bez toga. Međutim, ovim priznanjem želimo skrenuti pozornost na činjenicu **kako bez osobnog angažmana pojedinca, nema napredka Zajednice**. Ni ove naše male, niti "Naše lijepe".

Glavni odbor predlaže dodjelu počasnog članstva osnivaču ogranka Bern, dugogodišnjem predsjedniku tog ogranka, višegodišnjem predsjedniku Nadzornog odbora
dr. Vladi Šimunoviću

Molimo učesnike Sabora da prihvate ovaj naš prijedlog.

Glavni odbor HKZ

Jednoglasnom saborskom odlukom, gospodin Vlado Šimunović proglašen je 8. počasnim članom Hrvatske kulturne zajednice u Švicarskoj.

mi ni na kraj pameti nije bilo ništa drugo bitno, nego da se učini korisno i dobro, što bi nama ovdje, a Hrvatskoj tamo, bilo na čast i korist kao zajedništvu, koje za mene ima uzvišenu notu.

Dragi prijatelji, ja vam obećajem svu svoju dobru volju i energiju, koje čini mi se imam još u izobilju, za slijedeće godine, daj Bože zdravlja i što duže!

Pripremiti, raditi, voljeti i iz ljubavi za svojom Domovinom Hrvatskom, može se napraviti malim koracima jako puno. Mali smo brojčano, veliki po željama i voljom osobnog angažmana, tako se malim koracima, siguran sam, postiže i brojčana masa.

S ovim osvrtom unatrag želim se zahvaliti članovima Upravnog odbora koji su "vrlo mučki, iza leđa, bez srama i obzira sve uspješno krili" od predsjednika Nadzornog odbora, t.j. moje malenkosti. "Zavjera" im je bila savršena, da sam sada **počasni član**, osobno sam veoma počašćen i ponosan.

Za vas dragi moji, ja ostajem onaj isti, stari Vlado, jednostavan i neposredan, voljan pod pomoći i u čišćenju i pripremanju sale za sastanke kakvim me poznaju svi u Bernu od kojih je na moju žalost jako malo ostalo u Ogranku i u HKZ.

Počasni član V. Šimunović i D. Gaupp

Iz života zajednice

Govor gospodina Vladimira Štengla na 30. jubilarnom Saboru HKZ-e

V. Štengl predaje poklon I. Matariću

Štovane gospođe i gospodo!

Izražavam svoje zadovoljstvo zbog poziva organizatora i ukazane prigode govoriti Vam večeras o Vukovaru.

O Vukovaru se pisalo i govorilo mnogo, poglavito posljednjih jedanaest godina, a razloge zasigurno ne treba naglašavati. Akademik Pavao Pavličić, rođeni Vukovarac, pripovjeda u svojoj knjizi VODIČ PO VUKOVARU ovako:

Vukovar je godinama bio nepoznat. Od svoga postanka, pa sve do početka devedesetih godina ovog stoljeća, on je bio grad o kojem je malo tko što znao. Niti su ljudi u drugim krajevima bili sigurni gdje se on točno nalazi, niti su mogli zamisliti kako izgleda, jer nije bio opisan ni u lijepoj književnosti, premda se javljao u povijesnim dokumentima, a nije bio ni mnogo slikan, premda je neko vrijeme bio udomio i neke slavne umjetnike.

Za Vukovar - i za ono što on znači - znali smo samo mi, njegovi stanovnici, dok ostalima nije bilo ni osobito važno da o njemu nešto čuju.

Onda se to promijenilo: došao je rat, s Vukovarem se dogodilo ono što se dogodilo, i zanimanje za njega tada se probudilo, i naraslo do mjere o kojoj Vukovarci nikad nisu mogli ni sanjati. Moglo se čuti kako se hvale i kako su ponosni oni koji su nedavno bili u Vukovaru i vidjeli ga svojim očima, i moglo se čuti kako gorko žale oni koji nikad nisu otišli onamo, premda su imali priliku. Ali i jedni i drugi, osjećali su potrebu da o tom gradu doznaju više, kako bi pokušali sebi objasniti ono što se s tim gradom dogodilo. Svi su ga, ukratko, počeli doživljavati kao nešto svoje, a u isto vrijeme osjećali i prazninu u svome znanju o njemu.

Tako piše akademik Pavličić.

I ovaj susret s Vama, dragi prijatelji, prigoda je da vam se dopuni praznina o gradu za koga Hrvati u domovini i svijetu govore isto - NAŠ VUKOVAR.

A naš Vukovar u ovim danima 1991. godine postao je velikom kalvarijom hrvatskoga naroda. Grad na koji se sila nevjerojatna silina oružja i ljudske mržnje. Poslije tromjesečne opsade Vukovar je pokleknuo i izgubio bitku.

Na tisuće mrtvih, na tisuće odvedenih u koncentracijske logore, na tisuće domova uništeno i opljačkano, preko dvadeset tisuća građana protjerano i potom smješteno u 570 mjesta širom slobodnog područja Republike Hrvatske. Mnogi su se uputili i izvan granica svoje Domovine.

Konačno dolaze travanjski izbori 1997. godine i početak mirne reintegracije. Hrvatska vlast nastanjuje se ponovno u Vukovaru. Međunarodna zajednica sa svojim promatračima budno motri povratak Hrvata. Očekivanja međunarodne zajednice smo iznevjerili. Tijekom budnog motrenja u njihovim zapisima rubrika pod nazivnikom - OSVETA - ostaje sasvim prazna. Europa i svijet vidjeli su Vukovar, a kroz Vukovar i Hrvate, kao dostojanstven narod, pa i kad se ponovno susreće kao žrtva sa svojim neprijateljem. Ujedinjeni narodi ubrzo proglašavaju svoju mirovnu misiju u Republici Hrvatskoj jednom od najuspješnijih u povijesti.

Mi u Vukovaru nismo zaboravili svoje žrtve i nikada ih nećemo zaboraviti. Da se povijest ne bi ponovila. Dostojanstveno odajemo počast poginulim u obrani Vukovara 1991. godine, sukladno odluci Hrvatskog sabora.

Naša posebna nastojanja idu u pravcu traženja istine o još 650 nestalih osoba iz Vukovara. Ta činjenica znatno opterećuje naš svakodnevni život.

Međutim, uz sve naprijed navedeno, radimo i težimo da se Vukovar polako i sigurno, očividno iz dana u dan, bliži svome nekadašnjem stanju. Popis stanovnika 2001. godine pokazao je da Vukovar ima 32000 stanovnika. U tome broju je, nažalost, još uvijek oko 7000 prognanika. Ono što nas raduje, je podatak da Vukovar ima 58 % Hrvata 32 % Srba i 10 % drugih nacionalnih manjina. Dakle, unatoč svojoj tragediji i žrtvama, Vukovar bilježi 10 posto više Hrvata nego prema popisu 1991. godine.

Rezultati posljednjih izbora za lokalnu samoupravu ostvareni su upravo prema nacionalnoj strukturi koju je pokazao popis, pa Hrvati u Vukovaru imaju mjesto gradonačelnika i predsjednika Gradskog vijeća, kao i veći broj članova poglavarstva i vijeća, te uposlenih u gradskoj upravi. Kao lokalna samouprava posvetili smo se rješavanju normalnih i svakodnevnih gradskih problema. Vukovar danas funkcionira, ili nastoji funkcionirati, kao i svaki drugi hrvatski grad, ali ipak, još uvijek u posebnim uvjetima. Obzirom da nam je Vukovar cilj, a ne sredstvo, sigurni smo da imamo dobar put oporavka i normalizacije života.

U početku našeg povratka imali smo značajnu pomoć međunarodne zajednice, dobrih ljudi u Hrvatskoj i izvan domovine, a ponajviše hrvatske države. Naravno, potrebe su velike, a mogućnosti države dobro poznate. Obnova kuća i stanova uhvatila je zamah, pa se godišnje obnovi i do tisuću stambenih jedinica. Grad sve više živi danju, pa i tijekom noći.

Možemo opet govoriti da u Vukovaru stanuje kultura, šport, duhovni život i zabava. Istina je, u ograničenim količinama, sukladno postojećim uvjetima, kao što je istina da Hrvati i Srbi više žive jedni pored drugih, nego jedni sa drugima. To je neminovnost ostavljena svakom osobno na odluku. Jer svako opraštanje i pomirenje osobni je čin.

Dakako, Vukovar bi najbolje proživio vukovarski da obnova gospodarstva prati obnovu domova. Nezaposlenost je velika, jer su uništeni ili nestali prijeratni vukovarski gospodarski divovi: "Borovo" - tvornica kožne i gumene obuće, guma i klinastog remenja zapošljavala je samo u Vukovaru 18000 radnika. Danas ih je između 300 i 400 i rade europske cipele. "Vuteks" - svjetski poznata tvornica pokrivača imala je 1600 zaposlenika, danas je samo prošlost.

"Vupik" - poljoprivredni kombinat zapošljavao je 1200 radnika, a s obzirom da zemlju nitko ne može ponijeti sa sobom, danas u Vupiku svoj kruh zarađuje 800 zaposlenih.

Od ostalih djelatnosti, uglavnom, razvija se trgovina i sve više obrtništvo. Značajnije pomake očekujemo u idućoj godini s obzirom na osnivanje slobodne zone Vukovar i povoljne kreditne linije u kojima participira i sam Grad regresiranjem kamata.

Sve što sam Vam htio reći večeras, bilo je da svoju možebitnu prazninu o Vukovaru upotpunite porukom da postoje tamo neki ljudi koji vole svoj grad, vole svoju Hrvatsku i poštivaju svoje istinske prijatelje i dobročinitelje.

Unatoč svemu - MOJ VUKOVAR ŽIVI!

Dragi prijatelji, ako sam Vam uspio u ovu Vašu životnu sredinu donijeti bar mali miris Dunava i osjećaj pripadanja hrvatskoj grudi, izuzetno sam sretan i zadovoljan. Budite uvjereni da ću isto tako znati, Vukovaru od Vas ponijeti osjećaj da ste njegovim dijelom.

Hvala Vam, živjeli i svako Vam dobro u životu!

Lena predaje poklon gradonačelniku Štenglu

Vukovarski rastanak s prijateljem

Povodom 18.11.2002. - tužnog sjećanja na tragediju Vukovara

Piše Zdravko Špehar, gvardijan vukovarski

Posljednje note "mirozova" sjedale su polako na pognute grane stoljetnih hrastova koji okružuju grad mrtvih - "Aleju branitelja". Zastava u ruci bolom slomljene žene, suze pune upitnika na licima djece, nijemi pogled Vukovaraca; samo još zvući ono: "vječni mir daruj mu Gospodine"..... A onda, mukli zvuci svete vukovarske zemlje odjekuju dušom. Humak sve veći. Tisuću bijelih križeva zaigralo je pred mojim očima. Oko mene kao da oni žive: i Marko, Ante, Ivo, Josip, Marija, Nikola... sve ih znam. Idu kroz onaj veliki križ - vrata pogaženog Vukovara. Idu radosno kroz vatru i nestaju u svijetlu - prosvijetljeni, novi, snažni. Prošli su kroz križ.

Svega se prisjećam: u rovu je tutnjilo, kidalo sve oko nas, rušene su kuće, jaukala priroda, teško disali starci, a djeca preplašena u zadnjem kutu drhtala tako glasno, kao kad vjetar nemilo svira jesenskim granjem. Bili smo zajedno. I nije nas bilo strah. Samo je jedno bilo ispred nas: Vukovar - Hrvatska.

Siniša Glavašević je utihnuo. Postali smo svega svijesni: nema više Vukovara. I uhvatio nas je strah. Čudno je to: nismo se bojali zbog nas, već zbog Vukovara nas je strah hvatao: "Hoće li biti Vukovara?".

Ni opazili nismo mrtvu tišinu. Grad je bio mrtav. Na javu nas je prisililo misliti brujanje teških neprijateljskih tenkova i jeka čizama koje su smrt donosile. Kolone jada vukovarskog. Sve je bilo tiho, a toliko ih je! I nečiji pas se tiho prikrao koloni; i on pognute glave želio je samo jedno - izaći živ. Udarac kundakom me vratio u zbilju. I mog prijatelja. Samo smo se pogledali - u očima se sve čitalo: "Ako ostaneš živ... ne zaboravi Vukovar".

U koloni na smrt osuđenih, nismo se više vid-

jeli: glave su nam bile pognute, a oči tlo ljubile. Jedino je molitva ostala: "Bože, ako je moguće, ostavi nas na životu". Prebijeni, poniženi, položeni na tlo, glave pognute, satima, danima, mjesecima postali smo nitko i ništa. Srpskim logorima je odzvanjao samo tupi muk pretučenih i ubijenih - bez razloga - a ostali su i bez imena. Pogledi su nam mjerili i presudu izricali: pretučeni i ubijani pred međunarodnim promatračima. Oni su s njima pili kavu, a mi smo umirali "bez njihova znanja" - s njihovim odobrenjem.

I moj prijatelj je sve to preživio. Pretučen, ponižen, jedva živ ostao; jer je volio svoj Vukovar.

Razmijenjeni smo zajedno - ponovno zajedno! Oni su bili dobro uhranjeni i čisti, a mi, nismo ni ljudskoj spodobili bili nalik: ispijeni, pretučeni, plavi, u očima bol uništenog čovjeka - u svojoj Hrvatskoj. "A Vukovar, što je s njime?" - pitali smo zajedno. Nisu nam ništa o njemu rekli. Dobili smo smještaj u vagonima... kao privremeno. A onda, filmove snimaju o nama - kako bi nas mogli ponižavati - sramota: "Vukovar se vraća kući". Pa nismo mi "prostitutke po želji europskih političara" - naše nam se žene takvima prikazuju - u Hrvatskoj i u Europi. Niotkud zaštite i pravde. Pitanja nam svaki dan naviru: Umire li Vukovar s nama ili s Hrvatskom?

Sramni "sporazum" - pripremljen od velikih sila: takozvani "erdutski" - takozvana "mima reintegracija" - koga?, nismo se smjeli niti upitati. Morali smo biti "presretni" da smijemo ući u svoj grad Vukovar, ali ne i u naše kuće, na naše posjede, jer se agresoru ne smije ništa dogoditi - on je samo "žrtva" u nekom neodređenom "građanskom sukobu" - **njega se ne smije uznemiravati u mojoj kući!**

Kamoli postaviti pitanje: A gdje su tisuće mojih prijatelja, sugrađana Vukovara, koje su ti isti vukovarski tzv. lojalni Srbi "prstom prokazali" i ubili? Nema naših prijatelja, njih više od pet tisuća (5'000). Ni grobove im ne znamo. Neki su popisani u evidenciji groblja: A gdje su naši najmiliji? - ostali?

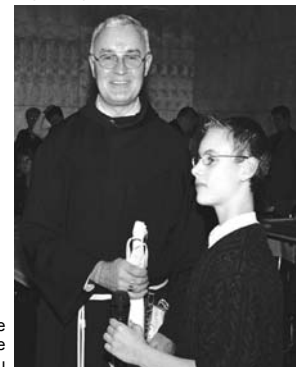
Šeću se oni zločinci-abolirani, krvlju im nevi-

nom ruke okrvavljene, presudama nevinih sudara obilježene, hrvatske djece krvi nevinom ulice natopljene - i po Vukovaru i Sotinu; zaštićeni takozvanim međunarodnim protuhama, koji cijelom narodu hrvatskom sud svoj svojevolutno i nadalje izricati žele. "Bože pravde i pravde, samo u Tebi vapaj nam ostaje".

A ti nisi izdržao, prijatelju moj. Rane tijela rana duše pritiješnjene, nisu izdržale. Nisi podredio Vukovaru svoju obitelj, ženu i djecu. Ipak u tebi je živio Vukovar. Vjeruj mi, ništa nije bilo uzalud: u tvojoj djeci živi Vukovar.

Ne oprastam se od tebe - nosim te u srcu. Humak tvoga groba je sve veći. Križ ti ime nosi: da, u križu si rođen, zbog križa si umro - križem si vječni spomen i krik neumrlog znaka ostao: Vukovar živi. Ja idem dalje s upitnikom pod rukom: Ima li smisla? Tko je ukrado moj Grad Vukovar? Misle oni..., a ja znam da ga ne mogu ukrasti: Moj Vukovar živi po tebi, prijatelju, u meni. Ti si ga Bogu predao, a ja obećao: **živjet će Vukovar dok Hrvata ima.** A Hrvata ima! Mi smo Vukovar. I onda, kada su nam presudili i danas, kada smo svoji na svome, ostaje nam isto, sveto i nepodređeno: Vukovar i Hrvatska - jedno smo. Mi Hrvati.

Mirozovu tebi podarenom, prijatelju moj, dodajem usklik velečasnog Zlatka Suca: **"Vukovaru, volim te..."**. Nitko nam ga više ukrasti neće. U tebi i meni živi Bog, a u nama Vukovar. A tko ga Bogu može uzeti....?

Karlo predaje poklon HKZ-e fra. Špeharu

Uvodna riječ predsjednika HKZ prigodom predstavljanja projekta "Obnova orgulja u crkvi Sv. Filipa i Jakova u Vukovaru"

575. godine car Konstantin Kopronymos poklanja franačkom kralju orgulje za dvor u Compiègneu. U povijesti orgulja bačena je sudbonosna kocka. Franci će ne samo prihvatiti čudesni bizantski dar, nego će još k tome orgulje uklopiti u bogoslužje. No Fortunin rog, kad je riječ o orguljama,

fra. Špehar predaje poklon predsjedniku Matariću

ni ovime nije još bio ispražnjen: spomenuti kralj Pipin Mali postaje utemeljitelj papinske države tako da i orgulje dobivaju povlaštenu položaj, t.j. glazbalo postaje državim. Proći će samo tri stoljeća i već će se najugledniji zapadnoeuropski samostani i crkve dičiti posjedovanjem orgulja, sad u dotjeranom pneumatskom izdanju, dakle na principu tlačenja zraka, ali još uvijek mala opsega od 22 tona.

Želja kao i moda onoga vremena ne mimoilazi ni Hrvatsku, naime zagrebački Kaptol 1517. godine traži od orguljara Johanna Stecka neka domaće orgulje poveća.

Kao što vidimo, instrument čudernih boja zvuka - orgulje - brzo se širi svim kršćanskim zemljama ondašnje Europe, te pušta duboko korijenje i ulazi u tradiciju hrvatskog puka. Posebno u vrijeme Božića, Uskrsa, svibanjskih i listopadskih Marijinih pobožnosti, nedeljom kod sv. Misa, vjenčanja, sprovoda. Orgulje postaju pratioc čovjeka kao i zvona.

Hrvatska kulturna zajednica u Švicarskoj,

tokom tridesetogodišnjeg postojanja potaknula je i pomagala u mnogim humanitarnim i kulturnim projektima širom Hrvatske. Ovaj puta želja nam je potaknuti obnovu orgulja u franjevačkoj samostanskoj crkvi Sv. Filipa i Jakova u Vukovaru.

Ono što bih želio posebno naglasiti je sljedeće: orgulje iziskuju velika materijalna sredstva, isto tako orgulje se ne grade ili kupuju svakih par godina (kada se sagrade i postave u namijenjeni im prostor, služe stoljećima), isto tako svaki takav instrument je odraz domoljublja, vjere, velikodušnosti svakog pojedinca. Svaki od nas je jedna karika, koje povezane u istoj ideji i htijenju čine lanac zajedništva - zajedništva u simbolici i snazi Hrvatskog pletera. Jer, ne živi čovjek samo o kruhu.....

Ivan Matarić, prof.
Baden, Anno Domini 2002

Iz života zajednice

Vukovar, seit Ewigkeiten
eine kroatische Stadt

Seit fast einem Jahrtausend liegt Vukovar an der Flussmündung der Vuka in die Donau, teils in der slawonischen Tiefebene, teils an den Abhängen der hügeligen Landschaft von Srijem. Seit dem Jahre 1231. besitzt Vukovar den Status einer freien Stadt.

Vukovar ist, gemeinsam mit Ilok und den anderen Orten dieser ostkroatischen Region, Ausdruck der kroatischen Identität, obwohl hier seit Jahrhunderten verschiedene Nationalitäten gemeinsam

gelebt haben.

Als die grossserbischen Eroberer 1991. den Krieg gegen Kroatien begannen, griffen sie zuerst Vukovar an und zerstörten die Stadt.

Trotzig und selbstbewusst, anfangs noch unbewaffnet, widersetzte sich die Bevölkerung von Vukovar der militärischen Übermacht und leistete mit Hilfe anderer kroatischer Kämpfer dem Aggressor Widerstand.

Beunruhigt über das schreckliche Ausmass der Zerstörungen durch den grossserbischen Aggressor und für das 20. Jahrhundert unbegreifliche Urbizid, begann die Welt auf den Landkarten nach Vukovar zu suchen. Obwohl die Weltöffentlichkeit über das heldenhafte Verhalten der Verteidiger und die Leiden der Bewohner überrascht war, setzte sie selbst aber nicht genügend entschlossene Schritte zur Verhinderung der Aggression.

Während des dreimonatigen, ungleichen Kampfes gab es tausend Toten, Verwunden und Vermisste.

Vukovar wurde völlig zerstört und am 18. November 1991. okkupiert.

Aktion "Orgel für
Vukovar"

Seit 1998. ist Vukovar wieder kroatisch. Die Rückkehrer erkennen die eigene Stadt nicht mehr. Vieles wurde dem

Boden gleichgemacht. So auch die Kirche St. Philip und Jakob samt Kloster. Inzwischen ist die Kirche neu aufgebaut, aber für die Orgel fehlen die Geldmittel. Dabei besass die Kirche eine eigene Orgel schon im Jahre 1749., bekam eine Neue im Jahre 1822. und schliesslich 1933. die Nächste.

Man merkt es, in die Orgel investiert man alle 70 - 100 Jahre, es ist also eine Investition die sich lohnt.

Kroatischer Kulturverein möchte bei der Mittelbeschaffung für die nächste Orgel mithelfen. Schon mit 100.- CHF kann man eine kleine Orgelpfeife erstehen (davon gibt es 460 Stück), eine grössere kostet 250.- CHF (170 Stück), mittelgrosse Orgelpfeife kostet 500.- CHF (28 Stück) und die Grosse 1'000.- CHF (26 Stück). Jeder Spender bekommt zuerst von uns eine Verdankung/Bestätigung und jede Orgelpfeife erhält den Namen ihres Spenders. Spenderliste wird in der Kirche gut sichtbar veröffentlicht.

Ist es so weit, dass die neue Orgel endlich in der Kirche steht, wird eine Besichtigungsreise für die Spender organisiert und anschliessend ein Konzert.

Weitere Informationen
Tel. Nr.++ 41 56 222 40 47

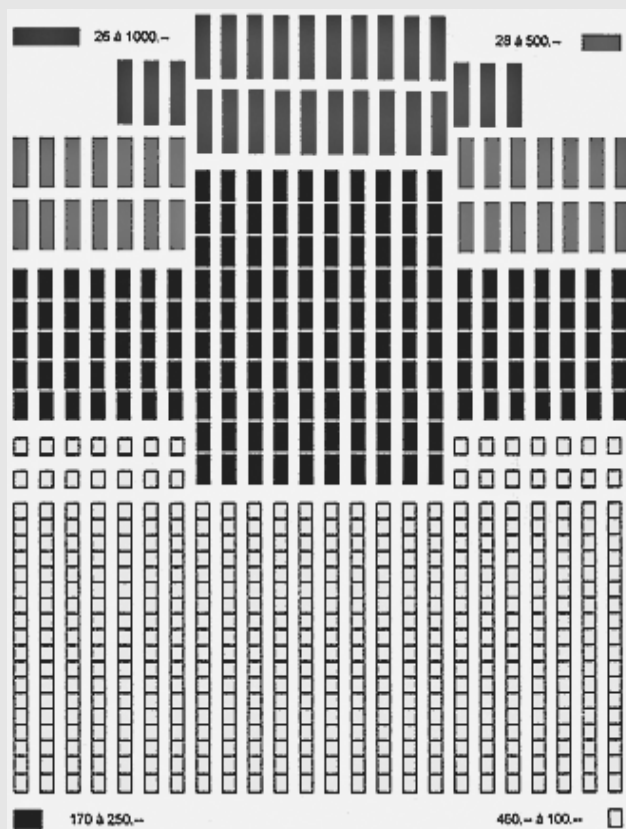
Akcija "Orgulje za
Vukovar"

Crkva Sv. Filipa i Jakova bila je srušena kao i većina građevina u Vukovaru. Ponovno izgrađena, mjesto je u kojem vukovarci pokušavaju naći duševnu ravnotežu i utjehu. Za orgulje nije bilo novaca, pa je crkva danas prvi puta bez orgulja, koje je imala već davne 1749. godine. Kako se orgulje ne kupuju često, uložiti u njihovu kupovinu jedna je od najboljih investicija.

Hrvatska kulturna zajednica pomaže u prikupljanju novca za nove orgulje. Već samo za 100.- CHF možete 'kupiti' jednu orguljašku cijev, odnosno sviralu (takvih ima ukupno 460 komada), veća svirala stoji 250.- CHF (ima ih 170 komada), srednja stoji 500.- CHF (28 komada), a velika 1'000.- CHF (26 komada).

Svatom darovatelju - 'kupcu' potvrđujemo i zahvaljujemo uplatu, a svaka cijev-svirala nosit će ime darovatelja. Lista sponzora biti će izložena u crkvi na vidljivom mjestu.

Kada orgulje budu postavljene, biti će organizirano putovanje u Vukovar, kako bi svaki darovatelj pogledao svoju sviralu i uživao u njenim zvukovima na posebno u tu svrhu organiziranom koncertu.

Iz života zajednice

Marcela Sigur-Matić rođena 1973. u Bregenz-u već sa 7 godina započinje svoju muzičku izobrazbu, a kod Herberta Kalmara od 1981 uči sviranje na gitari. Na natjecanju "Mladost muzicira" dobiva više različitih nagrada. Od 1989 pohađa "klasičnu gitaru" kod profesora Gaupp-Berghausena na Državnom Konzervatoriju Vorarlberg. 1998 završava svoju izobrazbu sa diplomom za "Klasičnu gitaru" i "Glazbeni odgoj". Od 1994 predaje na različitim glazbenim školama i na Pedagoškoj akademiji u Vorarlberg-u. Od 1995. stalni je član ansambla "Guit'art" sa kojima gostuje u Austriji, Njemačkoj, Švicarskoj, Lihtenštajnu, Francuskoj, Španjolskoj i Kosta Rici. 1995. preuzima vodstvo hrvatskog glazbenog društva "Tamburica", koje je kolektivni član Hrvatske kulturne zajednice.

Frau Marcela Sigur - Matić geboren 1973. in Bregenz (Österreich) erhielt den ersten Musikunterricht bereits mit 7 Jahren. Den ersten Gitarrenunterricht besuchte sie bei Herbert Kalmar 1981.

Sie hat am Wettbewerb "Jugend musiziert" (1983, 1987, 1989) teilgenommen, wobei sie mit einer lobenden Anerkennung, einem 2. Preis, mit einem 1. Preis im Soloprogramm und einem 3. Preis im Gitarrenduo ausgezeichnet wurde.

Im September 1989 begann sie am Landeskonservatorium für Vorarlberg als ausserordentliche Studentin das Studium "Klassische Gitarre" bei Prof. G. Gaupp-Berghausen. Nach Abschluss der Schulausbildung wurde sie 1992 als ordentliche Studentin aufgenommen. 1998 schloss sie mit dem

staatlichen Lehrbefähigungszeugnis für "Klassische Gitarre" und im Nebenfach Musikalische Früherziehung mit ausgezeichnetem Erfolg ab.

Bereits seit 1994. unterrichtet sie an verschiedenen Musikschulen in Vorarlberg und an der Pädagogischen Akademie in Feldkirch. Seit 1995 ist sie ständiges Mitglied des Ensembles "Guit'art" und gastiert mit zahlreichen Konzerten in Österreich, Deutschland, Schweiz, Lichtenstein, Frankreich, Spanien und Costa Rica. 1995 übernahm sie die musikalische Leitung des Kroatischen Musikvereins "Tamburica". Musikverein "Tamburica" ist Kollektivmitglied des Kroatischen Kulturvereins.

Mato Kovačević-Eskaviljo - vidi zadnju

Mato Kovačević-Eskaviljo - siehe äussere Rückseite

Kontakt sa umjetnicima možete uspostaviti preko Hrvatske kulturne zajednice
Kontaktaufnahme mit unseren Künstlern über den Kroatischen Kulturverein

hkzkkv@hkz-kkv.ch, Tel. 056 2224047, FAX 056 2218208

Najmlađi član grupe Kolovrat

gđa. Ljiljana Primorac voditeljica grupe Kolovrat

Skupina "**Kolovrat**" osnovana je u veljači 1995. godine sa ciljem upoznati domaćine Švicarce s hrvatskim običajima i kulturom kroz prekrasne narodne pjesme, plesove i nošnje, ali i željom da se hrvatska narodna baština prenese na našu djecu koja su ovdje rođena. Na taj način žele pridonijeti kako integraciji naših ljudi u švicarsko društvo, tako i očuvanju vlastitog identiteta u Švicarskoj. Nastupaju pretežno pred švicarskom ili mješanom publikom diljem Švicarske. Uz pjesme i ples uvijek pokušavaju predstaviti i naše prekrasne nošnje i stare običaje, kako na njemačkom tako i na hrvatskom jeziku. Skupina broji oko 22 aktivnih i desetak pasivnih članova.

Folklorgruppe "**Kolovrat**" (Spinnrad), 1995. gegründet, hat ihre Wurzeln in Kroatien, lebt aber im Umkreis der Stadt Luzern. Diese temperamentvolle Gruppe strahlt die Lebensfreude aus, und mit ihren wunderschönen Trachten, mitreissendem Tanz und Gesang begleitet von Tamburica (eine Art Mandoline) und Kontrabass, sorgt sie sofort für eine unbeschreiblich gute Stimmung.

Iz života zajednice

ZAHVALJUJEMO

Folklorna skupina "Kolovrat", gospođa Marcela Sigur-Matić - gitara, vukovarski slikar Mato Kovačević-Eskaviljo i dr. Peter Weibel ne samo da su svojim nastupom pridonijeli uspješnosti 30. jubilarnog Sabora Hrvatske kulturne zajednice, nego su se odrekli svojih honorara u korist orgulja za Vukovar.

U ime vukovarskog gvardijana fra Zlatka Špehara, gradonačelnika Vukovara Vladimira Štengla i naše osobno zahvaljujemo umjetnicima.

Hrvatska kulturna zajednica, Upravni odbor

WIR DANKEN

Volklorgruppe "Kolovrat", Frau Marcela Sigur-Matić - Gitarre, Künstler Mato Kovačević-Eskaviljo und Dr. Peter Weibel haben mit ihrem Auftritt nicht nur massgebend zum Gelingen der 30. Generalversammlung des Kroatischen Kulturvereins beigetragen, sondern haben auf ihre Gagen zu Gunsten der Aktion "Orgel für Vukovar" verzichtet.

In Namen des Guardians Zlatko Špehar, des Bürgermeisters Vladimir Štengel, beide aus Vukovar, und in Namen des Vereins danken wir ganz herzlich.

Kroatischer Kulturverein, Vorstand

Orgulje - kraljica instrumenata

Piše Ivan Matarić

... Jedne nedjelje u rano predvečerje sretno se nekoliko prijatelja uz kavu u opuštenu atmosferu. Razgovaralo se o športu, prijateljima, poslu, godišnjim odmorima. Odjednom jedan od njih kaže: "Prošlu nedjelju sam bio u našoj crkvi na orguljaškom koncertu". Svi gledaju; jedan pita, što je to? Odgovara onaj koji je bio na koncertu: To ti je ono otraga u crkvi, veliki ormar sa puno cijevi....

Ovim riječima najčešće ljudi opisuju orgulje - kraljicu instrumenata. Ovom neobičnom instrumentu korijeni sežu još u antička vremena. Veliki izumitelj Ktesibija iz Aleksandrije izumio je pneumatike (hidraulike), t.j. - vođene orgulje. Vladislav Šaban, muzikolog i orangolog objašnjava orgulje: kod hidraulika zrak je potisnut putem sisaljke u jednu posudu. Tlačio je vodu, a pritisak vode izazivao je zgušnjavanje zračne struje potrebne za proizvodnju zvuka svirala. Taj, bolje reći, stroj za proizvodnju zvuka bio je visok tri metra, širok metar i pol, sa opsegom zvuka unutar dvije oktave (oktava = razmak od osam tonova). Zbog neobičnog izgleda i tajanstvenog glasanja, bilo je to glazbalo na visokoj cijeni u Rimskom carstvu.

U doba Bizanta poznate su bile antičke orgulje na vodu. Nije se željelo odbaciti to glazbalo iz pogan-skog Rima, hidraulis postaje dio dvorskog ceremonijala. Godine 757. car Konstantin Koprnyom poklanja franačkom kralju Pipinu Malom orgulje za dvor u Compiègenu. U povijesti orgulja bačena je sudbonosna kocka; Franci će ne samo prihvatiti čudesni bizantski dar, nego će ga još k tome uklopiti u bogoslužje. Točnije, na Milanskom koncilu godine 1287. katolička crkva dopušta uvođenje

orgulja u bogoslužje, kao jedinog od svjetovnih instrumenata.

Prošla su samo tri stoljeća i najugledniji zapadnoeuropski samostani i crkve ponosile su se time što su imale taj instrument. Tada su orgulje bile usavršavane i radile su na pneumatskom načinu tlačenja zraka, ali još uvijek je bio opseg 22 tona. Prvi tipovi orgulja, maleni i prenosivi tzv. portativi bili su zbog pokretljivosti vrlo rasprostranjeni i dugi niz godina korišteni. U jednoj četverouglastoj kutiji bilo je ugrađeno oko 20 cijevi (svirala) nejednake dužine. Svirac bi držao kutiju na koljenima, desnom rukom pritiskao tipke, a lijevom pokretao polugu koja je stajala u vezi s mješom. Na portativima se sviralo u crkvama, samostanima, procesijama, dvorcima, također i u građanskim domovima. Mnogi poznati slikari, Giotto, Rafael..., slikali su na svojim portretima i orgulje-portativ u rukama likova (na pr. Rafaela sv. Cecilija svira na portativu).

Portative su kasnije nadomjestili instrumenti većih razmjera - pozitivi. Broj svirala na orguljama bio je veoma skroman, da bi već godine 980. brojio četiri stotine u Winchesteru. Tada su pozitivi imali već dva manuala i po 20 tipaka, 26 malih mjehova, za dva izvođača, a sve je pokretalo u pogon 70-ro ljudi.

U početku 14. stoljeća orgulje su dobile i pedal - tipke koje se sviraju nogama. Tehnika je strahovitom brzinom napredovala i već početkom 16. stoljeća, moguće je bilo birati različite modele.

Želja imati orgulje, javlja se i u Zagrebu. Prema zapisima biskupa Oswalda prve orgulje je dobio Kaptol krajem 15. odnosno početkom 16. stoljeća. Godine 1647. katedralni orguljaš G. Štrukel gradi novi i veći instrument sa trinaest registra (registar = boja zvuka). Već u 17. stoljeću katedrala nabavlja nove orgulje sa četrdeset registra, tri manuala (manual = klavijatura) i pedalom, mađarskog gra-

ditelja F. Fochta, koje se godine 1843. prodaju i prenose u crkvu Uznesenja Bl. Djevice Marije u Pregradi (gdje se i danas nalaze). Iako je Kaptol imao najveće orgulje u Hrvatskoj, ipak se naručuju nove orgulje koje su postavljene 1855. godine, njemačke marke "Walcker" iz Ludwigsburga. Ovaj model orgulja ubraja se među pet najvrednijih modela ove marke, savršenih je zvukovnih osobina sa 668 svirala (cijevi) te 78 registra.

Što je o ovom instrumentu mislio djed našeg najvećeg pisca Miroslava Krleža, objavio je u Djetinjstvu 1902. - 1903. godine: "Zvuk orgulja vršio je na mene neobičan dojam, od prvog dana mog pamćenja. I danas još (kao i u danima najranijeg djetinjstva). Kada odjekuje grmljavina "organo pleno", ne treperi samo građevina crkve, njene kol-ume, lađe, staklo na prozorima i svijećnjacima, nego i čitava moja tjelesna i duhovna supstancija. Dijafragma, živci, čitava utroba, sve se uznemirilo, na vrhu naravi glas truba Gospodnjih. Ministrirajući kod pjevanih misa i prisluškujući u pianissimu kojeg registra, gdje plače daleko u tmnim mračne crkve, mračne šume, mračnog prostora u tkanini polumraka, daleko, daleko, kao žubor potoka ili meket dude. A tu se kotrljaju ogromne, neprozirne, teške lopte zvukova, čitavo konjištvo nebesko galopira iznad naših glava u krajoliku planinskom, s oblacima uznemirenim, olujnim, uz pratnju munja i zveket anđeoskog srebrenog oružja, gubio sam se zaronjavajući u tu ustalasanost muzičkih elemenata do potpune odsutnosti duha. Kantolena s kora, iz onog dalekog polumraka, gdje treperi žućkasta voštanica i gdje se blijede staračke ruke orguljaša miču po žućkastom manualu orgulja kao pauci, a prsti tuckaju po pločicama s noktima u sedefnoljubičastom odrazu, a ruke se miču nervozno, brzo, sve brže, kao gušterice, kaskade zvukova ruše se niz balustradu, i ta mračna bujica nosi me kao slamku, plovim na čamčiću svoje svijesti, lebdim nad tihim pluhama vrhunarnih ponornica što se ruše u pakleno podzemlje".

OTVORENO PISMO APEL

Vladi Republike Hrvatske (RH),
Predsjedniku RH
Hrvatskom Helsinškom Odboru
svim veleposlanstvima akreditiranim u RH
novinskim agencijama u Hrvatskoj i svijetu

na znanje: ICTY, Den Haag

POZIVAJUĆI SE NA TEMELJNO LJUDSKO PRAVO JEDNAKOSTI PRED ZAKONOM, BEZ OBZIRA NA DRŽAVNU PRIPADNOST, APELIRAMO NA GORE NASLOVLJENE, TE OČEKUJEMO I ZAHITIJEVAMO OD NJIH, DA ZATRAŽE OD MEĐUNARODNOG SUDA ZA RATNE ZLOČINE NA PODRUČJU BIVŠE JUGOSLAVIJE U DEN HAAGU (ICTY) POVLAČENJE OPTUŽBI PROTIV HRVATSKIH GENERALA RAHIM ADEMIJA, ANTE GOTOVINE I JANKA BOBETKA.

Republici Hrvatskoj (RH) je 11. listopada 2002. predan demarche EU, kojim se traži suradnja s Međunarodnim sudom za ratne zločine na području bivše Jugoslavije u Den Haag-u (ICTY). Jednostavnim i razumljivim jezikom rečeno EU traži hitno i bezuslovno izručenje generala Janka Bobetka. Sličnu izjavu dao je 25. rujna i američki veleposlanik u RH Lawrence Rossin.

Obzirom da se s jedne strane zahtjevi EU i američkog veleposlanika kose sa osnovnim načelima pravde, a s druge strane te iste zemlje u istim slučajevima odbijaju izručiti vlastite građane međunarodnom sudu, osjećamo se ponukani obratiti se javnosti ovim otvorenim pismom.

Uvjerjenje da postoje temeljna općeljudska načela, čiji se prekršaji ne mogu izuzeti nacionalnim zakonima, stvoreno je na osnovu strahota 2. svjetskog rata i primijenjeno prvi puta na procesima u Nürnbergu.

Elementarna premisa pravde je jednakost svih pred zakonom. Ta premisa se ne može izuzeti ni u slučaju primjene međunarodnog prava kojim se sankcioniraju prekršaji općeljudskih načela. Temeljno ljudsko pravo na jednakost bez obzira na nacionalnost, vjeru i rasu grubo je povrijeđeno, ako za građanina jedne male zemlje vrijede drugačiji zakoni nego za građanina neke velike zemlje.

Daljnji kamen temeljac prava, je pravo na samoobranu, bilo u slučaju pojedinca, bilo u slučaju agresije na neku zemlju, a ovo potonje je izričito spomenuto u Ustavu Ujedinjenih Nacija (član 51).

Shodno tome u procesima u Nürnberg-u sudilo se samo građanima zemlje, koja je izvršila agresiju, a koji su naredili ili izvršili ratne zločine. Od Nürnberga do danas nije se sudilo po zapovjednoj odgovornosti niti jednom građaninu zemlje koja se je branila od vanjske agresije ili terorizma na vlastitom međunarodno priznatom teritoriju.

Nasuprot tome, optužbu protiv hrvatskih generala R. Ademija, A. Gotovine i J. Bobetka, sud u Den Haagu, neki političari i neki takozvani borci za ljudska prava argumentiraju izrekom "zločin je zločin

bez obzira tko ga je počinio". Naravno da je ta izreka u principu točna ako se radi o zločinu, ali u slučaju hrvatskih generala je to velika demagogija i namjerno brkanje pojmova. Ona služi zamagljivanju prava na samoobranu, jer se njome sugerira da je neki čin isti bez obzira da li je učinjen u agresiji ili u samoobrani.

A to jednostavno nije točno. Ubojstvo iz koristoljublja drugačije se tretira nego ubojstvo u nužnoj samoobrani. Prvo je zločin, a drugo nije.

Hrvatskim generalima se predbacuje zapovjedna odgovornost za navodne zločine počinjene od njihovih podređenih u ratnim operacijama u svrhu oslobađanja međunarodno priznatog teritorija RH od srpskih terorista. Pri tome ICTY vrlo široko interpretira pojam zapovjedne odgovornosti kao i sam pojam zločina, ne uvažavajući čin terorizma Krajinskih Srba i agresije jugosrpske vojske na RH.

ICTY u optužnicama protiv hrvatskih generala nije ni spomenuo, pa prema tome ni uzeo u obzir slijedeće činjenice:

1. Civilni srpske narodnosti na području RH bili su sustavno naoružavani od 1987. iz arsenala JNA koje su kontrolirali srpski oficiri. Time se pripremalo ostvarenje velikosrpske države na uštrb drugih naroda, a prema nacionalnom programu zacrtanom u Memorandumu Srpske Akademije Znanosti i Umjetnosti 1986. god..
2. JNA je u svibnju 1990. oduzela oružje teritorijalne obrane u Hrvatskoj.
3. U kolovozu 1990. naoružani srpski teroristi blokiraju prometnice. Počinju prve pljačke, ubijanja, masakriranja u pravom smislu riječi, masovna silovanja i protjerivanja nesrpskog pučanstva sa teritorija pod kontrolom terorista u skladu sa programom ostvarivanja Velike Srbije, a sve to uz aktivnu i pasivnu pomoć JNA.
4. Bivša Jugoslavija (SFRJ) je imala federativno uređenje, republike koje su je sastavljale imale su ustavno pravo na izlaz iz federacije. To pravo je potvrdila Badinterova međunarodna pravna komisija, čiji obavezujući zaključci od siječnja 1992. glase: SFRJ je prestala postojati, bivše republike - federativne jedinice - su punopravne nasljednice SFRJ s pravom

na međunarodno priznanje.

5. Nikakvo ustavno pravo nije postojalo za osamostaljenje Krajine, područja unutar RH.

6. Na područjima pod kontrolom srpskih terorista, do stavljanja tih područja pod kontrolu legalnih policijskih snaga RH akcijom Oluja od 4. do 7. kolovoza 1995.:

- * vršena su masovna ubojstva nesrpskog stanovništva (ubijeno 15 do 20 tisuća civila)
- * protjerano praktički sve nesrpsko stanovništvo (ca. 300'000)
- * opljačkan i nakon toga miniran veći dio kuća nesrpskog stanovništva.
- * na području Krajine razrušene su sve katoličke crkve osim jedne, mnoge od njih kulturni spomenici prve kategorije.
- * demolirana su katolička groblja
- * minirana brana akumulacijskog jezera sa svrhom uništenja hrvatskih područja nizvodno od brane
- * pljačkana prirodna bogatsva RH, primjerice nafta i hrastove šume, koje su posječene u toj mjeri da to predstavlja trajno ekološko obezvrijeđenje, a sve to u prisustvu UNPROFOR-a od travnja 1992.
- 7. Srpski teroristi su sa područja koja su kontrolirali, teškim oružjem sustavno granatirali i raketirali brojne hrvatske gradove i glavne prometnice. UNPROFOR se ograničivao samo na brojanje granata (ako i to).
- 8. Srpski teroristi su iz uporišta u selima Divoselu, Čitluku i Počitelju prije akcije hrvatskih snaga 10. rujna 1993., za koje se optužuje general Bobetko, punih 6 mjeseci topničkim napadima sustavno razarali grad Gospić. U tim napadima je razrušeno na tisuće kuća i gospodarskih objekata, ubijeno 13 a ranjeno 61 civila. Normalan život u Gospiću je bio nemoguć.
- 9. UNPROFOR nije ništa poduzeo da spriječi taj terorizam.
- 10. Obzirom da je bilo naoružano praktički svekoliko srpsko stanovništvo na području Krajine, uključujući i žene, nije postojala jasna razlika između vojnih snaga takozvane Srpske Vojske Krajine i civila.
- 11. U akciji medački džep poginulo je 10, a ranjeno 84 pripadnika hrvatske policije i vojske.

Iz života zajednice

Navedene činjenice u točkama 1. do 11. jasno pokazuju da je:

- * na RH izvršena agresija
- * na teritoriju RH srpsko stanovništvo provodilo terorizam i etničko čišćenje
- * UNPROFOR bio potpuno neučinkovit u sprečavanju terorizma i etničkog čišćenja
- * srpsko stanovništvo u Medačkom džepu bilo naoružano i pružalo aktivan otpor hrvatskim snagama, kako ono u vojničkim odorama tako i ono u civilnoj odjeći.

U svezi sa zadnjom optužnicom protiv J. Bobetka točke 8.-11. nedvosmisleno pokazuju da je RH bila prisiljena na akciju u Medačkom džepu u svrhu zaštite civilnog stanovništva i imovine.

Hrvatske snage su u sukobima sa počiniteljima zločina pokazale visok stupanj profesionalne vojske respektirajući međunarodne zakone, čak i više nego vojske drugih zemalja u sličnim situacijama. Optužbe predstavnika UN-a o navodnim prekršajima međunarodnog prava demantirala je sama današnja glasnogovornica tužiteljstva ICTY, gđa. Florence Hartmann. U njezinom izvještaju sa terena za vrijeme akcije Bljesak, objavljenom u pariškom Le Monde 09.05.1995, Florence Hartmann, tada u svojstvu specijalne dopisnice, naglašava: "vršno organiziranu hrvatsku akciju", te "mješavinu nekompetentnosti i manipulacija koje karakteriziraju Ujedinjene Narode u bivšoj Jugoslaviji". Ona dodaje: "UN nije prestao sa idejom da dokaže kako Hrvatska ne vrijedi mnogo više nego li ostali."

U točkama 1. do 11. navedene činjenice vrlo dobro su poznate ICTY i prema tome namjerno prešućene. Štoviše, u svijetlu gore iznešenoga, je navod u točki 18. optužnice protiv J. Bobetka, u kojoj se opisuje područje medačkog džepa: "...To je bio u prvom redu seoski kraj sa šumama i poljima. Prije napada je u tom području živjelo oko 400 srpskih civila...", neistinit i ciničan. Kad se tome doda točka 14. optužnice: "Navedena djela..., bila su dio rasprostranjenog ili sistematskog napada uperenog protiv civilnog pučanstva, naročito civilnog pučanstva medačkog džepa", i usporedi sa stvarnim činjenicama na terenu, onda se ta optužnica ne može drugačije okarakterizirati nego manipulacija najgore vrste.

Neshvatljivo je da jedan sud u 21. stoljeću, koji bi uz to trebao donijeti pravdu, a time mir i stabilnost na ovim područjima, može prihvatiti ovakvu optužnicu. Da mi nismo jedini tog mišljenja dokazuje intervju u svezi sa optužnicom protiv J. Bobetka sa Stephen Holmes-om, profesorom pravnog fakulteta u New Yorku, kojeg je objavio Večernji list 5. listopada 2002., citat: "... sve to što radi Carla del Ponte, reći ću pristojnim rječnikom, je smiješno i tragično....tvrdim da je djelovanje tog suda u potpunosti suprotno ideji zbog koje je osnovan."

Obzirom da su objavljene na internetu, optužnice protiv hrvatskih generala sadrže po našem mišljenju sve elemente klevete. Ta kleveta je ne samo uperena protiv hrvatskih generala osobno, nego i protiv RH, a time i protiv hrvatskog naroda općenito.

Postavlja se pitanje, da li bi pod istim uvjetima, a na osnovu ovakove optužnice, države kao primjerice USA, Velika Britanija, Francuska, Italija, Rusija, izručile nekog od svojih generala Međunarodnom sudu. Odgovor je jasan i indiskutabilan, usprkos deklarativnih izjava predstavnika nekih gore citiranih zemalja. Čak i samo postavljane ovako drskog zahtjeva na te zemlje je nezamislivo, o ispunjenju istog da i ne govorimo.

I dok od nas USA i EU traže bezuslovno izručenje generala J. Bobetka, te iste zemlje glatko odbijaju potraživanje Međunarodnog suda za ratne zločine u Ruandi (ICTR), dvojnika ICTY-a. Italija je odbila izručiti fra. Athanasa Serombe, a USA Elizaphana Ntakirutiman; u oba slučaja se ne radi o visoko rangiranim osobama. Carla del Ponte tom prilikom nije ni Italiju ni USA prijavila Vijeću sigurnosti UN-a, a nije se oglasila niti jedna članica EU sa zahtjevom za izručenje. Uostalom zar nije američki predsjednik George W. Bush izjavio da želi sa svim zemljama postići sporazum o neizručivanju američkih državljana novo osnovanom Međunarodnom kaznenom sudu (ICC)? On je 25. rujna 2002. dodatno doslovno rekao: "Neću nas dovesti u situaciju, da se naše vojnike i diplomate dovodi pred sud."

USA su odbile izručenje svog građanina ICTR-u sa obrazloženjem da tužiteljstvo nije ponudilo dovoljno dokaza krivnje. To isto dozvoljava i Ustavni zakon o suradnji RH sa ICTY. U članku 3. tog zakona stoji: "...RH udovoljiti će ako je zahtjev ili odluka utemeljena na odgovarajućim odredbama Statuta i Pravila o postupku i dokazima Međunarodnog kaznenog suda i ako nije u suprotnosti sa Ustavom RH."

U optužnicama protiv hrvatskih generala R. Ademija, A. Gotovine i J. Bobetka nema uopće nikakvog dokaznog materijala protiv njih osobno.

Želimo svratiti pažnju vladi Velike Britanije, onoj vladi koja pod prijetnjom sankcija traži izručenje J. Bobetka, na sljedeću usporedbu: kao što je za Britance marshal Arthur T. Harris heroj iz 2. svjetskog rata, tako su za nas Hrvate generali Bobetko, Gotovina i Ademi heroji, koji su obranili Hrvatsku od srpskog agresora. Ako vlada Velike Britanije inzistira i dalje na izručenju J. Bobetka zbog 52 poginule osobe u akciji medački džep, onda očekujemo da u ime pravde ta ista vlada proglasi A. Harrisa ratnim zločincem zbog preko 200 tisuća izgorjelih u plamenom infernu izazvanom bacanjem 650 000 napalnih bombi na Dresden 13. i 14. veljače 1945.. Zapovijed za taj napad izdao je britanski premijer Winston Churchill osobno, pa bi se i njegova uloga morala preispitati.

Takvih primjera, i onih novijih datuma, ima dovoljno, od Vietnama preko Falklandskih

otoka do Čečenije i svakodnevnih prizora izraelskih odgovora na terorističke napade samoubilaca. Ali ograničimo se samo na rat na području bivše Jugoslavije, za koji je nadležan ICTY.

A) Tko je odgovoran za dugotrajno razaranje Gospića i ubijanje civila, koje se moglo prekinuti samo protuakcijom hrvatskih snaga, a za koju se sada optužuje J. Bobetko?

B) Zašto je UNPROFOR, i s njim na čelu general Jean Cot, dozvolio djelovanje srpskih terorista teškim oružjem iz neposredne blizine UNPROFOR-ovih položaja i to usprkos stalnim prosvjedima tadašnje vlade RH?

C) Zašto ICTY ne podigne optužnicu protiv generala J. Cot-a zbog zapovjedne odgovornosti za ubojstva i bezobzirno razaranje gradova?

D) Tko je odgovoran za pokolj u Srebrenici, od Ujedinjenih nacija zaštićenoj zoni?

E) Zašto ICTY ne podigne optužnicu protiv odgovornih, koji su stanovnike Srebrenice i prognanike, koji su pobjegli u "zaštićenu" Srebrenicu, u ime međunarodne zajednice trebali i morali zaštititi? Oni su naime prema statutu ICTY krivično odgovorni, jer nisu poduzeli potrebne i razumne mjere da se ta nedjela spriječe, iako su znali, ili su imali razloga da znaju, da će Srbi pod komandom Ratka Mladića počiniti masakre.

F) Tko je odgovoran za bombardiranje Dubrovnika, grada pod zaštitom UNESCO-a?

G) Tko je odgovoran za bombardiranje Vukovara i pokolj ranjenika nakon njegovog zauzeća?

Ne samo izvršitelji, nego i oni koji to nisu spriječili, a mogli su.

Međunarodna zajednica je imala dovoljno instrumenata da spriječi jednu od najvećih tragedija nakon 2. svjetskog rata na tlu Europe, jer je to već pokazala pri agresiji na Kuwait. Oni, koji sada izjednačuju žrtvu i agresora bili su sudionici tragedije hrvatskog naroda i vježbali su na hrvatskom narodu appeasement, ne naučivši ništa iz povijesti.

Izjednačavanje krivnje između žrtve i agresora samo će usporiti, ako ne i zakočiti, proces pomirbe, koji je neophodan za političku i sigurnosnu stabilnost regije, a time i za gospodarski napredak.

Prema tome, pored pravde i socijalna odgovornost bi trebala ponukati vlade EU i USA da se u najmanju ruku suzdrže od prijetnji sankcijama zbog neizručenja generala Janka Bobetka.

HRVATSKA KULTURNA ZAJEDNICA
u Švicarskoj

Prof. Ivan Matarić, predsjednik
Dunja Gaupp, dopredsjednica

Zürich, 28.10.2002.

Prva književna večer Hrvatske kulturne zajednice

Joško Čelan, 30. studenog 2002. godine u
Badenu

Piše Ljupko Perić

Književne večeri biti će jedan od oblika rada HKZ-e, a organizirati će se tri do četiri puta na godinu. Pozivat ćemo, između ostalih, one hrvatske ljude od misli i riječi koji se najubojitijim oružjem, dakle perom, suprotstavljaju trendu totalne demontaže države i polarizacije naroda.

Zašto smo pozvali upravo gospodina Joška Čelana?

Svi smo, nadam se, svijesni važnosti informacije kao takove u svakom modernom društvu. U društvu koje danas čita, piše, komunicira internetom i konzumira informacije, mediji kao proizvođači i prerađivači informacija u direktnoj su i najneposrednijoj mogućnosti formiranja javnog mišljenja. Onoga momenta kada su mediji politički kontrolirani, oni postaju važan instrument vlasti.

Mediji danas u Hrvatskoj djeluju sa ideoloških pozicija. Stara matrica komunizma i soc. samoupravljanja na filozofskoj razini, te bratstvo i jedinstvo i integralno jugoslavenstvo na društvenoj razini, zamijenjeni su tezom globalizma i kosmopolizma. Ova doktrina danas vlada svijetom.

Nedavno je jedan NATO-Veleposlanik u HR rekao kako je postigao sve ciljeve osim da u HR svede broj katolika na 50 %. Ideolog globalizacije, gospodin Soros, opet izjavljuje kako

su religija i nacija dvije najopasnije stvari za budući razvoj ljudskog društva.

Kako su novinari kod nas odgajani godinama na način da negiraju nacionalno, religiozno, a poglavito da se bore protiv prirodnog prava Hrvatskog naroda na vlastitu domovinu, oni su integrirani u sustav koji je počeo pripremu terena još davno prije preuzimanja vlasti 03. siječnja.

Danas su mediji u Hrvatskoj isključivo na ovoj liniji. Nastupaju sa ideoloških pozicija u interesu crveno-žute koalicije, jer je ona izabrana i određena kao snaga koja treba provesti taj model.

Gospodin Čelan ovo primjećuje, analizira i tom projektu se svojim radom direktno suprotstavlja. On baštini one temeljne vrijednosti za koje smo se nadali da će po stjecanju nacionalne slobode postati mjesto općeg konsenzusa na nacionalnoj razini, a to su: pomirba, nacionalna svijest, snošljivost i predanost radu. Rječju, onaj sustav vrijednosti koji u današnjoj Europi živi svaki slobodan narod.

On ne dijeli Hrvate na "Ličane" i "Zagorce", "Primorce", "Vlaže" i "Hercegovce". Nema "dinaroidnih" i "podravske", nema "ruralnih" i "urbanih", dakle svih onih podjela koje nam danas sugeriraju i nameću falange novinara miljenika, odnosno novih hrvatskih poslušnika, ideoloških junosa za nova desetljeća.

Mi pozdravljamo takav rad i skloni smo promicati iste vrijednosti, te je poziv gospodinu Čelanu da nas posjeti, prirodan i mi mu se ovom prigodom najiskrenije zahvaljujemo što se odazvao na naš poziv.

O knjizi "Trećejanuarska Hrvatska"

Prije svega treba reći da je ova knjiga posvećena Anti Gotovini, heroju i generalu Domovinskog rata. Cijeli spektar možebitnih odgovora daje se naslutiti već iz ove činjenice.

Kao rijetko koji publicist i novinar Čelan razotkriva temelje na kojima počiva i mehanizme na kojima funkcionira današnja vlast u Hrvatskoj. On istražuje odnose te heterogene i slojevite strukture prema vani i njihove odnose iznutra. Argumentirano i analitički točno dijagnosticira genezu ove vlasti i njen udar na temeljne vrijednosti i stečevine domovinskog rata, te rezultate svoga intelektualnog rada nudi čitateljima u kolumnama koje piše u Slovodnoj Dalmaciji.

Kao takav postaje nepodoban u današnjem političkom ozračju, te cenzuriran i gotovo proganjan, artikulira svoja viđenja i svoj politički stav u knjigama koje je do sada napisao: "Oklevetani narod. Hrvati u BiH 1990.-2000.", "Otrgnuto zaboravu - Domovinski rat na hrvatskom jugu" i "Trećejanuarska Hrvatska", sa specijalnim dodatkom: "Sve o dvadeset domaćih i stranih obavijesnih služba koje su ovu knjigu pročitale prije vas!"

Ljupko Perić / Joško Čelan

Moderna kolonija

Analiza i prosvjed s londonskog
sveučilišta

Piše Joško Čelan

Domoljubni Hrvati u objema hrvatskim državama često i s pravom sebe doživljavaju, da se poslužim Marijom Jurić-Zagorkom, kao "nevine u ludnici". Ukazujući na uvjete pune diktature (u BiH) i poludiktature (u Hrvatskoj), kojih su Hrvati nevoljne žrtve, takvi sebi priskrbe titule primitivaca, "ognjištara", a nerijetko i fašista.

A onda se dogodi da u ove dvije (polu)kolonije dođe stranac, opskrbljen najvišim znanstvenim titulama, i pred ludozbunjenom publikom iznese svu silu tih istih ili još žešćih "ognjištarskih" argumenata protiv aktualnih od zapada instaliranih vlasti! Upravo je to u sarajevskoj Slobodnoj Bosni uradio dr. David Chandler, profesor na uglednom londonskom sveučilištu Brunel, a riječki Novi list prenio u izdanju od 12. studenog 2002.

Što on tu sve nije izgovorio na račun tzv. međunarodne zajednice! Da su birokrati koji ne rješavaju probleme, već ih stvaraju i da su "slijepci koji kritiziraju sve živo samo ne

sebe". Sam Ashdown da je "apsolutist koji sam postavlja granice vlastitog autoriteta", dok su vlada i parlament njegove "marionete".

Dr. Chandler osobito raskrinkava britanskog lorda i njegovu vlast na primjeru proteklih izbora, koji su, kaže on, "potpuno nebitni", jer na kraju Paddy, "osoba koju nitko nije birao na demokratski način nego je nametnut kao guverner, odlučuje što rezultati izbora suštinski znače". On, kaže Chandler, potporu građana nacionalnim strankama čarobnim štapićem pretvara u - "potporu njemu"! I tako su "u stvarnosti njihovi glasovi ugušeni".

Sve je to, po njemu, "moderni tip kolonije", koji se razlikuje od starog tek po tome što je nekadašnji kolonijalni upravitelj barem odgovarao za svoje arbitrame poteze, dok kolonijalni sustav u BiH "omogućuje međunarodnoj zajednici da radi što hoće". Chandler zaključuje: "politički model koji su (SAD i EU) nametnuli Bosni ne bi bio prihvaćen ni u jednoj od 'zapadnih' zemalja. Pokušaj nadzora medija i smjene političara i ministara nisu demokratski modeli". I konačno, za Haaški sud kaže da je "sve više politički" i da ga treba "zatvoriti".

Što reći nakon svega? Ništa nova - i pri svakom ranijem primjeru protudemokratskih mjera javljali su se manjinski glasovi razuma, koji su upozoravali da se demokracija ne uvodi diktatorskim sredstvima. Razlog zbog kojeg se onda uopće treba osvrnuti na istup dr. Chandlera u vezi je s unutarhrvatskim političkim prilikama.

Naime, Novi list spremno je ustupio veći dio stranice ovome Britancu. Istodobno, u tome listu, u velikoj većini svih ostalih i konačno u cjelini aktualnog hrvatskog političko-medijskog establishmenta ovi isti argumenti - kada ih izgovori Hrvat - ne samo da gotovo i ne dobivaju prostru, nego su izloženi najžešćem sotoniziranju!

Drugim riječima: Quod licet lovi, non licet bovi! Što je dopušteno kolonijalnom gazdi, nije dopušteno Hrvat. Temelj čitave političko-promidžbene strategije "demokratske oporbe" u proteklom desetljeću i "europski usmjerene" vlasti u protekle tri godine je da je Svijet velik i dobar, a mi maleni i zli. I onda dođe netko iz toga velika i bijela svijeta, kao sad dr. Chandler, i kaže da stvari stoje upravo suprotno! Ali, ne bojte se - naših se (polu)oktroiranih vladara to neće dojmiti. Uz rečeni stereotip vezano je isušiti njihove vlasti, slasti i masti...

Drugi o Hrvatskoj

Smatrajte Haag odgovornim

Jeffrey Kuhner, WASHINGTON TIMES, 09.09.02

Od vremena starih Grka jedno od glavnih pitanja političkog života Zapada je: "Tko čuva čuvara?"

Ovakvo pitanje posebno je pristalo u pogledu Međunarodnog Kaznenog Suda za ratne zločine počinjene na prostoru bivše Jugoslavije (MKS) koji djeluje u Haagu. Sud utemeljen od strane Vijeća Sigurnosti UN, sa svojim je radom započeo 1993. godine. Smatralo se da će Sud pred lice pravde dovesti sve one koji su počinili ratne zločine tijekom raspada Jugoslavije.

Nažalost, Haag je u potpunosti razočarao - tužiteljstvo je zlorabio ovlasti i podizalo manjkave optužnice koje ugrožavaju nacionalne interese SAD-a. Najočitiji primjer nesposobnosti suda očituje se u postupku protiv Slobodana Miloševića. Taj postupak je katastrofalan za Haag iz razloga što je Milošević tužiteljstvo stavio u obrambeni položaj optužujući ih da je on postao žrtvom prljave kampanje. Unatoč mnogobrojnim dokazima kako je Krvnik iz Beograda planirao etničko čišćenje u Hrvatskoj, Bosni i na Kosovu, tužiteljstvo dosad nije uspjelo dokumentirati Miloševićeve zločine.

To uključuje razaranje Vukovara, masakr 7.000 civila u Srebrenici, divljačko granatiranje Sarajeva te ubojstva nebrojenih etničkih Albanaca čije se grobnice sada pronalaze diljem cijele Srbije. Glavna tužiteljica haaškog suda, Carla Del Ponte - poput ostalih europskih

ljevičara - nije zadovoljna pojmom moralnog razrješenja. Ona odbija priznati da su Milošević i Srbi odgovorni za ratne zločine počinjene na Balkanu. Iz tog razloga ona traži etničko žrtveno janje kako bi primjedbama iz Beograda, koje kažu da njezin ured ima predrasuda spram Srba, stala na kraj. Gđa. Del Ponte žrtveno janje našla je među Hrvatima.

U lipnju 2001. godine, tužiteljstvo je podiglo optužnicu protiv hrvatskog generala Ante Gotovine po zapovjednoj odgovornosti zbog vojne operacije kojom je 1995. godine Zagreb oslobodio teritorij koji je bio okupiran od strane pobunjenih Srba. Operacija je rezultirala masovnim odlaskom 150 000 etničkih Srba iz Hrvatske. Sjedinjene države potpomogle su hrvatsku vojnu akciju smatrajući je ključnom za uspostavu strateške ravnoteže na Balkanu. Operacijom ne samo da je oslobođen okupirani teritorij nego je i otvoren put za Daytonski mirovni sporazum kojim je završen rat u susjednoj Bosni.

Optužnica protiv Gotovine je u potpunosti manjkava; ali i revolucionarna u svojim implikacijama za međunarodno kazneno pravo. Teorija "zapovjedne odgovornosti" protivna je temeljnom načelu osobne odgovornosti za svoje postupke. Hrvatski general nije optužen na osnovu individualnog počinjenja ili naredbe za počinjenjem ratnog zločina - on je jednostavno kriv iz razloga što je u vrijeme kada su se navodni ratni zločini dogodili bio zapovjednik. Krajnji cilj optužnice nije samo u tome da se kazne svi Hrvati zbog primjene prava na samoobranu nego da rat sam po sebi postane zločin.

Umjesto da povuče optužnicu protiv generala Gotovine, ured gđe. Del Ponte sada razmatra mogućnost proširenja optužnice na visoko

pozicionirane američke dužnosnike - npr. bivšeg predsjednika SAD-a, Billa Clintona - također na temelju "zapovjedne odgovornosti" za operaciju. State Department zabrinut zbog implikacija Gotovine optužnice, zatražio je od ureda tužiteljice da sve slučajeve koji uključuju hrvatske vojne dužnosnike prebaci domaćim sudovima u Zagrebu. Ali gđa. Del Ponte ne prestaje zabadati nos u Sjedinjene države, tražeći i dalje da se generala Gotovina uhititi i bude predan sudu u Haagu.

Tužiteljstvo i nadalje zloupotrebljava svoje ovlasti. Glasnogovornica MKS-a, Florence Hartmann, direktno je lobirala novinare i medije u Hrvatskoj, zahtijevajući da se obustave napisi koji favoriziraju Gotovinu. Poznata je po tome što prijeti i ponaša se nasilnički prema onim novinarima koji joj postavljaju pitanja osnovanosti optužbi MKS-a za Gotovinu optužnicu.

Gospođa Del Ponte zahtjeva produženje svog mandata glavne tužiteljice do rujna 2003. godine kada bi trebao biti završetak suđenja Miloševiću. Umjesto da joj produži mandat, Bushova administracija bi trebala zahtijevati neovisnu istragu o zloupotrebi ovlasti u uredu glavne tužiteljice, preispitati njenu ne-etičku optužnicu protiv generala Gotovine te postaviti pitanje o njenoj nesposobnosti vođenja postupka protiv najvećeg masovnog ubojice 20. stoljeća. Naposljetku, Sjedinjene države trebale bi iskoristiti veto u Vijeću sigurnosti te sljedeće godine onemogućiti ponovni izbor gđe. Del Ponte za glavnu tužiteljicu. Washington mora Haag smatrati odgovornim za učinjene postupke. Ako to neće Washington, tko će?

Jeffrey Kuhner

Hold the Hague accountable

Jeffrey T. Kuhner, WASHINGTON TIMES, 09.09.02.

Since ancient Greece, one of the central questions in Western political life is: "Who guards the guardians."

This is especially pertinent regarding the international criminal tribunal for the former Yugoslavia (ICTY) at The Hague. The tribunal was created in 1993 by the United Nations Security Council; it was charged with the responsibility of bringing to justice those who committed war crimes during the violent break up of Yugoslavia. Sadly, The Hague has been a disappointment: The prosecutor's office has engaged in abuses of power and issued flawed indictments that pose a threat to U.S. national interests.

The most obvious example of the tribunal's incompetence is the current trial of former Serb strongman Slobodan Milosevic. This has been a public relations disaster for The Hague, as Mr. Milosevic has put the prosecutor's office on the defensive, charging that he is the victim of a Western smear campaign. Despite the overwhelming evidence that the Butcher of Belgrade masterminded the ethnic-cleansing campaigns in Croatia, Bosnia and Kosovo, the prosecution has so far failed to document Mr. Milosevic's numerous crimes.

These include the destruction of Vukovar, the massacre of more than 7,000 civilians at Srebrenica, the savage shelling of Sarajevo, and the murder of countless ethnic Albanians, whose graves are now being discovered all over Serbia. The tribunal's chief prosecutor, Carla Del Ponte - like most European leftists - is uncomfortable with the notion of moral absolutes. She refuses to acknowledge that Mr. Milosevic in par-

ticular, and the Serbs in general, bear the brunt of responsibility for the war crimes committed in the Balkans. Hence, she is looking for an ethnic scapegoat to offset the complaints from Belgrade that her office is demonstrating "bias" against the Serbs. Mrs. Del Ponte believes she has found it in the Croats.

In June 2001, the prosecutor's office issued an indictment for Croatian Gen. Ante Gotovina on charges that he exercised "command responsibility" over a 1995 military operation in which Zagreb recovered territories seized by rebel Serb forces during Croatia's successful drive for independence in 1991. The operation resulted in the mass exodus of 150,000 ethnic Serbs from Croatia. The United States supported the offensive because it rightly concluded that Croatia was pivotal to altering the strategic balance of power in the Balkans. The operation not only restored Croatia's territorial integrity, but also paved the way for the Dayton peace agreement that ended the war in neighboring Bosnia.

The Gotovina indictment is deeply flawed; it is also revolutionary in its implications for international criminal law. The theory of "command responsibility" violates the basic tenet of the definition of a war crime - the principle of personal responsibility for one's actions. The Croatian general is not accused of individually committing or ordering atrocities; he is simply guilty of being in "command" when alleged war crimes were committed. The ultimate goal of the indictment is not only to punish the Croats for exercising their legitimate right to self-defense, but to make war itself a crime.

Rather than dropping the charges against Gen. Gotovina, Mrs. Del Ponte's office is now examining whether to expand the indictment to include high-ranking U.S. officials - such as former President Bill

Clinton - on the grounds that they exercised ultimate "command responsibility" for the operation. Troubled by the implications of the Gotovina indictment, the State Department has asked the prosecutor's office to transfer cases involving Croatian military officials back to the domestic courts in Zagreb. But Mrs. Del Ponte continues to thumb her nose at the United States, demanding that Gen. Gotovina be arrested and sent to The Hague to face trial.

Furthermore, the prosecutor's office is abusing its powers. ICTY spokesman, Florence Hartmann, has directly lobbied journalists and media outlets in Croatia, demanding that pro-Gotovina coverage be dropped. She has sought to bully and intimidate reporters asking about the ICTY's basis for the Gotovina indictment.

Mrs. Del Ponte is now requesting that her mandate as chief prosecutor be extended past its September 2003 expiration deadline until Mr. Milosevic's trial is over. Instead of renewing her mandate, the Bush administration should demand an independent investigation of Mrs. Del Ponte's office for its abuses of power, its unethical indictment of Gen. Gotovina and its utter incompetence in prosecuting the greatest mass murderer of the late-20th century.

At the very least, the United States should use its veto at the U.N. Security Council next year to block Mrs. Del Ponte's reappointment. Washington must hold The Hague accountable for its actions. If it doesn't, who will?

"Hrvatska noć" Hrvatskog svjetskog kongresa CH/FL, Tann, 12.10.2002.

Piše Dunja Gaupp

Hrvatska noć je započela intonacijom himne i nastupom folklorne grupe Hrvatske katoličke misije St. Gallen.

Ugledni gosti iz domovine, dr. Miroslav Tuđman i admiral Davor Domazet, predstavili su knjigu "Dr. Franjo Tuđman - vizije i postignuća", a za uvod fra Šimun Šito Ćorić je pročitao jedno poglavlje iz te knjige. (Više o knjizi pročitajte u poglavlju "Nove knjige Hrvatske kulturne zajednice".)

U svom izlaganju admiral Domazet naglašava kako su našeg pokojnog predsjednika resile četiri osobine:

"Prva je bila znanje, jer bez znanja se ne može ništa stvoriti, a najmanje država. Druga je bila vizija, gdje to treba stići, a vizija je bila samostalna država Hrvatska. Ali, imati znanje i viziju nije dostatno, mora se imati hrabrosti to učiniti, a predsjednik je imao hrabrosti povesti hrvatski narod na put osamostaljenja. Ali niti to nije dovoljno, morate imati strasti. Bez strasti ne može čovjek stvoriti ništa! Sjetite se samo sa koliko je on strasti govorio hrvatskom narodu, sa koliko je on strasti vjerovao u hrvatskog čovjeka i sa koliko je strasti u konačnici i umro za tu Hrvatsku."

Potom je uslijedila tribina, koju je, kao i cijelu večer, vrlo uspješno moderirao i vodio fra Vlado Ereš. Za budućnost Hrvatske zabrinuta publika, bila je vrlo aktivna u postavljanju zanimljivih pitanja, na koje su gosti iscrpno odgovarali. Neki su izrekli bojazan kako u današnjoj Hrvatskoj ne postoji čovjek sa sve četiri spomenute osobine, u čije bi ruke mirne duše mogli položiti svoju sudbinu i sudbinu naše zemlje.

U znak pažnje, gospođa Anđa Pavković je predala dr. Tuđmanu jednu umjetničku sliku, a glavna organizatorica cijele večeri, gospođa Franjica Kos, monografiju Hrvatske katoličke misije u Švicarskoj admiralu Domazetu.

Iako ostatak večeri nije bio manje zanimljiv od prvog dijela - za plesni ugođaj pobrinula se grupa Artiband i neumorni

Dražen Žanko - samo se manji dio publike odazvao zovu plesnog podija. Sumorna i neizvjesna budućnost naše Domovine, naših generala i branitelja domovinskog rata, kao da je ležala na dušama posjetitelja.

Anđa Pavković, Miroslav Tuđman, fra Vlado Ereš i Franjica Kos

Miroslav Tuđman upisuje posvetu u knjigu Ivana Ivića

Hrvatski svjetski kongres

Domazet, Tudjman M., organizatori

Folklorna grupa hrv. kat. misije St. Gallen

HRVATSKI SVJETSKI KONGRES povodom optužnice protiv generala Janka Bobetka

Za ugled Hrvtske i odgovornost klevetnika

Doživljavamo s najvećim ogorčenjem kako određeni svjetski centri moći već godinama sustavno kriminaliziraju obranu Republike Hrvatske od okrutnog srpskog agresora, posebice ozloglašavajući vodeće hrvatske časnike, te glavne voditelje domovinske obrane.

Osudujemo najoštrije optužnicu protiv generala Janka Bobetka, koja je još jedna u nizu loše montiranih optužnica protiv rečenih voditelja obrane RH u Domovinskom ratu. Samo slabi pravni profesionalci i/ili bez ikakvog osjećaja za pravdu međunarodni dužnosnici mogu provođenje oslobađanja Gospićana od stalnih smrtnih napada neprijateljske vojske s četiri strane - na ovaj način "zamjeriti" generalu Janku Bobetku.

Zahtijevamo od Vlade RH da iskoristi sve pravne mogućnosti, kako bi prestale te užasne klevete o vodećim hrvatskim časnicima, a za takva dosadašnja ozloglašavanja odgovarali svi oni koji su ih poticali i/ili ih nisu po dužnosti spriječili, koji su im na bilo koji način doprinijeli i/ili ih javno zastupali.

Najljudnije molimo i zahtijevamo od onih kojih se to tiče, od predsjednika Mesića do pojedinih hrvatskih novinara i medija, da se oporu poznatim nam lobiranjima, zahtjevima i zastrašivanjima tužiteljčina i drugih ureda Međunarodnog suda u Den Haagu, te se više zauzmu za čuvanje ugleda obrane Domovine i za razotkrivanje pravnih smicalica Den Haaga.

Stojimo na stranih svih onih u Hrvatskoj, Bosni i Hercegovini i po svijetu koji se odlučno žele jednom zauvijek oprijeti ovakvoj bezočnoj međunarodnoj nepravdi prema hrvatskom narodu, jednako kao što opetovano izražavamo najveći pijetet prema svim nevinim žrtvama na bilo kojoj strani, a najoštrije osudujemo svaki zločin

Prof. dr. Šimun Šitočorić
predsjednik HSK-a
New York/Solothurn, 23. 9.2002

CROATIAN WORLD CONGRESS H.S.K.
NGO Member of the United Nations

Kanadsko - Hrvatski Svjetski Kongres

Poziv svim hrvatskim amaterskim nogometnim klubovima

Poštovani prijatelji

Velika nam je čast pozvati sve hrvatske nogometne klubove na prvo hrvatsko-svjetsko nogometno natjecanje pod nazivom "Croatian World Amateur Soccer Tournament" 2004 godine u Vancouver-u koji je jedan od najljepših gradova ne samo u Kanadi nego - po mišljenju mnogih - i na svijetu.

Grad Vancouver se nalazi na samu susretištu surih Kamenitih planina, plavetnila Neba i Oceana, na raskrižjima civilizacija, u gradu jedinstvene ljepote, na domaku Azije.

Uz zanimljiva sportska natjecanja, prijateljske susrete, ugodan odmor, bit će to prigoda na kojoj ćete se sigurno osvjeđočiti u hrvatsko gostoprimstvo i veličinu hrvatskog duha i zajedništva.

Stoga Vas molimo da ovu pozivnicu prenesete svim hrvatskim nogometnim klubovima u Vašoj zemlji. Natjecanje se namjerava održati u drugoj polovici 2004. godine, a za detaljnije pojedinosti biti ćete pravovremeno obaviješteni - prijava / registracija, upisnina, pravila...

Mole se svi zainteresirani hrvatski nogometni klubovi da nam pošalju ime kluba, kontakt i adresu kluba, web stranice, telefon, fax i e-mail. Nadamo se da ćete se odazvati i unaprijed zahvaljujemo na Vašoj suradnji.

Uz srdačne pozdrave,

Ivan Curman, predsjednik
Kanadsko-hrvatskog kongresa K.H.K.

Kontakt

Ivan Curman, predsjednik
Kanadsko-hrvatskog Konkresa K.H.K.
3550 Commercial Street
Vancouver, British Columbia, Canada, V5N 4E9
Telefon 604-871-9170, FAX: 604-879-2256
e-mail crocc@shww.ca ili crowc@shaw.ca

Hrvatske udruge u Švicarskoj

Drugi o Hrvatskoj

Herceg Bosna -
srce moje

Piše Ivana Župan Tomerlin

Pod gornjim nazivom održana je 05. listopada 2002. godine kulturno zabavna večer u hotelu Spigarten u Zürich-u. Tu tradicionalnu humanitarnu večer organizirala je Zajednica Hercegovačkih Hrvata u suradnji sa ostalim udrugama Herceg Bosne. Dobit od te večeri otišao je u prilog ratne siročadi u domovima: Kiseljak, Fojnica, Pazarić - Sarajevo, Majčino Selo Biokovo - Međugorje.

Program je bio raznolik. Pjesme i plesove iz domovine izvodili su **HKUD Sloga**,

Guča Gora, zatim **Posavska šargija: Plehanski zvuci**, a zabavni dio večeri fantastično su izveli: **Đuka Čaić, Mobiteli** Band iz Širokog Brijega te **Fortuna & Hercegovački bečari, Duo Robert i Co**. Cijelu tu tako zabavnu večer briljantno su začinili **Nataša Pekez** i nezaboravni **Drago Mišić**. Ne smiju se zaboraviti i brojni sponzori te dobro organizirane večeri, kojih je bilo podosta, no uz Hrvatsku katoličku misiju Zürich, Luzern, Aarau, te Hrvatski svjetski kongres bilo je i mnogo, ništa više ili manje važnih sponzora.

Bilo je prisutno mnogo gostiju, primjerice rado viđeni veleposlanici gosp. Glowatzky i gosp. Andrić sa svojim

suprugama. Mene i moju obitelj ugostio je na toj večeri jedan od organizatora, gosp. Ivanković (možda bolje poznat kao Venco), a stol smo podijelili zajedno sa njegovom obitelji te gosp. Gauppom, koji je sve te ljepote večeri ovjekovječio svojom kamerom. Ja bih mogla i dalje opisivati i nabrajati koliko je duša svojim prisustvom obogatilo jednu, za mene rijetko viđenu veselu humanitarnu večer i koliko se osmješanih lica moglo nagledati. Jedno veliko HVALA svima! Na kraju se ipak moram zapitati - zašto se i druge humanitarne večeri ne mogu tako veličanstveno posjetiti?!

Ivana Župan Tomerlin i bračni par Ivanković

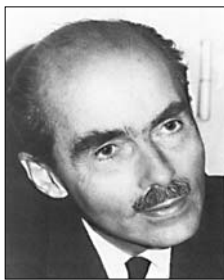

HKUD Sloga

Otto von Habsburg

Sin zadnjeg austro-ugarskog cara slavi 90. rođendan

Priredio Andrija Haramina

Otto von Habsburg, najstariji sin Karla i majke Zite, rođen je prije 90 godina, 20. studenog 1912. godine. Još kao četverogodišnje dijete u pratnji svojih roditelja prisustvovao je sprovedu Cara Franje Josipa. Bio je to istovremeno i simbolički nagovještaj kraja, odnosno propasti Austro-Ugarske monarhije. Dvije godine kasnije s roditeljima je morao napustiti Austriju. Otac Karl i obitelj našla je prvo utočište u Švicarskoj. Najvojvoda Otto von Habsburg, doktor znanosti i predsjednik Paneuropske unije, carski sin demokratskog duha, bio je od 1979. do 1999. godine zastupnik njemačke stranke CSU u Europskom parlamentu. U

tom svojstvu mnogo je učinio za našu zemlju lobirajući za Hrvatsku, kao njezin iskren prijatelj.

Autor je više od 30 knjiga s političkim i povijesnim temama. Onaj tko želi može u knjizi Otto von Habsburga, "Friedensmacht EUROPA - Sternstunden und Finsternis" tiskane 1995.g., naći mnogo interesantnog štiva iz kojeg se vidi njegov interes, njegov odnos i njegovo zanimanje za nas Hrvate.

Navodim nekoliko isječaka iz gornje knjige:

* Auch ist mit Recht gesagt worden, es gäbe in unserer Mediengesellschaft gewisse Völker, die niemals verurteilt werden - wie etwa die Russen oder die Serben - während andere von Anfang an ohne irgendeine sachliche Untersuchung schuldig gesprochen werden, wie die Kroaten, die bosnischen Moslems oder die Tschetschenen.

* So ist es bezeichnend, dass man den Krieg Serbiens gegen Kroatien als "Bürgerkrieg" bezeichnete. Das wurde systematisch von der Regierung in Belgrad betrieben. Die dort regierende Kommunisten haben als gut geschulte Marxisten den gewaltigen Vorteil in der Tatsache erkannt, dass sie im Gegensatz zu den Opfern des Krieges eine Weltweit funktionierende Nachrichtenagentur besitzen, Tanjug.

* Auch darf nicht vergessen werden, dass ein Teil des kroatischen Gebietes heute von Serben besetzt ist. Dort wurde in der brutalsten Weise gemordet, vergewaltigt und vertrieben.

* Es war Staatssekretär James Baker, der in einem Vortrag in Belgrad im Juni 1991 betonte, dass die Vereinigten Staaten die Einheit Jugoslawiens erhalten würden falls die Kroaten, Slowenen und Bosniaken ihre Unabhängigkeit erklärten. Das war das grüne Licht für die serbischen Generäle, das zu den blutigen Ereignissen führte. Wenige Wochen nach diesen Worten Bakers haben die serbische Armee und die Luftwaffe zugeschlagen.

* Der vielgerühmte Friedensplan für Bosnien ist ein gutes Beispiel dafür. Dabei handelt es sich auf keinen Fall um einen echten Friedensplan. Hier werden sämtliche Grundsätze Europas gebrochen. Man hatte geschworen, die Einheit Bosnien-Herzegowinas zu erhalten. Das Ergebnis ist, dass man das Land aufteilt. Anstatt das Problem zu lösen, wird es in einer Form behandelt, die garantiert, dass über kurz oder lang ein Konflikt ausbrechen muss.

* Nun aber wird der Eroberer belohnt, das Opfer dagegen bestraft. Die weniger als dreissig Prozent der Serben sollen 49 Prozent des Gebietes erhalten.

Izlog dobrih knjiga

Nove knjige koje možete naručiti kod Hrvatske kulturne zajednice

Priredila Dunja Gaupp

Trećejanuarska Hrvatska

Joško Čelan

Knjiga "Trećejanuarska Hrvatska" bila je tri mjeseca najprodavanija ili među najprodavanijim knjigama u knjižarama "Verbuma" u Zagrebu, Splitu, Rijeci, Zadru i Šibeniku.

Autor o knjizi:

Ova knjiga cjelovita je kronika liberal-komunističke ili crveno-žute trećejanuarske Hrvatske, onakve kakva je proistekla iz općih parlamentarnih izbora 3. siječnja 2000. godine. Obuhvaća godine hrvatske povijesti za kakvu smo se nadali, pače i bili čvrsto uvjereni, da se više ne može ponoviti. Ali, nikad ne reci "nikad": stjecajem niza vanjskih i unutrašnjih okolnosti

došli smo u priliku uvjeriti se da se povijest ne da programirati, te da i nije baš nekakva osobita učiteljica života (magistra vitae). Inače nikada ne bismo došli u situaciju da nominalno slobodnoj i nezavisnoj hrvatskoj državi pridjevamo oznake zloglasne velikosrpske šestojanuarske diktature kralja Aleksandra iz davne 1929. godine.

Knjiga je posvećena hrvatskom generalu, osloboditelju i branitelju nacionalnog dostojanstva Anti Gotovini.

O knjizi i njenom piscu rekli su "zapadnobalkanski" autori:

Frenki Laušić, *Slobodna Dalmacija*: Joško Čelan je krajnji nacist endehazijskog sentimenta.

Igor Mandić, *Vjesnik*: žalosni, nazadni i dvojbeni društveno-idejni projekt, od onih koje treba staviti izvan zakona.

Tomislav Klauški, *Novi list*, *Slobodna Dalmacija*: krajnji, provokativni desničar, u situaciji nalik onoj zarobljenika s Bleiburškog polja.

Dražen Vukov-Colić, *Novi list*: jedan od onih kojima demokracija treba pokazati zube.

Radenko Udovičić, *Media-Plan*, Sarajevo: Tiskovno povjerenstvo Bosne i Hercegovine i te kako bi imalo posla s tekstovima Joška Čelana.

Marinko Čulić, *Feral Tribune*, *AIM*: jedan od vodećih Tuđmanovih novinara.

O knjizi i njenom piscu rekli su hrvatski autori:

Milan Jajčinović, *Večernji list*: Joško Čelan je jedan od najtemeljitijih hrvatski mnemoista (pamtitelja).

Gojko Borić, *slobodni novinar*: borbeni, ali ne ekstremni desničar.

Tomislav Sunić, *slobodni novinar, publicist i diplomat*: Joško Čelan je veliki novinar, sjajan stilist besprijekorna moralnog integriteta, izuzetno cijenjen u hrvatskoj

dijaspori od Brisbanea do Bostona.

Josip Jović, *Slobodna Dalmacija*: pisac veoma čitane i intrigantne političke kolumne "Poslije bitke", kojom je zacijelo dosegao vrhunce političkog komentiranja, slagali se mi s njim ili ne. Čelanov je stil, kao čudesan spoj strastvenosti i analitičnosti, s neobičnom otvorenošću, preciznošću i oštrinom, posve jedinstven.

Mirko Čondić, pukovnik Hrvatske vojske i predsjednik Stožera za zaštitu digniteta Domovinskog rata: Joško Čelan u svojim tekstovima problematizira hajke na branitelje i Domovinski rat, iznimnom pronaljačivošću otkriva razloge odnarođenja vlasti od naroda, analizira uzroke šikaniranja Hrvata u BiH, te proziva vlast u Hrvatskoj zbog njihova ostavljanja naroda i države na milost i nemilost krojačima Novog svjetskog poretka. ... Soroševi plaćenici u režimskim medijima na sjajan su način prokazani u ovoj knjizi. ... Joško Čelan i ovom knjigom dokazuje da hrvatsku riječ i misao nije moguće ušutkati i ja mu na tome zahvaljujem.

Josip Pečarić, akademik, matematičar, politički komentator i publicist: Knjiga jednog od vodećih hrvatskih komentatora i kolumnista Joška Čelana "Trećejanuarska Hrvatska" nezaobilazno je vrelo onima koji će sutra pisati povijest ovoga vremena.

Dr Marko Veselica, hrvatski ekonomist i političar, nacionalna legenda: Joško Čelan, kao novinar i publicist, hrabri državotvorni Hrvat, vrlo svestrano obrazovana, znanstveno i stručno opremljena ličnost, u svom prepoznatljivom radu, stilu i metodi analitičnosti, polivalentnosti, konkretnosti i otvorenosti među prvima je koji su upozorili na razorne patološke i smrtonosne procese koje je nova (liberal-komunistička) vlast unijela u hrvatsku državu i narod. Napadan je drsko i podlo sa svih mogućih strana. Obilježen je kao desničar, nacionalist i fašist samo zato što je mislio nacionalno, demokratski i viteški.

"Oklevetani narod - Hrvati u BiH 1990.-2000."

Joško Čelan

Iz autorovog predgovora prvom izdanju knjige od 25. kolovoza 1999.:

Kada smo u vrijeme raspada bivše države došli u priliku da se, osobito izoštrano, zapitamo tko smo, što smo i na čemu smo, otkrili smo, ne bez zaprepaštenja, da nas, jedne te iste, dijeli ona ista nametnuta granica kraj Kamenskoga, koju je netko vrlo precizno nazvao hirom pijanog mletačkog geometra.

Neposredno pred početak rata u Hrvatskoj, u veljači 1991. jugokomunisti iz Slobodne

Dalmacije - nakon skoro dva desetljeća rada u toj redakciji - izbacili su me s posla, pa sam slijedeće dvije godine proveo kao ratni reporter Večernjeg lista na južnohrvatskim i hercegobosanskim ratištima.

Tako sam, eto, došao u priliku iskusiti svu muku i tegobe borbe Hrvata u Bosni i Hercegovini za svoju konačnu slobodu. Te dvije godine sam proveo i hvatajući u letu odlomke bosanskohercegovačke demografije, koja je, ako već ne korijen svega što se zbilo, onda zasigurno jedna od ključnih činjenica svekolikog povijesnog događanja. Tada sam se i prvi put suočio s unutarhrvatskim raskolom oko Bosne i Hercegovine, koji je, kao i sam problem koji ga je iznjedrio, zasigurno najvažnije i najdalekosežnije pitanje opstanka hrvatskoga

naroda i države. A prvi put sam se suočio i s onim sunarodnjacima koji na tu stvar gledaju drugačije od mene. Naime, rat u Hrvatskoj je već bio prešao svoju najkravaviju akutnu fazu, a u Bosni i Hercegovini još nije ni izbio, kad sam se slučajno zatekao u franjevačkom samostanu Gorica kraj Livna

Te večeri u franjevačkom samostanu čuo sam od ljudi koji doista imaju najneupitnije povijesno pravo da govore u ime Hrvata u Bosni i Hercegovini i priču o tome kako Hrvati katolici pamt i gora vremena od ovih, kad su bili svedeni na reliquiae reliquiarum, ali su, osloncem na svoju vjeru i uljudbu, u povijesno povoljnijim okolnostima vraćali izgubljene pozicije i snagu.

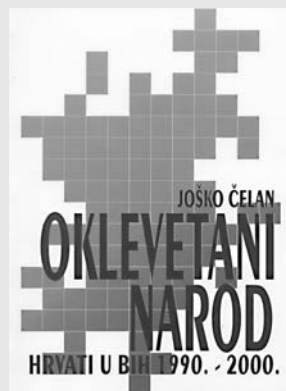
Možda bih i povjerovao u tu priču kad bi današnji Hrvati bili slični onima od jučer - recimo, mojoj pokojnoj babi koja je na svijet donijela sedamnaestero djece. Hrvati su (nažalost?) danas tipičan europski narod, dakle, sklon nestajanju i najiskrenije sumnjam da nam naša europska kultura, sve više i više kultura smrti, može imalo pomoći u našem biološkom onemoćavanju.

Naizgled istu priču koju sam tada čuo od livanjskih franjevac slušao sam kasnije, mjesecima i godinama, iz usta najvećega dijela lijevo-liberalne oporbe u Hrvatskoj. Kod njih, naravno, nisam prepoznao dobre namjere, kakve u spomenutoj livanjskoj epizodi nikada nisam ni dovedio u pitanje. Rečeni duhovnici, shvatio sam, gonjeni su humanističkim i ekumeniskim pobudama, te vjerom u vitalnost vlastitog naroda, dok sam kod velike većine crveno-žutih političara uočavao više od svega ravnodušnost prema naciji

i oportunizam prema svjetskim moćnicima. Najmanje me mogla zavesti verbalna magla brojni recikliranih jugokomunista, koji čitavo ovo vrijeme samo papagajski ponavljaju diktat angloameričkih, odnosno židovsko-masonskih Vladara svijeta, nadajući se kako će ih njihova stara podložnost i nova planetarna pravovjernost vratiti na vlast, koja je uvijek bila njihova jedina vjera i domovina.

A mogućnost da se oni vrate na vlast je stvarna. Zahvaljujući njihovoj nedvojbenoj prilježnosti kad treba rušiti i razgrađivati, zahvaljujući izdašnoj podršci spomenute Velike braće (Big brothers) uspjeli su u znatnom dijelu hrvatskoga naroda - najvećma među tradicionalno potkupljivim (vele)gradskim lumpenproletarijatom i lumpeninteligencijom - raširiti razoran kroatocidni stereotip o "hercegovačkim bjeločarapašima", koji da su nam mlinski kamen u našim nastojanjima da se domognemo toliko žuđenoga ovoze-

maljskoga carstva nebeskoga imenom "euroatlantske integracije". Zahvaljujući toj ovdašnjoj mitskoj prodanoj gospodi naš politički život posljednjih godina sve više sličí jednom beskrajnomo nizu izdaja, koje nitko ne sankcionira.

"Oteto zaboravu - Domovinski rat na hrvatskom jugu"

Joško Čelan

Odlomak iz knjige pod naslovom **LUCIFERU, BOJ SE HRVATSKE KLETVE** (Otvoreno pismo Zvonku Jurjeviću, komandantu ratnog zrakoplovstva i protuzračne obrane bivše jugoslavenske narodne armije).

Zapala me rijetka i izuzetno mučna dužnost da se javno obratim vama, ratnom zločincu, krvniku i izdajniku hrvatskog naroda. Povod tom obraćanju je kao rana svježe i kao košmar tjeskobno sjećanje na krvavi ponedjeljak 26. kolovoza ovog smutnog ljeta Gospodnjeg 1991., dan kada ste počinili još jedno u nizu zlodjela prema narodu iz kojeg ste, na njegovu sramotu i nesreću, potekli - ovaj put, po svemu sudeći, najteže. Riječ je, dakako, o naredbi da se sravni sa zemljom malo hrvatsko selo **Kijevo**, što je, s istinskom demonskom akribijom vaših službenika, provedeno u nedjelju. Nadali smo se, videći hrabrost i odlučnost branitelja Kijeve, da se neće ispuniti zlokobna metafora o **Kijevu** kao ovovremenom Sigetu, ali vi ste se, zlotvore,

pobrinuli za nešto još gore: na mirotvornom i oslobodilačkom završetku ovog vijeka vi ste "svom" narodu podarili još jedno u nizu mitskih mjesta njegova mučeništva - hrvatsku Guernicu.

Učinili ste to na način najvećih ratnih kriminalaca ovog i svih ostalih vremena: nije vam bilo dovoljno tri stotine i više tenkovskih, topovskih i minobacačkih granata, već ste svoj krimen htjeli trijumfalno okruniti - u osam naleta na goloruku čeljad istresli ste nemjerljivu količinu smrti avionskim raketama i tzv. kasetnim bombama, koje međunarodno pravo zabranjuje, a - kako kažu oni koji su ih izbliza osjetili - od njih i sam kamen gori. Vi ste, dakle - Luciferu - te ljude, poglele po svojoj hrvatskoj zemlji, jednostavno spržili.

Samo mašta može zamisliti apokaliptične ure - od 9 do 11 - tog sunčanog ljetnog jutra. Ja sam za to vrijeme stajao nekoliko kilometara od mjesta vašeg zločina, gledao dim i slušao potmulu tutnjavu, od koje su drhtale i dugovjeke gore Kozjak i Dinara, ali ne i vaše srce, izrode bezočni. A na dnu tog paklenog lonca bili su ljudi, živi ljudi, koje sam znao i po imenu i po licima. Da vas podsjetim na njih: zapovjednik postaje Martin, predsjednik mjesne zajednice Ante, mala Makedonka Elizabeta, koja je hrabro pristala braniti svoj novostečeni dom - braniti ga potpuno neravnopravno od vas, Hrvata, nitkova i silnika. Njihova lica i njihovi osmjesi su mi pred očima, a ja, evo, već drugi dan neznam da li su živi ili ste ih vi spalili iz zraka.

Način na koji ste obavili ovu svoju krvničku zadaću svjedoči i o vašem istinski genocidnom nadahnuću. Genocid je i riječ i pojava koje nisu nepoznate ljudskom rodu, ali da netko s toliko ubilačkog žara i bezobzirnosti radi na zatiranju vlastitog naroda, to je bez sumnje raritet širih razmjera. Vi zaista mora da ste "čovjek posebnog kova" - eto, recimo, vaš prethodnik na mjestu zapovjednika vojne avijacije Anton Tus, također Hrvat, otišao je, očito nespreman da za svoje srpske gospodare odraduje ovu krvavu nadnicu.

Ovih smo dana svjedoci da i visokoplasirani zločinci iz vaše struke, čiji je kalibar čak manji

od vašega, prihvaćaju samoubojstva, što je znak da su sačuvali barem nešto od svoje ljudske savjesti i morala, a to je vama očito nedostupno. Ali, bojte se da se i vama primiče sudnji dan. Istina, svijet, unatoč slatkim obećanjima, još znade biti beščutan, pa vam možda i pođe za rukom da izbjegnute neki novi nümberški proces. Ali, zato vas sasma sigurno neće mimoići kletva hrvatske matere, i to ona epskih razmjera, kojoj ste ubili sina čija je jedina krivnja bila ljubav prema rodnoj grudi. (VL i dnevnik HTV-a) 28. kolovoza 1991.

Rekli su o knjizi "Oteto zaboravu":

Ante Roso, general Hrvatske vojske: Lijepa knjiga... Riječi i djela ljudska, krv i znoj, dali su ovom stečku života pečat istine ponosne slobodarske Dalmacije.

Zoran Vukman, politički komentator i publicist: Zbirka ovih tekstova više je nego zanimljiva kronika prvih ratnih mjeseci i godina. ... Hrvatsko svjedočenje za budućnost, osebujan fragmentarni dokument o Domovinskom ratu na hrvatskom jugu. Neosporiv poput njegova autora.

Lada Žigo, Večernji list : Ratne reportaže ili ratni spomenar Joška Čelana, u kojem su sjedinjene reporterska dokumentarnost i autorska ležernost, pozdravljene su pred brojnim uzvanicima (na zagrebačkoj promociji) gromkim pljeskom.

Zdenko Sabljčić, Fokus.: Analitičan i polemičan. ... U trenutku kada je Domovinski rat još jednom od prepoznatih strvinara stavljen na tezu vrijednosti Čelan je odgovorio na najkonkretniji način.

Josip Jović, Slobodna Dalmacija: Knjiga "Oteto zaboravu", pisana živo, zanimljivo, dokumentarno, jasno i autentično, djelujući kao osvježavajuća pilula protiv kolektivne amnezije, ne mali je doprinos sjećanju na sudbonosne godine hrvatske opstojnosti, nasuprot tendencijama spontanog ili programiranog zaborava.

Izlog dobrih knjiga

Pročitati smo za vas

"Dr. Franjo Tuđman - vizije i postignuća"

Priredila Duunja Gaupp

Sabrani zapisi i autorizirane rasprave okruglog stola "Hrvatska - deset godina poslije: nacionalne vrijednosti - vizije i postignuća"

Druga obljetnica smrti prvog hrvatskog predsjednika dr. **Franje Tuđmana** bila je povod za trezvenu raspravu o postignućima i ciljevima Hrvatske od njezina osamostaljenja do danas. Udruga za promicanje hrvatskog identiteta i prosperiteta UHIP organizirala je 6. prosinca 2001. okrugli stol "Hrvatska - deset godina poslije: nacionalne vrijednosti - vizije i postignuća".

Učesnici rasprave bili su akademik Ivan **Aralica**, akademik Slaven **Barišić**, mr. Ivan **Bekavac**, Ante **Beljo**, prof. dr. Krešimir **Čosić**, admiral Davor **Domazet** Lošo, dr. Vesna **Girardi-Jurkić**, prof. dr. Andrija **Hebrang**, mr. Nenad **Ivanković**, akademik Dubravko **Jelčić**, Josip **Jović**, akademski kipar Kuzma **Kovačić**, mr. Zlatko **Mateša**, prof. dr. Anđelko **Milardović**, dr. Anđelko **Mijatović**, Miroslav **Međimorec**, dr. Nedjeljko **Mihanović**, dr. Ljerka **Mintas-Hodak**, akademik Ivo **Padovan**, akademik Josip **Pečarić**, general Slobodan **Praljak**, prof. dr. Adalbert **Rebić**, akademik Davorin **Rudolf**, mr. Borislav **Škegro**, prof. dr. Marijan **Šunjić**, prof. dr. Miroslav **Tuđman**, dr. Mirko **Valentić**, Ljilja **Vokić**, Zoran **Vukman**, Igor **Zidić**.

Kao što vidimo, sve su to hrvatski intelektualci koji nisu samo stručnjaci u svom području, već i osobno mogu svjedočiti o povijesnim promjenama u Republici Hrvatskoj. To su ljudi koji mogu procijeniti vizije i ciljeve s kojima se išlo u ostvarenje osnovnih nacionalnih interesa, a danas mogu zagovarati vrijednosti na kojima se može graditi budućnost Hrvatske.

Teme o kojima se raspravljalo:

- * Stvaranje suverene, nezavisne, samostalne, demokratske Republike Hrvatske
- * Domovinski rat (oslobodilački, obrambeni ili "dogovoreni" i osvajački; odnos prema braniteljima)
- * Hrvatski nacionalni interesi i BiH
- * Politika i odnosi s haaškim tribunalom
- * Europske integracije (mogućnosti)
- * Politika prema iseljenoj Hrvatskoj
- * Pretvorba; modeli, rješenja, posljedice
- * Demokracija i komunističko nasljeđe
- * Politika pomirbe (ili o revanšizmu 1990. i 2000.)
- * Stvaranje institucija hrvatske države i civilnog društva

Iz predgovora Ivana Aralice:

"U prvim danima nastanka samostalne hrvatske države, u dosta širokom spektru političkih stranaka i velikom broju pretendenata na liderstvo, Tuđman je imao političke takmace na ostvarenju svoje političke zamisli - pod svaku cijenu stvoriti nezavisnu državu - ali ni njegovi takmaci ni stranke oporbene njegovoj nisu imali alternativni program onomu koji je on ostvarivao. Dakako apstrahirajući program pobunjenih Srba i onih koji su s njima kooperirali ili samo duhovno korespondirali. Tek kada je sanirana srpska pobuna, odbačen agresor, a Hrvatska ostvarila

svoj suverenitet na čitavom svom području, Tuđmanovoj političkoj misli pojavila se alternativa u, tako nazvanoj od nekolicine autora, "drugoj republici", koju bi, prema zamisli njenih formulatora, trebalo ostvariti u posttuđmanovskom vremenu.Kada je Tuđman umro, a na vlast - što je bila izravna posljedica te smrti - došla njemu oporbena politička postava, homogenizirana samo željom da, prepuštajući vodstvo neokomunistima, prigrabi vlast, ona nije mogla, iako je post-tuđmanovsko vrijeme nastupilo, stati iza nedorečenog programa "druge republike" i transparentiralo je još nedorečeniji program nazvavši ga spontano detuđmanizacijom. Što je bio samo jedan od ciljeva programa "druge republike" izveden iz pojma denacifikacija, koji im se učinio preopasnim zbog svoje jasnoće. Prva se u procesu detuđmanizacije na udaru našla nacionalna država kao prvo-razredna vrijednost. U čitavom nizu postupaka uslijedilo je njeno poniženje. Poniženje njenih oltara, insignija i njena postojanja. Zatim je na red došla uzastopna razgradnja ustava kakvu može obaviti samo pučistička vlast, a ne vlast koja je izbila na vrh temeljem ustava i mora ga poštivati svidao joj se ili ne svidao. ..."

(Knjiga se može naručiti kod HKZ)

Promocija oporbenog hrvatskog tjednika u splitskom HNK-u

Fokus u novom ruhu
Piše Joško Čelan

Prijelaz na novi format bio je povodom promocije hrvatskog tjednika Fokus, održane prošlog četvrtka u foyeru splitskog Hrvatskog narodnog kazališta. Nakon početnog šlagvorta Đurđice Ivanišević, novinarke i komentatorice ovog tjednika, jednog od malobrojnih s oporbenim gardom u Hrvatskoj, oglasili su se gosti. Dr. Goran Dodig pokazao je vladajuće medijsko jednomye, u kojem odjekuje "glazba skrivenih dirigenata". Na primjerima nekih krupnih tema naše aktualne kolonijalne ekologije pokazao je kako takva uniformiranost ugrožava opće dobro.

Prema riječima pomoćnika glavnog uredni-

ka Fokusa Bože Šimleše, Fokus svoj sustav vrijednosti temelji na socijalnom nauku Crkve, s posebnim naglaskom na obitelj i mladež. U današnjem hrvatskom medijskom krajoliku umjesto novinarstva caruje strvinarstvo; Fokus, naprotiv, želi biti primjerom ozbiljnog analitičkog žurnalizma.

Stalni komentator Fokusa politolog Anđelko Milardović sumnjičav je prema parolama u medijskim slobodama, koje su uvijek ograničene vlasničkom strukturom. U Hrvatskoj je to osobito uvjetovano velikim monopolizirajućim vlasnicima kakav je nje-mački WAZ ili vrlo problematični "filantrop" Georg Soros. Njegova je najamnička intelektualna galaktika, kaže Milardović, odigrala ulogu denacionalizacije hrvatskog društva - hrvatska država postaje dijelom regije i uspješno "odumire". Slična je i slika konačno dosegnutih "medijskih sloboda": Sorosevci grubim etiketiranjem mogu nasrtati i isključivati iz javnog života svakoga, a oni su sami izuzeti od kritike.

Na promociji je posebno pozdravljen i čovjek s naslovne stranice najnovijeg broja Fokusa, Igor Zidić, aktualni, vrlo agilni i rado slušani predsjednik Matice hrvatske. Vrijeme je, kaže, takvo da više nije dovoljno biti običan domoljub; potrebno je da svatko radi barem za dvojicu. Posebno je istaknuo razočaranost hrvatskih demokrata velikom Amerikom, koja se u komunizmu doživljavala kao svjetionik slobode, da bi se danas razotkrila u hladnoj svijetlosti svoga pragmatizma kao nesmiljena velesila, opsjednuta svojim, a ne tuđim (pa tako ni našim) projektima.

Americi, kaže Zidić, posebno smetaju narodi i narodnosne ideje, koje se nesmiljeno pritiska i ustrajno drobi, što slično odnosu grizlija i leptira. Osobit grijeh Amerike je u tome što su u tranzicijskoj ponudi za saveznike izabrali (bivše) komuniste i filokomuniste kao najpouzdanije globalizacijske (anacionalne) partnere, s dugim iskustvom negiranja vlastitog naroda u korist Velikog brka.

DRAGAN HAZLER IZ BASELA VODITELJU OEES-
OVE MISIJE U HRVATSKOJ

Pomozite nam francuskim zakonom o manjinama

U Večernjaku od 20. studenoga o.g. objavljeno je OEES-ovo izvješće pod naslovom "Manjine najveći problem". Meni osobno, koji živim u Švicarskoj, zasigurno u najdemokratskijoj zemlji svijeta, nisu jasni učestali prigovori Hrvatskoj zbog nacionalnih manjina, jer vidim i znam da nacionalne manjine u Hrvatskoj imaju više svih prava i demokratskih tekovina svih vrsta, uključujući i ljudska prava, nego je to u i jednoj državi svijeta, pa čak i u usporedbi s najuzornijom Švicarskom. Ovo ističem kao znalac, jer sudjelujem u radu Švicarske savezne komisije za nacionalne manjine.

Postavljam otvoreno pitanje OEES-ovoj Misiji u Hrvatskoj i njenom voditelju Peteru Semnebyju da se matematičkom i pravnom točnosti izrazi u čemu su to ugrožene nacionalne manjine u Hrvatskoj i od koga im treba zaštita, odnosno tko ih ugrožava. Još više od toga može gosp. Peter Semneby

pomoći Hrvatskoj i nacionalnim manjinama, napose u donošenju Ustavnog zakona o nacionalnim manjinama predložiti li i dade Hrvatskoj najbolji Zakon o nacionalnim manjinama iz neke od europskih država članica EU, npr. Francuske, Nizozemske, Švedske, Velike Britanije ili nečlanica EU, npr. Estonije, Mađarske, Švicarske...

Osobno bih vrlo rado prihvatio francuski ili švicarski zakon o pravima i zaštiti nacionalnih manjina. Zašto bi Hrvatska morala izmišljati "toplu vodu" kad su je npr. Francuzi već davno izmislili?! Francuska ima približno jednako starijih i novijih nacionalnih manjina kao i Hrvatska i trebamo samo tamo gdje u njihovom Ustavu piše "Romi u Francuskoj..." napisati "Romi u Hrvatskoj". To vrijedi i za hrvatsku zakonsku prilagodbu svih hrvatskih nacionalnih manjina drugim francuskim nacionalnim manjinama.

Dakle, ako bi nam voditelj OEES-ove Misije za ljudska prava predložio odgovarajući francuski zakon, Hrvatska bi trebala samo izmijeniti u njemu imena nacionalnih manjina i prihvatiti sve odredbe u njemu. Time bi gosp. Semneby jako mnogo pomogao

Hrvatskoj, jer je lakše, brže, jednostavnije, učinkovitije, ispravnije, pravednije i čak jeftinije prepisati i prevesti najuzorniji Zakon o nacionalnim manjinama, nego stvarati novi zakon u koji će se uvijek uvući nekakva, makar i sitna pogreška. Ovim činom olakšat će i Misija OEES-a svoje djelovanje u Hrvatskoj. Na redu je riječju i dijelom, g. Peter Somneby!

"Hrvatska" - ime kao sudbina

Nevenka Horvat, 04.07.2002

Gotovo da ima simbolike u činjenici da baš u trenutku neminovnog rasula Vlade i otvaranja moguće i najopasnije političke krize u državi, s mrtvog veza u rezalistu odlazi jedini brod iz nekada moćne flote "Croatia Linea", a koji je nosio ime "Hrvatska". Sudbina, koja je tom brodu kao i mnogima prije njega odavno zapisana, raspliće se prodajom "Hrvatske" turskom biznismenu koji jedinu vrijednost novostečene imovine vidi u tonama starog čelika.

"Hrvatsku" nisu htjeli, a mogli su, sačuvati

vjerovnici, i to domaći, predvođeni Privrednom bankom. Sačuvaj nas Bože, ako na isti način od države dignu ruke i oni koji su se prije nešto više od dvije godine "zaklinjali" ne samo da će je očuvati, nego i povesti u bolju budućnost. Nismo im sljepo vjerovali, ali smo se nadali. Istina je, međutim, da je nada dugo živjela i u pomorcima "Croatia Linea", među Riječanima kojima je ta kompanija bila stup i ponos pomorske tradicije i naslijeđa. HDZ-ovim jurišnicima koji su još 1992. godine osvojili "Croatia Line", znajući zašto to čine i što im ta kompanija donosi, pomorci nisu vjerovali, no bili su nemoćni da se takvim osvajačima othrvaju. Ali, imali su vjeru, a iz nje se rodila i nada, da je snaga tog moćnog pomorskog diva s respektabilnom flotom i svjetskim ugledom jača od gluposti i neznanja onih koji su joj

uzeli kormilo.

Nada je tonula sa svakim brodom što je nestajao iz flote. U osam godina više od 50 brodova, svi odreda s ponosom kršteni imenima hrvatskih gradova i regija. Najmoćnija flota države u potpunosti je uništena u nepuno desetljeće, a radala se 50 godina. Čelik je ipak bio slabiji od političko-menadžerske bahatosti i sljepila. "Hrvatska", ako to može biti utjeha, nestaje iz flote među posljednjima. Kao da je tom nesretnom brodu, napuštenom od svojih kapetana, žilavost dala upravo ime. Prekršen sveti pomorački kodeks, da kapetani odlaze zadnji, "Hrvatskoj" je odredio sudbinu. Više nikada neće zaploviti. Neka se ne ponovi, jer Hrvatska to ne zaslužuje.

CJD i BSE - Što treba znati o kraljevem ludilu

Piše dr. Kršnjavi Aleksander

Bovina Spongiformna Encefalopatija (BSE) pojavljuje se kod goveda i uzrokovana je patološki promjenjenim prionima. Prioni su bjelancevine koje se nalaze u svim više razvijenijim organizmima, kako kod životinja tako i kod čovjeka. Patološki prioni induciraju pretvorbu normalnih priona u bolesne, koji se u vidu velikih nakupina odlaze na moždane stanice. Pogođene moždane stanice odumiru i mozak su pretvara u spužvastu masu. Smrt je neminovna i bolest je neizlječiva.

Bolest Creutzfeldt-Jakob (CJD), je u svojoj klasičnoj formi bolest ljudi i odavno poznata. Ona je po svojoj kliničkoj slici vrlo slična staračkoj demenciji tipa Alzheimer. Bitna joj

je značajka da se pojavljuje u visokoj životnoj dobi, u prosjeku nakon 60-te godine života.

Nova varijanta te bolesti (nvCJD) je poznata od 1996. godine i praktički je identična sa BSE. Ona pogađa i mlađe ljude, prosjek trenutno 29 godina, neizlječiva je i ima vrlo brzi tok. Oboljeli umiru u potpunom raspadu umnih i tjelesnih funkcija. Nova varijanta Creutzfeldt-Jakob bolesti uzrokovana je patološkim prionima, koji imaju jednaku strukturu kao i prioni kod kraljevog ludila. Mada još nije eksperimentalno dokazano, postoji vrlo opravdana sumnja da je kraljev ludilo prenosivo sa goveda na čovjeka i da se kod BSE i nvCJD radi o istoj bolesti. Najviše pogođena zemlja je Velika Britanija, ali BSE je raširen u cijeloj Europi naročito u Švicarskoj. Neke zemlje nisu još registrirale BSE, što ne znači da je u njima i nema, budući da kontrola i registracija nije svuda jednaka.

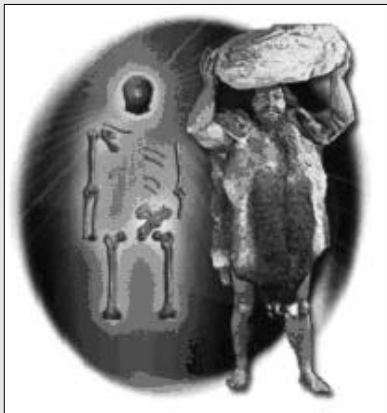
Mogućnost infekcije patološkim proteinima je bitno smanjena ako se ne konzumira mozak i leđna moždina, živčano tkivo, unutrašnji organi, Ribeye-Steak, T-Bone Steak, kobasice i salame, te govedja želatina. Meso, sir i drugi mliječni proizvodi važe za sada kao bezopasni. Kuhanje i pečenje ne neutralizira patološke prione. Od domaćih životinja mačke oboljevaju (FSE), dok su psi imuni.

Usprkos svega navedenoga nema razloga za paniku, najnovija istraživanja upućuju da je jedan veliki dio pučanstva genetski imun na patološke prione. A i za ostale važi da je opasnost infekcije uz malo znanja i opreza vrlo, vrlo mala. I na kraju, za utjehu treba reći da nije svako ludilo ujedno i "kraljev ludilo".

Prilog našeg juniora

NEANDERTALER IN KRAPINA

Von Karlo Tomerlin

Kroatien ist bekannt durch Inseln, alte Städte, und auch durch seine 7 Nationalparks. Krapina dagegen, ist kaum als ein Urlaubsort bekannt. Doch wer sich traut in die alte, verschlafene Provinz einen Blick zu werfen, sieht schnell, dass der Schein trügen kann. Auch in Krapina kann man einiges bBesichtigen, z.B. das Museum Krapina, das Thermalbad, etc. Das 100jährige Museum befindet sich im schlechten Zustand, die Wege sind morsch und teilweise schlecht zu begehen.

Ich als 13jähriger, finde es bedauernswert, dass dieser Fundort in so einem schlechten Zustand ist.

Es folgt ein Text aus der Broschüre und einige Bilder von dem Museum.

ders attraktiv. Geschützt als paläontologisches Naturdenkmal, kann dieser Fundort in eine der reichsten paläolithischen Wohnstätten des Neandertalers in Kroatien und Europa eingeordnet werden.

Zeichen von Krapina.

Hier sehen sie die Bronze Neandertaler.

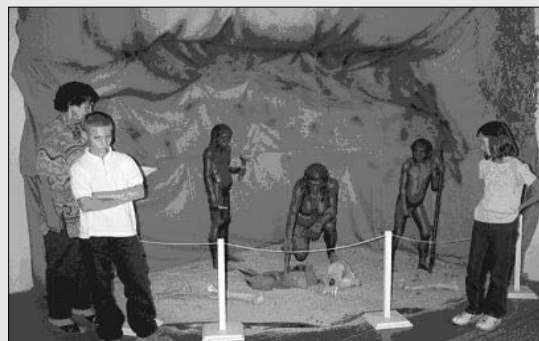
Die Neandertalerfundstätte in Krapina 1899 - 1999

Die Entdeckung des wissenschaftlich als Homo sapiens neanderthalensis bezeichneten Altmenschen von Krapina geht auf das Jahr 1899 zurück. Damals wurden am Berg Hušnjakovo in Krapina paläontologische Untersuchungen aufgenommen. Die sechsjährigen Ausgrabungen standen unter der Leitung des bekannten kroatischen Geologen, Paläontologen und Paläoanthropologen Professor Dragutin Gorjanović-Kramberger, dessen Arbeiten einen wichtigen Beitrag zum Stand der internationalen Forschung über den fossilen Menschen leisteten.

Aufgrund der etwa 900 menschlichen Knochenfossilien, die in den Sandsteinschichten der Höhle gefunden wurden, handelt es sich um die umfangreichste und ausgiebigste Neandertaler-Sammlung von einer einzelnen Fundstätte. Die Funde sind fossile Überreste von einigen Dutzend Individuen beider Geschlechter im Alter zwischen 2 und 40 Jahren.

Es wurden ebenfalls zahlreiche fossile Überreste von Höhlenbären, Wölfen, Elchen, Hirschen, Warmzeit-Nashörnern, Wildrindern und vielen anderen Tieren gefunden. Die materielle Kultur des Neandertalers von Krapina lässt sich anhand von über tausend entdeckten Steinwerkzeugen aus dem Paläolithikum bzw. der älteren Steinzeit nachweisen. Dieser ergiebige paläontologische Fundort kann in die Zeit von vor 130000 Jahren datiert werden.

Es gibt verschiedene Theorien, die den inzwischen fast hundert Jahre alten Fundort in Krapina zu erklären versuchen und auch heute Gegenstand zahlreicher Abhandlungen sind. Seine paläontologische Bedeutung und die grosse Anzahl fossiler Funde machen ihn beson-

Oben sehen sie Knochen und einige Bronze Neandertaler. (Hinter mir steht kein Neandertaler sondern meine Grossmutter.)

JANICA - NAJBOLJA SPORTAŠICA GLOBUSA 2002. GODINE

TRANS WORLD SPORT, londonska TV-producentska kuća, dodijelila Janici svoju nagradu (kristalnu vazu) kao najvećoj sportskoj senzaciji 2002. godine.
Priredio: O. Gaupp

Sportski prilozima londonske TV kuće TRANS WORLD SPORT gledaju se u 120 zemalja svijeta, t.j. u 150 milijuna domova. Vrlo jake konkurentice Janici za ovu nagradu bile su tenisačica Serene Williams (tri Grand Slam pobjede), golfistica Anikke Sorenstam (devet turnirskih pobjeda i zarađenih 2,5 milijuna USD), atletičarka Paule Radcliffe (europska prvakinja na 10.000 metara i vlasnica najboljeg vremena u povijesti maratona). Janica je dobila uvjerljivo više glasova od njih.

Producent Luca Ceccolini uručio je nagradu Janici i kazao da je dvadesetogodišnju Hrvaticu bilo lako izabrati, jer je ostvarila nedostižan olimpijski uspjeh - tri zlata i srebro.

"Znali smo provoditi sate i sate da bismo dobili potrebnu većinu za pobjednike. No, ovaj put je s Janicom bilo lako čak i unatoč tome što je svoj trostruki olimpijski uspjeh izborila još u veljači. A znate da ljudi u takvim anketama obično bolje pamte one događaje iz drugog dijela godine. Zimske olimpijske igre i Svjetsko nogometno prvenstvo dva su najveća događaja u godini i njima su dominirali Janica i Ronaldo."

Janica Kostelić

DOSADAŠNJI POBJEDNICI

Sportašice

1988: Griffith-Joyner (atletika), 1989: Graf (tenis), 1990: Navratilova (tenis), 1991: Krabbe (atletika), 1992: Boulmerka (atletika), 1993: Wang (atletika), 1994: Schneider (skijanje), 1995: Quirot (atletika), 1996: Masterkova (atletika), 1997: Jones (atletika), 1998: Hingis (tenis), 1999: ženska nogometna reprezentacija SAD-a, 2000: V. Williams (tenis), 2001: Capriati (tenis), 2002: Kostelić (skijanje).

Sportaši

1988: Bubka (atletika), 1989: Lemond (biciklizam), 1990: Faldo (golf), 1991: Lewis (atletika), 1992: Scerbo (gimnastika), 1993: Jordan (košarka), 1994: Koss (brzo klizanje), 1995: Indurain (biciklizam), 1996: Johnson (atletika), 1997: Woods (golf), 1998: Maier (skijanje), 1999: Armstrong (biciklizam), 2000: Woods (golf), 2001: Ichiro (baseball), 2002: Ronaldo (nogomet).

ŠTO U KOJEM PODUZETNIŠTVU POČETI SA DVIJE KRAVE?

Iz američkog izvora slobodno preveo i dodao hrvatsko poduzetništvo Osvin Gaupp

Tradicionalno poduzetništvo

Imate dvije krave. Jednu kravu prodate i kupite bika. Stado se povećava, prodajete stoku, upošljavate novi personal i dobro živite.

Njemačko poduzetništvo

Imate dvije krave. Genetski ih dotjerate da žive 100 godina, jedu jedanput mjesečno, muzu se same i slušaju svoga bika-fuehrera (vođu). Prodajete mlijeko po čitavom svijetu.

Američko poduzetništvo

(primjer ENRON)
Osnujete kompaniju sa početnim kapitalom od dvije krave. Vaša druga kompanija na Kajmanskim otocima (vlasnik nepoznat) kupuje te tri krave pomoću kreditnog pisma

banke u kojoj imate šogora. Pravo na mlijeko od sve 4 krave prodate preko posrednika na Vašu treću kompaniju u USA, koja zatim unajmljuje mlijeko od tih istih 5 krava uz povrat poreza za 6 krava. U bilancu prve kompanije vratite svih 7 krava u ime poravnjane duga. U njezinom godišnjem izvještaju stoji da kompanija posjeduje 8 krava sa opcijom na jednu više, što znači dobit od 9 krava, odnosno 500%. Akcije na osnovu preporuke banke u kojoj imate šogora skoče 1000%. Vi ih prodate i sa debelom lisnicom mirno promatate bankrot svih Vaših kompanija.

Francusko poduzetništvo

Smatrate da ste sa dvije krave zakinuti, štrajkate i tražite od države tri krave.

Britansko poduzetništvo

Imate dvije krave, ali su obadvije lude.

Talijansko poduzetništvo

Imate dvije krave, ali neznate gdje su. Napravite sijestu.

Rusko poduzetništvo

Želite znati koliko imate krava i izbrojite 4 krave. Brojite ispočetka i izbrojite 6, a nakon

ponovnog brojanja ih ima 3. Prekidate sa brojenjem i otvarate slijedeću bocu votke.

Hindu poduzetništvo

Imate dvije krave. Vi im se klanjate.

Kinesko poduzetništvo

Dvije krave muze 300 ljudi. Objavljujete punu zaposlenost, visoku proizvodnju govedine i stavljate u zatvor svakog novinara koji piše drugačije.

Hrvatsko poduzetništvo

Državno poduzeće ima dvije krave, obadvije su orkle. Dižete bezkamatni kredit u banci gdje imate šogora, pola love njemu pola Vama. Kupujete dio dionica poduzeća od državnog fonda za privatizaciju, ne platite ih, ali se proglašavate većinskim vlasnikom. Prodajete livadu na kojoj su bile krave u ime poduzeća i novce prebacujete na svoj privatni konto. Kredit ne otplaćujete, jer to u Hrvatskoj rade samo ludi. Poduzeće odlazi u stečaj, banku saniraju porezni obveznici. Glasno vičete "drž lopova" i osnivate stranku "Za demokraciju i reviziju privatizacije". Ako dođe do revizije kupujete po istom postupku isto poduzeće još jednom.

Humor, pa i gorak

Kraći istarski politički vic

- * Znaš li zašto je Kajin ubio Abela?
- * Zato što se Abel nije htio upisati u IDS.

Politički i stranački aktivan liječnik na vratima ordinacije poziva:

- * Tko je za EKG neka uđe!
- * E, ja sam najprije bila za HDZ, pa za SDP, a sad sam za EKG, pa sam prva na redu - jedna će pacijentica.

Poznati podravski jal spominje se u vicevima gotovo koliko i njihova škrtost.

Ivek iz Novigrada Podravske pozvao kuma iz Virja na kolinje.

- * Ak' moreš, dođi svakako kume.
- * Odazvao se kum pozivu, ali je naišao na zatvorena ulazna vrata, koja nikako nije mogao otvoriti. Kad su se za tri dana sreli na sajmu, kum reče Iveku:
- * Pozval si me na kolinje, a nisam mogel u dvorište.
- * Pa, rekel sam ti, dođi ak' moreš - odgovori mu ovaj.

Zagorci su za sav svijet iskreni, jednostavni i naivni. Odatle je valjda i nastao odgovor na pitanje zašto se Zagorec smije kad sijevaju munje:

- * Jer misli da ga dragi Bogeč slika.
- No, kako ima i puno domišljatih Zagoraca, netko od njih si je zgrunat kakav bi trebao biti pravi hrvatski general:
- * Norac u glavi, gotovina v džepu, rojs u garaži i zagorec vu duši.

Zagorci su najbrži

Amerikanci se hvale da je zgrada koju su ujutro počeli graditi na večer već završena, Švicarci tvrde kako im satovi počnu točno kucati i prije nego što su sastavljeni. Zagorci na to odgovaraju da, ako ujutro počnu graditi pivovaru, za gablec su već svi mrtvi pijani!

Zagorec dođe u neboder i prvi put vidi lift. Uđe u njega neka stara baba, a malo kasnije kad se lift opet spustio, iz njega izađe krasna djevojka. - Ti bokca! Tu bum ja dopelal svoju staru!

'Purgeri' i 'Dalmoši'

- * Znaš, Duje, da su naši splitski šoferi gradskih autobusa pametniji od purgerskih?
- * Kako misliš?
- * A, Gospe ti, oni gore ne samo ča ne mogu naučit voziti, vengo ne moredu ni zapantit ulice pa in autobuse vode tračnice!

Koja je razlika između Srbina i Hercegovca? Srbina ima 4 C, a Hercegovac 4,5 M. Međugorje, Mercedes, Mobitel, Mater i - pola Mostara.

Mujo i Haso došli vaditi osobnu iskaznicu u policiju. Kako su oba bila nepismena, rekli su im da se potpišu kažiprstom. Mujo se potpiše kažiprstom, a Haso dađe palac.

- * Bolan, to nije kažiprst - kažu mu u policiji.
- * Ali, ja se različito prezivam od Hase! - odgovori Mujo.

NIJE VIC!

Čovjek bi mogao pomisliti da se radi o vicu, da ga kasnije nije objavila američka mornarica.

Razgovor kanadske obalne straže i američkog nosača aviona Lincoln u listopadu 1995.

Kanađani: Molim promijenite kurs plovidbe za 15 stupnjeva prema jugu, kako biste izbjegli koliziju.

Amerikanci: Zahtijevamo da promijenite kurs za 15 stupnjeva prema sjeveru, da bi se izbjegao sudar.

Kanađani: Negativno. Morate promijeniti kurs za 15 stupnjeva prema sjeveru, kako biste izbjegli koliziju.

Amerikanci: Govori kapetan američkog ratnog broda! Ponavljam: Promijenite vaš kurs plovidbe!

Kanađani: Negativno. Ponavljam još jednom: Morate promijeniti kurs plovidbe.

Amerikanci (povišenim glasom): Govori nosač aviona USS Linkoln, drugi po veličini brod atlantske flote USA! Prate nas tri razarača, tri krstarice i mnogi pomoćni brodovi. Zahtijevamo od vas da promijenite kurs za 15 stupnjeva prema sjeveru! Ponavljam, ili ćete promijeniti kurs za 15 stupnjeva prema sjeveru ili ćemo mi poduzeti protumjere kako bismo zagarantirali sigurnost našeg broda!

Kanađani: Mi smo svjetionik.

NEUSPJELA ANKETA

Iz američkog izvora preveo Osvin Gaupp

Ujedinjene Nacije su provele anketu u svim zemljama svijeta. Pitanje u anketi je glasilo: "Najljubaznije Vas molimo da nam date Vaše mišljenje o svezi sa nedostatkom hrane u ostalom dijelu svijeta".

Anketa je bila potpun promašaj, jer upit nije nitko razumio.

- * U Africi nisu znali što znači "hrana".
- * U Zapadnoj Europi nisu znali što znači "nedostatak".
- * U Istočnoj Europi i Aziji nisu znali što znači "mišljenje".
- * U Južnoj Americi nisu znali što znači "najljubaznije molimo".
- * U USA nisu znali što znači "ostali dio svijeta".

ZAŠTO MENADŽERI TOLIKO ZARAĐUJU, ILI "NEZNANJE = VELIKA ZARADA" NAUČNO DOKAZANO

Iz američkog izvora preveo i dodao komentar o političarima i menadžerima: Osvin Gaupp

Američki učenjaci su strogo matematičko-fizičkom metodom dokazali da se u privredi zarađuje utoliko bolje što je znanje manje. Dokazni postupak polazi od dvije poznate iskustvene premise:

1. "Knowledge is power", hrvatski "znanje je snaga", i
2. "Time is money", hrvatski "vrijeme je novac"

Fizika nas uči da je snaga rad u jedinici vremena, odnosno matematički: snaga = rad / vrijeme

Ako u toj formuli zamijenimo snagu sa znanjem (postulat 1), a vrijeme sa novcem (postulat 2), onda dobivamo formulu znanje = rad / novac ili ako je po matematičkim zakonima preoblikujemo:

Novac = rad / znanje

Ta formula kaže da je zarađeni novac direktno proporcionalan sa radom, a obrnuto proporcionalan sa znanjem, ili laički i svakom razumljivo rečeno: tko više radi taj i više zarađuje (što je, svi ćemo se složiti, pravedno), ali nasuprot tome tko ima više znanja taj manje

zarađuje, ili obrnuto tko ima manje znanja taj više zarađuje. Teoretski čak, potpuna neznanica zarađivala bi bezkonačno mnogo uz minimalan rad. Sad je puno jasnije zašto političari i menadžeri toliko zarađuju, te zašto su menadžerske plaće zadnjih deset godina u odnosu na prosječne toliko porasle (u USA su prije 10 godina bile 50 puta veće od prosječnih plaća, a prije nedavnih bankrota najvećih američkih kompanija i do 170 puta veće). Očito su se u toku globalizacije probili na vrh globalnih kompanija globalne neznalice, jer kako inače objasniti krah Swissaira, Enrona, itd.

Naslov	Cijena CHF	Kom.
<i>Ambra,</i> Ivan Aralica	50.-	
<i>Što sam rekao o Bosni,</i> Ivan Aralica	35.-	
<i>Priča o Tuđmanovoj salveti,</i> Miroslav Tuđman	17.-	
<i>Ispod jezika,</i> Josip Pavičić	35.-	
<i>Idemo na Zagreb,</i> Nebojša Jovanović	37.-	
<i>Mala ilustrirana hrvatska povijest,</i> Hrvoje Matković, Drago Trumbetaš	35.-	
<i>Na istoku zapada,</i> Mirko Sabolović	35.-	
<i>Serbian myth about Jasenovac,</i> Josip Pečarić	50.-	
<i>Priče iz didove brčine,</i> Mile Mudrovčić	20.-	
<i>Tajni rat UDBE protiv hrvatskog iseljništva,</i> Bože Vukušić	50.-	
<i>Dr. Franjo Tuđman - vizije i postignuća,</i> Sabrani zapisi raznih autora	35.-	
<i>Mein Vukovar lebt,</i> Peter Weibel	33.-	
<i>Trećeranuarska Hrvatska,</i> Joško Čelan	25.-	
<i>Oteto zaboravu,</i> Joško Čelan	30.-	
<i>Oklevetani narod,</i> Hrvati u BiH 1990.-2000. Joško Čelan	25.-	
Ime i prezime, adresa i telefon naručitelja:		
Potpis:		
Narudžbenicu izrezati i poslati na adresu: Hrvatska kulturna zajednica Kroatischer Kulturverein Postfach, 8050 Zürich Knjige se mogu naručiti i na: Fax: 056 2218208 e-mail: hkzkkv@hkz-kkv.ch		

uvodnik

HRVATSKA ČUĐA

"Dok je Vukovara bit će Kroatije"
(slobodno prema A.G. Matoševiću)

Mali narodi, mali po broju stanovnika, privrednoj snazi i povijesnoj značajnosti, naginju iz osjećaja inferiornosti dvjema ekstremima: ili podcjenjivanju ili precjenjivanju vlastitoga. Objektivno gledajući, mi Hrvati smo mali narod po broju stanovnika, a i u pogledu privredne snage nas prosječni Europljanin vidi u blizini Bugarske i Albanije, znači među najsitimašnijim u Europi. A ono povijesno značajnosti, koju je Hrvatska kao predziđe kršćanstva imala, prošlo je u Europi nezamijećeno, jer se je njeno težište u to doba preselilo sa Mediterana na atlantsku obalu te je bila zauzeta borbom za svjetsku prevlast na svjetskim oceanima i u novo otkrivenim kontinentima. U nas Hrvata ima dosta primjera za tipično ponašanje pripadnika malih naroda, pokrivamo čitav spektar, od pretjerano sluganskog ulaganja svemu stranome, do uvjerenja kako imamo primjerice "najljepše more na svijetu".

Pa ipak, ako i uzmemo u obzir da inkliniramo preuveličavanju naših (rjetkih) uspjeha, postoje prava hrvatska čuđa. Obitelj Kostelić je takvo jedno čudo, posebice Janica. Pored fenomenalnog uspjeha na olimpijskim igrama, njezini nedavni nastupi izazivaju i kod stranih, vrlo kompetentnih komentatora, kao što je nekadašnji vrhunski austrijski slalomšaš Thomas Sikora, neverjericu i čuđenje koje kulminira u izjavi: Janica vozi kao da dolazi sa neke druge zvijezde. I uistinu, postaviti nakon prve vožnje i u drugoj vožnji najbolje

vrjeme je u današnjem profesionalnom alpskom sportu praktički nemoguće, jer po postojećim natjecateljskim pravilima natjecatelj sa najboljim vremenom u prvoj vožnji starta posljednji u drugoj. A to znači voziti 30-ta po izrovanoj stazi i svatko tko se bavi skijanjem zna što to znači. A Janici je to čudo uspjelo ove sezone u dva takmičenja. Na posljednjem u Bormiu čak sa konačnom prednosti od više nego dvije sekunde, što je u alpskom skijanju mala vječnost, tako da je drugo plasirana Görgl gledajući Janicu pri prolazu kroz cilj u nevjerici mahnula klupom i digla ruke u zrak. Niti sat kasnije, njezin brat Ivica je također pobijedio i time su oni prvi par brata i sestre u povijesti alpskog svjetskog kupa, koji su u istom danu pobijedili. A Ivica je postigao i drugi nikad dosad zabilježen uspjeh, kad je u prvom slalomu prošle sezone pobijedio startajući u prvoj vožnji sa brojem 64.

Drugo jedno hrvatsko čudo je herojska obrana Vukovara. Vojni stratezi polaze od toga da je napadaču potrebna brojčana prednost od 3 naprama 1 da bi na ravničarskom terenu bio uspješan, i to pretpostavljajući da branitelj raspolaže sa jednakovrijednim oružjem. Sva ta pravila su u obrani Vukovara postavljena na glavu. Usprkos ogromnoj brojčanoj i neusporedivoj oružanoj prednosti, šačica opkoljenih vukovarskih branitelja je prkosila jugoavionicima, jugotankovima, jugotopovima i jugočetnicima punih 87 dana. I to ne u nekoj planinskoj vrtli nego na terenu koji je predestiniran za upotrebu teške ratne tehnike i nalazi se uz samu neprijateljsku granicu. Ne podcjenjujući uspjeh hrvatskih branitelja na drugim ratištima diljem Domovine, kao i značajnost obrane Požege, Karlovca, Gospića, Šibenika, Dubrovnika, Mostara, Kupresa, bosanske Posavine i drugih, Vukovar ipak ima posebnu simboličku vrijednost.

Zbog te simboličke vrijednosti, a potaknuti vremenskom koincidencijom pada Vukovara i održavanja jubilarnog 30. Sabora Hrvatske Kulturne Zajednice, taj Sabor i ove Društvene Obavijesti su posvećeni Vukovaru kao simbolu hrvatskog otpora i hrvatskog stradanja. U Vukovaru se je branila Hrvatska, Vukovar predstavlja hrvatsko

jedinstvo, koje nam je opet tako potrebno. Jer Vukovar nisu branili samo Vukovarci, tu je bilo branitelja iz svih dijelova Domovine pa i iz tako dalekih krajeva kao što je Hercegovina. Pri posjeti ratnih invalida u Varaždinskim toplicama 1994. bili smo impresionirani koliko je među njima bilo Hercegovaca sa vukovarskog ratišta. To treba u ovo vrijeme posebno naglasiti obzirom da su Hercegovci posljednjih godina rado upotrebljavana meta za odapinjane kritičkih strelica. Vukovar je i pokazatelj svjetske, a posebno europske nesposobnosti, nedosljednosti pa i hipokrizije, (licemjerstva) u pogledu spriječavanja takvih strahota, koje smo vidjeli u drugom svjetskom ratu, a za koje se je Europa zaklela da se nikada više ne smiju ponoviti. Svijet je u vrijeme agonije Vukovara bio hladan promatrač, a u međuvremenu je i zaboravio Vukovar. Od pustih obećanja, uz manje časne iznimke, ostala je samo zloupotreba imena Vukovar u vlastite promičbene svrhe, kako se između redaka govora gradonačelnika Vukovara, g. Štengla, na Saboru HKZ-e može razaznati.

Događaji u Domovini nas prisiljavaju na razmišljanje da nije samo svijet zaboravio duge kolone poniženih hrvatskih prognanika, nego i mi sami. Potresna je činjenica da je zadnjih godina više hrvatskih branitelja poginulo od vlastite ruke nego što ih je sveukupno poginulo u Domovinskom ratu od neprijateljske ruke. Duboko dira izjava, koja se mogla pročitati na demonstraciji ratnih veterana u Zagrebu prošle godine: "U ratu sam izgubio nogu, u miru sam je dobio". Kad je moguća izjava gosp. Vesne Pusić u Saboru: "Domovinski rat je nacionalna samota", i kad je moguće da ona još uvijek uživa veliku popularnost u Zagrebu prema demokopskim istraživanjima medija, onda je to hrvatsko čudo, jer tako nešto je nemoguće u bilo kojem drugom narodu. To pokazuje odnos Hrvatske prema svojoj prošlosti i to objašnjava samoubojstva zaboravljenih i obećanih branitelja hrvatske samostalnosti. A mi, HKZ, mislimo da se Vukovar, simbol stradanja hrvatskog naroda i domovinske obrane, ne smije zaboraviti.

Osvin Gaupp

Ivana Župan Tomerlin.

Sponzori / Sponzoren

Boban-Wältli Ivo, Kralj Antun & Tatjana, Kresić Marica, Macukić Marija, Perić Ljupko & Draženka, Premužić Mladen, Roca Mirjana, Stanišić Marjan, Hrvatski svjetski kongres CH/FL.

Priloge i oglase slati na

Adresu udruge
FAX 0041 56 2218208
e-mail hkzkkv@hkz-kkv.ch
e-mail osvin.gaupp@bluewin.ch

Za potpisane članke odgovara autor, za nepotpisane uredništvo.

Cijenik oglasa / Inseraten Preise

1/1 Seite: CHF 670.-
1/2 Seite: CHF 360.-
1/4 Seite: CHF 200.-
1/8 Seite: CHF 110.-
1/16 Seite: CHF 60.-

VODSTVO UDRUGE / FÜHRUNGSGRUPPE 2001. - 2003

Upravni odbor / Vorstand

Matarčić Ivan, predsjednik/Präsident
Gaupp Dunja, dopredsjednica/Vizepräsident
Stojan Domagoj, dopredsjednik/Vizepräsident
Župan Tomerlin Ivana, tajnica/Sekretärin
Lukač Anto, blagajnik/Kassier
Pavković Andra
Kunović Davor

Nadzorni odbor / Kontrollstelle

Šimunović Vlado, predsjednik/Präsident
Kos Franjica
Kunešić Ivan
Stanek Zlatka
Savar Ivan

Ogranci / Zweigstellen

Bern, Postfach 711, 3012 Bern
Istočna Švicarska, Postfach 1109, 9001 St. Gallen
Olten, Postfach 1053, 4601 Olten
Središnja Švicarska, Postfach 3508, 6002 Luzern

Kolektivni član / Kollektivmitglied

Hrvatsko glazbeno društvo "Lamburica", Buchenweg 22, A-6923 Lauterbach

Počasni članovi / Ehrenmitglieder

prof. dr. Dolinar Zarko
† fra Kordić Lucijan
† dr. Petričević Jure
† prof. dr. Prelog Vladimir
† dr. Rađa Tihomil
ing. Rošić Stipe
dr. Šimunović Vlado
prof. dr. Turina Marko

VAŽNE ADRESE / WICHTIGE ADRESSEN:

HRVATSKI SVJETSKI KONGRES / Kroatischer Weltkongress
Predsjednik/Präsident: prof. dr. Šimun Šito Ćorić
Untere Winkel 7, CH-4400 Solothurn
Tel. +41 32 62192022, Fax: +41 31 6219208
e-mail: scoric@swissonline.ch

HRVATSKI SVJETSKI KONGRES CH/FL /
Kroatischer Weltkongress CH/FL
Predsjednik/Präsident: dr. Branko Grizelj
Eschnerstr. 9, FL-9494 Schaan
Tel. +41 75 2325261, Fax: +41 75 2323277

VELEPOSLANSTVO REPUBLIKE HRVATSKE
Thunstr. 45, 3005 Bern
Tel. 031 3520275, 031 3520279, Fax: 031 3520373
Konzularni odjel veleposlanstva:
Tel. 031 3525080, Fax: 031 3528059

KONZULAT REPUBLIKE HRVATSKE u Zürichu
Bellerivestr. 5, 8008 Zürich
Tel. 01 4228318, Fax: 01 4228354

KONZULAT REPUBLIKE HRVATSKE u Luganu
Via Folletti 20, 6900 Lugano
Tel. 091 9666310, Fax: 091 9672110

HRVATSKA DOPUNSKA ŠKOLA
Löwenstr. 22, 8001 Zürich, Tel. 01 2126544

Reagiranjia / obavijesti

OBNOVITE PRETPLATU - PRETPLATITE SE NA HRVATSKO SLOVO

O VAŠOJ PRETPLATI ILI POTPORI OVISI BUDUĆNOST HRVATSKOGA SLOVA

Uplate doznačiti na žiro-račun:

HKZ - HRVATSKO SLOVO d.o.o.
2340009-1100149615

Devizne uplate za europske zemlje 115 Eura,
a za prekomorske zemlje 225 USD
devizni račun:

HKZ - HRVATSKO SLOVO d.o.o.
2500-9982800-575186

PRIVREDNA BANKA d.d., ZAGREB

Svakoga petka HRVATSKO SLOVO uvijek za Hrvatsku!

«Djeca Vukovara djeci Vukovara» - Božićni koncert 2002.

HRVATSKOJ KULTURNOJ ZAJEDNICI U ŠVICARSKOJ

SRDAČAN POZDRAV OD NAS, NAJMANJIH I MALIH, MALO VEĆIH I VELIKIH VUKOVARACA

Nismo sami kad imamo Njega

Tako lakog u rukama našim

Očicama ljubi on dijete svako

Rukama grli i ono ljudsko – naopako

Nismo sami kad imamo Vukovar

I Dunav i Slavoniju i Srijem

I more i Hrvatsku lijepu

Nismo sami kad imamo Vas

Mi, djeca Vukovara Vama na dar

www.hkz-kkv.ch

Hrvatska kulturna zajednica u Švicarskoj
Kroatischer Kulturverein Schweiz